Adda[24]7

4

PA STONE

संच क्र.

B

2023

L18

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक BOOKLET NO.

प्रश्नपुस्तिका

सामान्य अध्ययन – II

The state of the state of the state of the

वेळ : 2 (दोन) तास

एकूण प्रश्न : 150

एकूण गुण: 150

सूचन

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 150 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही टोष अ

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत न विसरता बॉलपेनने लिहावा.

े केंद्राची संकेताक्षरे

। शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे न विसरता नमूद करावा.

(4) (3) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचिवली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तर-क्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्न-क्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.

(ब) आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.

(5) <u>सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरें द्यावीत.</u> घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नांकडे वळावे. अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही. एकापेक्षा जास्त उत्तरे नमूद केल्यास ते उत्तर चुकीचे धरले जाईल व त्या चुकीच्या उत्तराचे गुण वजा केले जातील.

(7) प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या पत्रोक्ट चकीच्या उत्तराकरीता 25% किंवा 1/4 एवढे गुण एकूण गुणांमधून वजा/कमी करण्यात येतील."

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित करनला वळ सपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केर्लेल्या ''परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम–82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनिधकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करण कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनि ————— व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

धुदीत्व स्टूटा प्रस्मध्स्विकेच्या अतिहा उउटा प्रसा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघद नये

1.	देल्ली संदर्भातील पढ़ील विधानांगैन जेन्य ६००००
	देल्ली संदर्भातील पुढ़ील विधानांपैकी कोणती विधाने योग्य आहेत र कार्य कर्मा कार्य कर कर कर कर है ।
1-	अ. भारतीय संविधानाच्या परिशिष्ट I मध्ये दिल्लीचा समावेश केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये करण्यात आला आहे.
r ra-V	ब. दिल्लीला स्वतःचे-विशीगंटक आचे
7	आहे. ब. दिल्लीला स्वतःचे-विधीमंडळ आहे. इ. दिल्लीच्या विधिमंडळाला सार्वजनिक सुव्यवस्था, पोलीस आणि जमीन याविषयी कायदे करण्याचा अधिकार नाही.
4	थे) अ, ब, क हार हार (2) अ, ब े हर्डिंग (3) ब, क कि विकास (4) अ, क
	Which of the following statements about Delhi are correct?
	a. Delhi has been mentioned in the list of Union Territories in Schedule I of the
nieau)	Indian Constitution. Delhi has its own Legislative Assembly.
(Legislative Assembly of Delhi has no power to make laws with regard to Public order, Police and Land.
) a, b, c and lo (2) a, bummoser e (3) ab, c (4) a, c
4 4 7 7 7	जानेवारी २०१४ रोजीच्या अधिसूचनेद्वारे कोणत्या धर्माला आणखी एक अल्पसंख्यांक समुदाय म्हणून
अ	धिसूचित करण्यात आले ?
(1) शीख (2) बौद्ध (3) झोरोस्ट्रीयन (पारशी) (4) जैन
By	notification dated 27 January 2014, which religion was notified as another
(might mi	nority community?
(1)	Sikh (2) Buddhist (3) Zoroastrian (Parsi) (4) Jain
3. संवि	धान सभेबाबत योग्य कथन/ने ओळखा.
अ. अ.	कॅबिनेट मिशन योजनेद्वारे निर्माण केलेल्या योजने अंतर्गत नोव्हेंबर 1946 मध्ये संविधान सभेची
01.	स्थापना करण्यात आली. प्राचीत वार्षात व
ब.	प्रत्येक ब्रिटिश प्रांतात वाटप केलेल्या जागा चार मुख्य समुदाय-मुस्लिम, शीख, दलित आणि सर्वसाधारण, यांच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणात विभागल्या जाणार होत्या. 🌣
moisi(1)	फक्त अ (2) फक्त ब (3) अ व ब दोन्ही (4) यापैकी नाही
(-)	The form of the second section of the second
Sel	ect the correct statement/s about Constituent Assembly.
A.	The Constituent Assembly was constituted in November 1940 under the
\$	Scheme formulated by the Cabinet Mission Plan.
В.	Seats allocated to each British Province were to be divided among the four
	principal communities - Muslim, Sikh, Dalits and General, in proportion to
751	their population. Only A (2) Only B (3) Both A and B (4) None of these
(1)	Only A (2) Only B (3) Both A and B (4) None of these
	गठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK
प्ट्या कामार	1101 MILIT / BLYCE LOW TO COLLEGE

- भारतीय राज्यघटनेतील मूलभूत कर्तव्यांशी संबंधित खालीलपैकी कोणते विधान चुकीचे आहे ?
 - (1) मूलभूत कर्तव्यांची कल्पना रशियाच्या (पूर्वीचे सोविएत युनियन) राज्यघटनेपासून प्रेरित आहे. 🗸
 - स्वर्ण सिंग समितीच्या शिफारशीनुसार ४२ व्या घटनादुरुस्ती कायदा १९७८) द्वारे घटनेच्या भाग IV-A मध्ये हे समाविष्ट केले गेले. 🗸
 - ८६ च्या घटनादुरुस्ती कायदा २००२ द्वारे आणखी एक कर्तव्य जोडले गेले. (3)
 - सर्व अकरा मूलभूत कर्तव्ये राज्यघटनेच्या अनुच्छेद ५१-А मध्ये सूचीबद्ध आहेत.

Which of the following statements related to Fundamental Duties in the Indian Constitution is incorrect?

- The concept of Fundamental Duties is inspired by the Constitution of Russia (Former Soviet Union).
- It was included in Part IV-A of the Constitution by the 42nd Constitutional Amendment Act 1978 on the recommendations of the Swaran Singh Committee.
- Another duty was added by the 86th Constitutional Amendment Act 2002.
- All the Eleven Fundamental Duties are listed in Article 51-A of the Constitution.
- अनुसूची I संदर्भात मूळ संविधानातील भारतीय प्रदेशांच्या तरतूदी संदर्भात पुढील विधानांपैकी कोणती विधाने योग्य आहेत ?
 - मूळ भारतीय संविधानात राज्यांचे वर्गीकरण अ, ब, क अशा तीन गटांत करण्यात आले होते.
 - चौथ्या ड गटात दोन प्रदेशांचा समावेश करण्यात आला होता.
 - ड गटामध्ये जम्मू आणि काश्मीरचा समावेश करण्यात आला होता.
 - अ, ब, क (2) अ, ब (1)
- (3) अ, क

Which of the following statements about territory of India in original Constitution (Schedule I) are correct?

- a. In the original Constitution of India, States were divided into three Parts i.e. A, B, C.
- b. Fourth D Part included two territories under it.
- c. Jammu and Kashmir was included under Part D.
- 989 (1), a, b, c
- (2) a, b
- (3) a, c
- (4) b, c

- खालील विधाने विचारात ध्या.
 - लोकसभेत 84 जागा या अनुस्चित जातीसाठी राष्ट्रीय आहेत.
 - लोकसभेत 47 जागा या अनुसूचित जमातीमाठी राष्ट्रीय आहेत.
 - उत्तर प्रदेश आणि बिहार मध्ये अनुसूचित जमातीमाठी लोकसभेसाठी राखींव जागा नाहींत.
 - 2008 मधील परिसीयनानंतरही यहाराष्ट्रातील लोकसभेच्या आधीच्या अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमातींसाठी राखीव असलेल्या जागांच्या संख्येत कोणताही बदल ग्रालेला नाहीं. 🖋

चरीलपैकी कोणती विधाने बिनचुक आहेत ?

(1) अ, ब आणि क (2) ब, क आणि इ (3) वरीलपैकी सर्व (4) फलत अ आणि व

Consider the following statements.

- A. 84 seats are reserved for Scheduled Castes in Lok Sabha.
- B. 47 seats are reserved for Scheduled Tribes in Lok Sabha.
- C. In Uttar Pradesh and Bihar, there are no reserved seats for Scheduled Tribes in Lok Sabha.
- D. In Maharashtra, there is no change in the number of seats reserved for SC and ST in Lok Sabha before and after the Delimitation in 2008.

Which of the above statements are correct?

(1) A, B and C (2) B, C and D (3) All of the above (4) A and B only

- योग्य कथन/ने ओळखा.
 - अ. भारतीय राज्यघटनेच्या 7 व्या अनुसूचीमध्ये तीन सूची-केंद्र सूची, राज्य सूची व समवर्ती सूची समाविष्ट आहेत.
 - अनुच्छेद 249 नुसार कायदा करण्याचे शेषाधिकार केंद्राकडे देण्यात आले आहेत.
 - 7 व्या अनुसूचीतील तिन्ही सूचींमध्ये सर्वात जास्त बदल 7 व्या आणि 42 व्या घटनादुहस्तीद्वारे करण्यात आले. 🗸

कथन अ व क योग्य आहेत

कथन अ, ब व क योग्य आहेत (2)

कथन अ योग्य आहे

(4) कथन क योग्य आहे

Select the correct statement/s.

- The seventh Schedule of the Constitution of India embodies three lists, viz, the Union list, the State list and the Concurrent list.
- According to Article 249, the residuary powers of Legislation have been left with the Union.
- The largest number of changes in three lists of Seventh Schedule were made by 7th and 42nd Constitutional Amendments.

Statements A and C are correct (1)

(2)Statements A, B and C are correct

(3)Statement A is correct

(4)Statement C is correct

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

- योग्य कथन/ने ओळखा.
 - अ. भारतीय राज्यघटनेची 'उद्देशपत्रिका' ही पंडित नेहरू द्वारे निर्मित व प्रस्तुत आणि संविधान सभेने स्वीकारलेल्या उद्दीष्टांचा ठराव यावर आधारित आहे.
 - एन.ए. पालखीवाला, संविधान तज्ञ यांनी उद्देश पत्रिकेला 'संविधानाचे ओळखपत्र' म्हटले आहे.
 - (1) फक्त अ

फक्त ब

अ व ब दोन्ही (3)

यापैकी नाही

Select the correct statement/s.

- The Preamble to the Indian Constitution is based on the Objectives Resolution drafted and moved by Pandit Nehru and adopted by Constituent
- N. A. Palkhiwala, Constitutional expert called the Preamble as the Identity Card of the Constitution'.
- Only A (1)

Only B (2)

Both A and B (3)

None of these (4)

- 'लोक न्यायालया' संबंधी खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर नाही ?
 - 1987 च्या कायद्यानुसार लोक न्यायालयाने दिलेला निवाडा (निर्णय) हा दिवाणी न्यायालयाचा आदेश मानला जातो आणि तो अंतिम असतो व सर्व पक्षकारांसाठी बंधनकारक असतो.
 - लोक न्यायालयात प्रकरण दाखल केल्यावर कोणतीही कोर्ट फी भरावी लागत नाही परंतु जर न्यायालयात प्रलंबित असलेले प्रकरण लोक न्यायालयाकडे पाठविले गेल्यास आणि त्यानंतर निकाली निघाल्यास न्यायालयात भरलेली कोर्ट फी मात्र पक्षकारांना परत केली जात नाही.
 - कोणत्याही कायद्यानुसार समझोता न करता येणाऱ्या गुन्ह्यांच्या संदर्भात लोक न्यायालयाचे अधिकार (3)क्षेत्र असणार नाही.
 - वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which one of the following statements about 'Lok Adalat' is not correct?

- Under the Act of 1987, the award (decision) made by the Lok Adalat is decree of a Civil Court and is final and binding on all parties. (1)
- There is no Court fee payable when a matter is filed in a Lok Adalat. If a matter pending in the Court of law is referred to the Lok Adalat and is settled subsequently, the Court fee paid in the Court is not refunded back to the parties.
- Lok Adalat shall have no jurisdiction in respect of matters relating to an offence not compoundable under any law.
- None of the above (4)

- योग्य कथन/ने ओळखाः हिमापः प्रत्यापातं महत्त्वातं हिम्मित् रामा हता कि स्थापकार्यकार विकास करिया है। राष्ट्रपतींच्या महाभियोगामध्ये संसदेच्या कोणत्याही सभागृहाचे नामनिर्देशित/नियुक्त सदस्य सहभागी
- राष्ट्रपतींच्या महाभियोगामध्ये राज्यांच्या विधानसभांचे निर्वाचित सदस्य सहभागी होवू शकत नाही. 🗸
- फक्त अ (1)

फक्त ब

अवब दोन्ही

(4) यापैकी नाही

Select the correct statement/s.

- A. The nominated members of either House of Parliament can participate in the impeachment of the President. a. Memipun
- The elected members of the Legislative Assemblies of States do not participate in the impeachment of the President. e. English
- Only A (1)

(2)Only B

Both A and B (3)

None of these (4)

ा । एड्यपारतस्य रीत पृक्षेत्र विधानांपनी काणले विधाने योग उपरूप ?

त्यांना गर्ने एक अधिकास नवाल.

a. Health bas no diplomatic powers.

b. Heish shas on salitary possess.

त्याचा अक्रमण अग्यन्ति चलात्रा.

- खालील उच्च न्यायालयांचा त्यांच्या स्थापनेपासून चढत्या क्रमाने क्रम लावा.
 - अ.
 - दिल्ली 1966
 - गुवाहाटी क.
 - पटना
 - (2) क, ब, अ, ड (3) क, ड, अ, ब क, ड, ब, अ

Sindhi

mhatt

Arrange the following High Courts in the increasing order of their establishment. Which of the following statements are currect about Governor

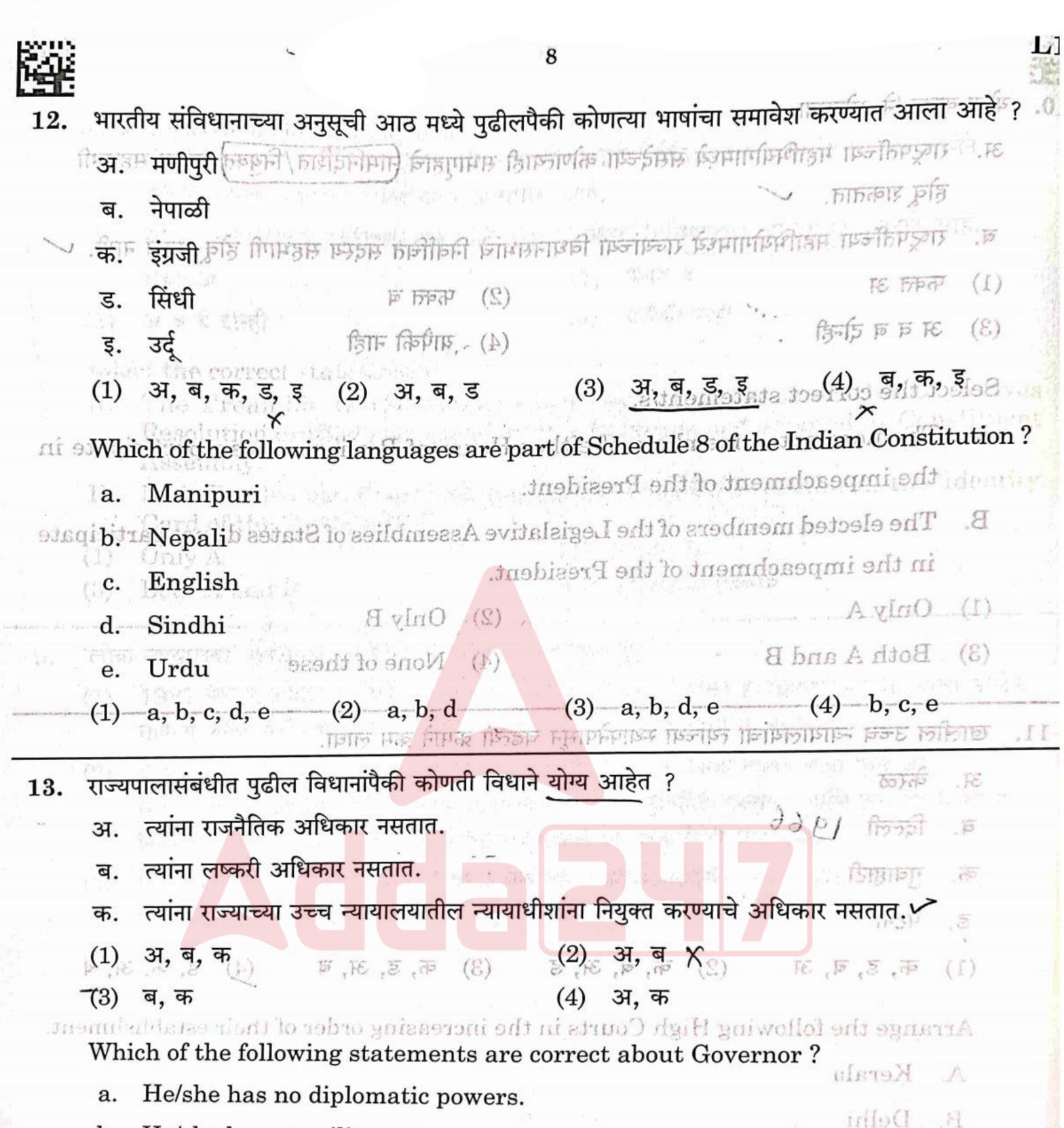
त्यांना गच्याच्या उन्त्व त्यायान्यातील नगवाधीयांना नियस सामाने अधिका

- Kerala
- B. Delhi
- Guwahati a Hersbertage no power to appoint dudge of the State High Con
- Patna
- (1)C, D, B, A
- (2) C, B, A, D

a.r. (2)

- (3)C, D, A, B
- (4) D, C, A, B

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK (11) विभाग अवस्था

He/she has no military powers.

C. Guwahati He/she has no power to appoint Judges of the State High Court.

(1)a, b, c

(2)a, b

(1) C, D, B, A (2) C, D, A, B (4) (3) A, C (4) (a, b), C (1) (a, b), C (1)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORKW HDUOR ЯОЯ ЗОАЯЗ \ गागल डिाझामाळ गाउउक

D. Patnu

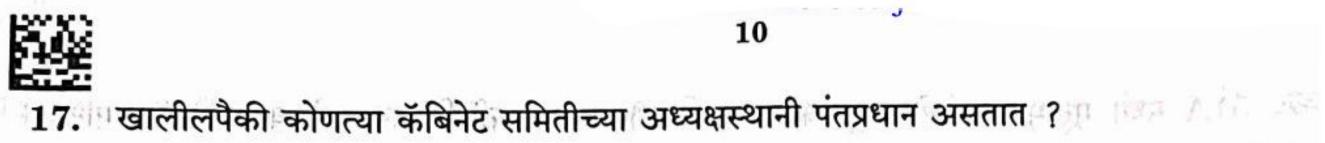
कच्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

(4)

Both 1 and 3

All the members of the Rajya Sabha

अ. राजकीय व्यवहार समिती

 \mathbf{B}

-1.	वित्ताय व्यवहार सामता			
क.	संसदीय व्यवहार समिती	(3)	(F)(49, 58-F-5.	
ਟ	निरास्त्री मणिती			
(1)	फक्त अ. ब. क	(2)	फक्त अ, ब, ड	
(3)	फक्त क, ड	11 lo mil (4)	वरीलपैकी सर्व	
Wh	ich of the following Cabinet		are chaired by the Prime M	[ini
Α	Political Affairs Committee	ee ⁽⁺⁾	() male starte	
В.			o a a di maked alay t	THE STE
Y DE	Parliamentary Affairs Commis	mmittee	न अगिंग निकोबार बंदे गुढीलपैकी क	115
D.	Appointments Committee	(30)	11-131	
(1)	Only A, B, C		Only A, B, D	(6)
(1)	Only A, B, C	(4)		abnA.
1giH(3)	Only C, Dibsimi Immoring	TENe under to	HARTINGS TO COLUMN DOLLAR TO	THOU
८ योग्य	कथने ओलखा	47		7.83
27	कथने ओळखा.	मध्ये ॲटर्नी जनर	लच्या नियुक्तीबाबत तरतूद आहे!	(1)
27	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेट 76	मध्ये ॲटर्नी जनर तील सर्व न्यायालर	लच्या नियुक्तीबाबत तरतूद आहे! गंमध्ये ऐकुन घेण्याचा अधिकार प्राप्त	, (I) न आहे.''
ਤ	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76	तील सर्व न्यायालय र मंमटेच्या कोणत	ग्रामध्ये ऐकून घण्याचा आधकार प्राप्त ग्राही सभागहात बोलण्याचा अधिकार	1 आह.
ਤ	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 ॲटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल	तील सर्व न्यायालय । संसदेच्या कोणत	ग्रामध्ये एकून घण्याचा आधकार प्राप्त पाही सभागृहात बोलण्याचा अधिकार	ा आहे. आहे परं
अ. ब. क.	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 ॲटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल मतदानाचा अधिकार प्राप्त नाही.	तील सर्व न्यायालय । संसदेच्या कोणत	ग्रामध्ये एकून घण्याचा आधकार प्राप्त पाही सभागृहात बोलण्याचा अधिकार	ा आहे. आहे परं
अ. ब. क. (1)	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 ॲटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल मतदानाचा अधिकार प्राप्त नाही. फक्त अ, ब	तील सर्व न्यायालय । संसदेच्या कोणत् (2)	गामध्ये एकून घण्याचा आधकार प्राप्त याही सभागृहात बोलण्याचा अधिकार फक्त ब, क	ा आहे. आहे परं
哥. 雷. 帝. (1) (3)	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 ॲटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल मतदानाचा अधिकार प्राप्त नाही. फक्त अ, ब फक्त अ, क	तील सर्व न्यायालय । संसदेच्या कोणत् (2)	गही सभागृहात बोलण्याचा अधिकार प्रकृत ब, क वरीलपैकी सर्व	् आहे परं
到. 可. 不 (1) (3) Sele	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 ॲटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल मतदानाचा अधिकार प्राप्त नाही. फक्त अ, ब फक्त अ, क ect the correct statements.	तील सर्व न्यायालय संसदेच्या कोणत (2) (4)	प्राप्त पंकून घण्याचा आधकार प्राप्त प्राही सभागृहात बोलण्याचा अधिकार फक्त ब, क वरीलपैकी सर्व	आहे परं
到. 可. 不 (1) (3) Sele	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 ॲटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल मतदानाचा अधिकार प्राप्त नाही. फक्त अ, ब फक्त अ, क	तील सर्व न्यायालय संसदेच्या कोणत (2) (4)	प्राप्त पंकून घण्याचा आधकार प्राप्त प्राही सभागृहात बोलण्याचा अधिकार फक्त ब, क वरीलपैकी सर्व	आहे परं
哥. 哥. (1) (3) Sele A.	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 अंटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल मतदानाचा अधिकार प्राप्त नाही. फक्त अ, ब फक्त अ, क ect the correct statements. Article 76 of the Indian Correct	तील सर्व न्यायालर मंसदेच्या कोणत (2) (4)	प्रामध्ये एकून घण्याचा आधकार प्राप्त प्राही सभागृहात बोलण्याचा अधिकार फक्त ब, क वरीलपैकी सर्व about the appointment of	त्राहे परं
哥. 哥. (1) (3) Sele A.	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 अंटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल मतदानाचा अधिकार प्राप्त नाही. फक्त अ, ब फक्त अ, क ect the correct statements. Article 76 of the Indian C General. Attorney General has a r	तील सर्व न्यायालर संसदेच्या कोणत (2) (4) onstitution is	प्रामध्ये एकून घण्याचा आधकार प्राप्त याही सभागृहात बोलण्याचा अधिकार फक्त ब, क वरीलपैकी सर्व about the appointment of	Attorneritory
哥. 司. (1) (3) Sele A. B.	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 अंटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल मतदानाचा अधिकार प्राप्त नाही. फक्त अ, ब फक्त अ, क ect the correct statements. Article 76 of the Indian C General. Attorney General has a r India.	तील सर्व न्यायालर संसदेच्या कोणत (2) -(4) onstitution is	प्रमुद्ध एकून घण्याचा आधकार प्राप्त याही सभागृहात बोलण्याचा अधिकार फक्त ब, क वरीलपैकी सर्व about the appointment of	आहे परं
哥. 司. (1) (3) Sele A. B.	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 अंटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल मतदानाचा अधिकार प्राप्त नाही. फक्त अ, ब फक्त अ, क ect the correct statements. Article 76 of the Indian C General. Attorney General has a r India.	तील सर्व न्यायालर संसदेच्या कोणत (2) -(4) onstitution is	प्रमुद्ध एकून घण्याचा आधकार प्राप्त याही सभागृहात बोलण्याचा अधिकार फक्त ब, क वरीलपैकी सर्व about the appointment of	आहे परं
哥. 司. (1) (3) Sele A. B.	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 अंटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल मतदानाचा अधिकार प्राप्त नाही. फक्त अ, ब फक्त अ, क ect the correct statements. Article 76 of the Indian C General. Attorney General has a r India.	तील सर्व न्यायालय संसदेच्या कोणत (2) (4) onstitution is ight of audie	प्राप्त होत बोलण्याचा अधिकार प्राप्त वाही सभागृहात बोलण्याचा अधिकार फक्त ब, क वरीलपैकी सर्व about the appointment of the interior of the speak but not to vot	आहे परं erritory
哥. 司. (1) (3) Sele A. B.	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 अंटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल मतदानाचा अधिकार प्राप्त नाही. फक्त अ, ब फक्त अ, क ect the correct statements. Article 76 of the Indian C General. Attorney General has a r India. Under Article 88, Attorney	तील सर्व न्यायालया संसदेच्या कोणत्या (2) (2) (4) onstitution is ight of audie (2)	प्रमुद्ध एकून घण्याचा आधकार प्राप्त वाही सभागृहात बोलण्याचा अधिका फक्त ब, क वरीलपैकी सर्व about the appointment of cight to speak but not to vot Only B, C	आहे परं erritory
哥. 哥. (1) (3) Sele A. B. C.	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद 76 अॅटर्नी जनरलला भारतीय सीमाक्षेत्रा अनुच्छेद 88 नुसार ॲटर्नी जनरलल मतदानाचा अधिकार प्राप्त नाही. फक्त अ, ब फक्त अ, क ect the correct statements. Article 76 of the Indian C General. Attorney General has a r India. Under Article 88, Attorney House of Parliament.	तील सर्व न्यायालया संसदेच्या कोणत्या (2) (2) (4) onstitution is ight of audie (2)	प्राप्त होत बोलण्याचा अधिकार प्राप्त वाही सभागृहात बोलण्याचा अधिकार फक्त ब, क वरीलपैकी सर्व about the appointment of the interior of the speak but not to vot	आहे परं erritory

	0 -	· C ro	•	11)	L18
19.	भारतीय	सावधानात सव	चिन न्यायालयाचे न्य	17770-A			California
	आली अ	गह ?		विधाश नियुक्त	होण्यासाठी किमान	ाचयोमर्यादा ि क	ती सागण्यात
	(1)	५ वर्षे	V. महीच महिला.	- T	किलीम कि	the helpele in	(A) A) E
	(2) 30	० वर्षे	भावध्य ग्रीवया.४	ना विश्वता अगाप	कामसीयाजाणी मान	- 58 MATER	.18.
	(3) 30	५ वर्षे		ी . गिक हारो	कड़ी एडिसिसीक -	- EX SMIFE	Jn.
	(d) को	णितीही किमान	वयोमर्यादा देण्यात ३	स्मिन व्यायमंद्रक	गरूरम मिक्रांगक -	- ON SESTIE	36
	What is	s the minim	um age preseni	hadl u a	onstitution of I	ndia for app	ointment
. realf	asa	· O is a market for	T STILL COULT	Section of the	imported britain	101 9113 20 323	TEL
	(1) 20		Seir Articles				
/	(2)	years	n bringfirm do r	icialbrica ria	- Right to bum	Article 42 -	.0
	NT-	minimum	age is prescrib	odhmi ganti	- To develop co	Article 43 -	.d
	(4) NO		age is prescrib	eu ma og mod	. 22 7. 4. 67.	- uo sinna	
	na f	विधाने विचारात	घ्या.	TRIMEN OF THE	I DAN LINGS	a. h. c	(1)
20.			- 111-111111111111111111111111111111111	। तरतहींमध्ये सं	सद दरुस्ती करू शब	हत नाही. अशा	आशयाचा
	अ. राज	यघटनचा मूलम् ८- र्रे ना	यालयाने गोलखनाथ	खटल्यामध्ये (1967) दिलेला आं	ांचा गी.स.र्	12. Fun
	निण	यि सवाच्च न्या	alcial dictaria	र विश्वासिक्ष रहे	- नेन प्रशेषध्येच	मादर्र केले जावू	शकतः 🗡
	ब. भार	तीय राज्यघटने	मध्ये दुरुस्तीचे विधेय शी निगडीत असलेल	क ह प्रथम पान	कस्तीसाठी भारताती	ल(सर्व राज्यांच्य	या)
	- गंग	गज्यीय स्वरूप	शा निगडात असलल	الماليكامات	See Transfer 50	अहारि , जीविष्णी)	. 10
	প্য.	रिमंडळांनी देखी	ल मान्यता देणे आव	श्यक असत.	रे पन्न पाठव	शकतात.	745
		क्ति घाउँ गटरुस	नी विधयक संसद्ध्य	1317	De La Paris	I'v allowed the large terms	
it:	ड. राष्ट्र	uni actigos	/ने बरोबर आहे/त	?	र्गार्थ किन्निस्ट राजा	a militing is in	
	वरीलपैकी	कोणते विधान	न बराबर जार	(2)	फक्त क	ने नाही है।	(1)
	·	T 21	A standard of the	(1)	वरीलपका काणतव	हिंग्स हो सार्थ	(8)
	` '	- T -	ring statements nnot amend the on. This was re	7 11年	TE YELF TO THE	the basic st	ructure of
	(<i>b</i>) 0.,	- the follow	ing statements nnot amend the on. This was re	ose provisio	ns which form	t in Golak l	Nath case
	Conside	lioment ca	nnot amena in	iled by the	Supreme Cour	Tomerum off	A by an
	A. Pai	Constituti	nnot amend the on. This was runt bill to the fabill in the L	allyno on her	of India ca	n be initiat	ed by an
.7	the	Compa	in the filling	a matitut10	n of man	BANK AND	7.1
Elst Bri	D 42	Amendme	nt bill to the L	ok Sabha o	oges in the fe	deral chare	he States
	B. An	roduction o	fabili in the	make char	by the Legisla	ture of an	ta
	11103	load	nent score	he ratifica			once for
eld Mild	C. 11 8	ondment a	lso require	Constit	utional Amer	niriw atovit	
	AIII	0110	turn t	he Com	and menty at	.Y1	(1)
since.	OI 1	Presiden	t can Parlia	nent.	rrect? A.A	alusunan	(8)
	D. The	ensideratio	nent seeks to lso requires to t can return to n of the Parlian	ve 18/42 (2)	Only C	bove	(0)
	reco	cthe staten	t can return to n of the Parlian nents given abo	19914 (4)	None of the d		P.T.O.
)	Which of	Ι τ. Δ	t can return to a fine Parlian about the Parlian about the FOR ROUGH		ACE ROLLION	ds // Fa. an	
(1) Onl	and D	3110	WORK	Arrest France Co.		В
(3) A, I	3 and	FOR ROUGH				
		-DAC	K LO				

<u> </u>	12	
21. भार	तीय संविधानात नमूद असलेली राज्याच्या धोरणाची खालीलपैकी कोणती मार्ग	दर्शक तत्वे त्यांच्या अनुच्छेदार्श
योग्य	पपणे जोडलेली आहेत ?	TO REAL PROPERTY.
अ.	अनुच्छेद ४२ – कामाठिकाणी मानवी स्थिती आणि मातृत्व सुविधा.🗸	for it is
	अनुच्छेद ४३ - कुटिर उद्योग विकसित करणे. 🗡	No. 12 1-1
	अपन्नेत १० क्यांन्स मंग्रामान जागांट्स विश्वत देवणे 🗸	THE PER TELL
	अ, ब, क (2) अ, ब (3) ब, क oqqs rel sibni lo noimitisan (3 निमान का प्रकार का मा	(4) अ, क
Wh	nich of the following Directive Principles of State Policy	mentioned in Indian

Constitution are correctly matched with their Articles?

- Article 42 Right to human condition of work and maternity relief
- Article 43 To develop cottage industries.
- Article 50 To separate the Judiciary from the Executive.
- a, b
- विभागीय परिषदेच्या (Zonal Councils) कार्यासंबंधी खालील विधाने विचारात घ्या.
 - राज्ये, केन्द्रशासित प्रदेश आणि केन्द्र यांच्यात सहकार्य आणि समन्वय यास चालना देणे.
 - राज्यवाद, क्षेत्रवाद, भाषावाद आणि संकुचितवादी तीव्र वृत्ती यांना आळा घालणे. ब.
 - आंतरराज्यीय नद्यांच्या पाण्यासंबंधी राज्या-राज्यामध्ये जे तंटे उद्भवले असतील त्याबाबत चौकशी क. करणे आणि त्यावर सल्ला देणे.
 - विधाने अ, ब बरोबर आहेत (1)
- विधाने अ, क बरोबर आहेत
- विधाने अ, ब आणि क बरोबर आहेत
- (4) केवळ विधान अ बरोबर आहे

lear) anneal common de lusse provisions which form the basic structure of Consider the following statements regarding functions of the Zonal Councils.

- To promote co-operation and co-ordination between States, Union Territories and the Centre. touch about sell on that a new or a placement
- B. To help in arresting the growth of acute state consciousness, regionalism, linguism and particularistic trends.
 - Inquiring into and advising upon disputes relating to water of interstate rivers which may have arisen between States.
 - Statements A, B are correct (1)
- (2)Statements A, C are correct
- (3)Statements A, B and C are correct (4) Only statement A is correct

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

	13	7 10
	भारतीय संविधानातील नागरिकांच्या प्रकान्य	L18
23.	भारतीय संविधानातील नागरिकांच्य मूलभूत कर्तव्यांचा यादीत पुढीलपैकी कोणत्या शब्दांचा उल्लेख/सम् करण्यात आला आहे ? अ. राष्ट्रगीत	Ecicl
	अ. राष्ट्रगीत	ાવરા
	अ. राष्ट्रीय प्राणी होनंस्काची पात्र होनंत. १८ व्याची विचडणूक लहनणासाठी पात्र होनंत. १८ व्याची बडनर्की लोकसभा आणि गान्यसभेतील सदस्यांच्या बहुमताने पारित होणार प्राप्ताकण क. क. त्यांची बडनर्की लोकसभा आणि गान्यसभेतील सदस्यांच्या वहमताने पारित होकसभा आणि गान्यसभेतील सदस्यांच्या वहमताने पारित होणार प्राप्ताल क. त्यांची बडनर्की लोकसभा आणि गान्यसभेतील सदस्यांच्या वहमताने पारित होणार प्राप्ताल क. त्यांची बडनर्की लोकसभा आणि गान्यसभेतील सदस्यांच्या वहमताने पारित होणार प्राप्ताल क. त्यांची बडनर्की लोकसभा आणि गान्यसभितील सदस्यांच्या वहमताने पारित होणार प्राप्ताल क. त्यांची वहनर्की लोकसभा आणि गान्यसभितील सदस्यांच्या वहमताने पारित होणार प्राप्ताल क. त्यांची वहनर्की लोकसभा आणि गान्यसभितील सदस्यांच्या वहमताने पारित होणार प्राप्ताल क. त्यांची वहनर्की लोकसभा आणि गान्यसभितील सदस्यांच्या वहमताने पारित होणार प्राप्ताल क. त्यांची वहनर्की लोकसभा आणि गान्यसभितील सदस्यांच्या वहन्यता वहमता वहन्यता	
	व. त्यांची बडतर्पा त्यांकसभा आणि राज्यसमितील सदस्याच्या वह	
	ड. संघराज्य रचना . जिताहर हाए मारणहरू कारण विकास कर विकास	
	S. A THE PROPERTY OF THE PROPE	
	_ तारसा डमारती 🗸 (६) 🕟 कि. हि. (६) के कि. हि. (६)	
	ਾ ਕਾਰ ਨਿਵੰਦੇ ਦੇ ਸ਼ਿੰਮਿਆਂ	
, li	(1) 31, 41, 47, 5, 4, 47 (2) 0(31, क, 医, 寒i orn (3) ora, 医, 寒 gniwollo (4) 1 31, 南, 溪 //	
	Which of the following words have been mentioned in the list of Fundame	ntal
Lines	Duties of Citizens in the Indian Constitution?	IIIai
Ijori	a. The man of the Company of Company of the company of	
	of States and House of the People.	
	c. Unity c. He is eligible for re-election any number of times. Federal structure 6. He is eligible for re-election any number of times.	
11.		-
	e. Scientific temper 9.d (8) d.s (2) 9.d (1)	
Market .	f. Heritage buildings	
	(1) a, b, c, d, e, f (2) a, c, d, e (3) c, d, e (4) a, c, e fif	26.
Marie Contract		
24.	खालाल विधान विचारात ध्या.	
	अ. १९६६ मध्ये स्थापन् करण्यात आलेल्या प्रशासकीय सुधारणा आयोगाने (ARC) केंद्रात लोकपाल	ſ
	आणि राज्यांमध्ये लोकायुक्त अशी द्विस्तरीय यंत्रणा स्थापन करण्याची शिफारस केली होती.	· C)
	ब. एम.सी. छागला हे १९६६ मध्ये स्थापन करण्यात आलेल्या प्रशासकीय सुधारणा आयोगाचे (AR	.C)
	अध्यक्ष हाता.	
	वरिलपकी काणत विधान/न बराबर आह/आहत !	
	(1) फक्त अ (2) फक्त ब (3) अ आणि ब दोन्ही (4) फक्त ब (5) फक्त ब (6) अ आणि ब दोन्हीही नाहीत	
	(3) अ आणि ब दोन्ही (4) अ आणि ब दोन्हीही नाहीत	
	which of the following statements is/are correct about the NITI Aavor	
01	Consider the following statements. A. The Administrative Reforms Commission (ARC) set up in 1966 recomme	nded
	A. The Administrative Reforms Commission (Arto) set up in 16 of the Centre the constitution of a two-tier machinery of a Lokpal at the Centre	and
	the constitution of a two-field masses of the state of th	VE2
TT	Lokayuktas in the States.	ssion

B. M. C. Chagla was the Chairman of the Aayog. and an Which of the above statement/s is/are correct? The state of the above statement is is/are correct? (ARC) set up in 1966.

(2) Only B

Only Band Cours and (1)

(1) Only A

Neither A nor B (4)

(3) Both A and B

 \mathbf{B}

100											
25.	भारत	तातील उपराष्ट्रपती	संदर्भात	पुढील विधा	नांपैकी को	णती	विधाने चुव	निची आहे	त ?ानाअनी	विभा	P. P.
	अ.	ते लोकसभेची	नेवडणूक	लढवण्यासार	ठी पात्र हर	नेत.	X		ANE TESTE	1.11和2.3cm 图 4. 图	- 87
		त्यांची बडतर्फी						ताने पारित	ठरावाद्वारे क	रण्यात	येते.
	क.	ते कितीदाही पुन	र्निवडणूक	लढवण्यास	पात्र अस	तात.			person reliable	70 .7 70. 3	5
((1)	अ, ब, क	(2)	अ, ब		(3)	ब, क	~	(4) 3 1 ,		
V	Whi	ich of the follo	owing s	✓ tatement	s are ir	ıcorı	X' rect abo	ut Vice	President	of In	dia
hitan	a.	He must be	qualifi	ed for elec	ction to	Ηοι	use of P	eople.	of adl to	i usl¥	7
1	b.	He may be re	moved	by a resol	ution p	asse	d by a m	ajority	of member	s of C	oun
		of States and	l House	e of the P	eople.			temin	A. Indottel	4 d	The state of
	c.	He is eligible	for re	election a	any nui	nbe	r of time		inity		
(1	.)	a, b, c	(2)	a, b		(3)	b, c	a-minus arminus	(4) a, c	9 .6	1
26. ਜੀ	ति (NITI) आयोगा	बाबत खा	लीलपैकी क	ोणते विध	ान/ने	बरोबर अ	ाहे/आहेत	4.21 - d	a es	1
		नीति (NITI) उ									
Ive III		संघराज्य वाढवणे				5 COURTON		Advantage to specific	Company of the Compan		
ब	. 9	भारताचे पंतप्रधान	हे नीति	(NITI) अ	ायोगाचे प	दसिद्ध	, अध्यक्ष	आहेत. 🗸	नाविश महिसान		
<i>1077</i> क.	1 7 •	गीति (NITI) अ	ायोगामध्य	आठ पूर्णवे	ळ सदस्य	आहे	त.	ISF EN	म.सी. भगार मध्यम् होतः	J .F	
(1)	4	क्तत ब आणि क			1 5	2)	फक्त ब	FFIF	ही है, यह दि		
(3)	Ч	क्त अ		भिन्म (८)		4)	फक्त अ		IE Prps		
Wł	nich	of the follow	ing sta	atements	is/are	orre	- ect abou		ITI Aavos		
bedan A.	r	he aim of Ninhance Co-op	TI Aay	og is to a	achieve	sus	tainabl	e devel	pment go	als a	nd t
B.	T	he Prime M					11. 112	State Annual Con-	18. 17 cl. 1		NIT
	A	ayog.					416713	Luign	1 P (1997.)		
C.	T	here are 8 fu	Il time	members	in the	NITT	TT A OTTO	ď		V 104 CO	

Only B

(4)

Only A and B

हंच्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

(3)

Only B and C

Only A Hand American (1)

27.	'भा
	अ.
	ब.
	क.
	(1)
	In
	a.
	b.
	c.
	(1)
28.	भार
	अ.

- भारत हे गणराज्य आहे' म्हणजे हैं रिक्ष्य क्ष्मण है । भारत है निवास किया अपना किया अपना निवास किया अपना किया अपना निवास किया अपना किया अपना निवास किया अपना किया अ
- लोकांचे शासन आणि लोकांसाठी शासन.
- राज्यप्रमुख म्हणून निर्वाचित राष्ट्रपती असतात.
- राष्ट्रपती पदासह सर्व पदे सर्व नागरीकांसाठी खुली असतात.
- अ, ब, क
- (2) अ, ब (3) अ, क

India is republic' means

- Government by the people and for the people.
- State has a elected President at the head of State.
- All offices including the office of the President are open to all citizens. (4) b, c
- a, b, c
- (2) a, b
- (3) a, c

तीय संसदीय शासनाची लक्षणे/वैशिष्ट्ये ही आहेत.

- नाममात्र व वास्तविक कार्यकारी अधिकारी यांचे अस्तित्व.
- कार्यकारी मंडळाची विधिमंडळास सामूहिक जबाबदारी.
- क. पंतप्रधानाचे नेतृत्व.
- ड. कनिष्ठ सभागृहाचे विसर्जन 3
- बहुमतधारी पक्षाची सत्ता.
- फक्त अ, ब, क, ड्राक्नाकात मा

(2) फक्त ब, क, ड, इ । अ

A' (Parts of the Constitution)

(4) वरीलपैकी सर्व

फक्त अ, ब The features of Parliamentary Government in India are

- a. Presence of nominal and real executive.
- Collective responsibility of the executive to the legislature.
- Leadership of the Prime Minister.
- Dissolution of lower house.
- Majority party rule.
- Only a, b, c, d

- mil Holling in Only b, c, d, e
- All of the above (4)

(4)

जोड्या-लावा. गामका निवास कर्म

'अ' (संविधानाचे भाग)

'ब' (विषय) AND AND PART OF THE PROPERTY OF THE

भाग - XX अ.

i. आणीबाणी संबंधीच्या तरतूदी

THE PERSON OF THE PERSON OF THE PERSON OF THE PERSON

- भाग XVIII
- ii. घटनादुरुस्ती
- भाग XV

iii. निवडणूका

maist by be well well to but animar's bridgeric a soul course

- भाग XI
- iv. केंद्र व राज्य संबंध

THAT AND AND THE PROPERTY OF THE PROPERTY OF THE PARTY.

- and office a graduating the above of the President at open to all citizens. $_{d}\mathbf{ii}_{(k)}$ (1) iv iii
- (2)iii
- (3) i ii iv iii
- (4) ii iii iv

Match the pairs.

'B' (Subject)

NAMED WITH THE PROPERTY OF THE PERSON PROPERTY.

- 'A' (Parts of the Constitution)
- i. Emergency Provisions

althought were it all was by the

Part - XVIII В.

Part - XX

ii. Amendment of the Constitution

NAME OF GRAPTS WATER TO CARTE CHEET STREET

Part - XV

iii. Elections

Part - XI

iv. Relations between Union and State avituraza leba busi lestiman la conservit.

P. F. FORT (S)

- \mathbf{A} \mathbf{B}
- or Calle of the standard and the executive to the legislature (1)ii iii iv ights ar
- (2)iii ii i iv
- (3)ii iv iii 🙉
- 3 . b . r . d . dol + 12) (4) ii aii iv i

139	É	चेक्गॅरिक मतरा कं	117	7			L/18
30	भार	तात इलेक्ट्रॉनिक मतदान यंत्रां ला	चा प्रथम वापर 📒	O (BEFOR	The The		BEZ
	झा	ना.	TOTAL STATE OF THE STATE OF TH	DESTRUCT	_ मध्य किरळ मधील सव	रिसाधारण निवड	,णुकीमध्ये
	(1)						.16,
2	(3)	सप्टेंबर १९९८	Propried Strategy	(2)	जून १९८९	2009	15
	1.00		11.11.71.71.	(4)	फिलवारी २०००	in on the	, APT
	In	Illura, come carrie (ise of electroni	c voti	Stor diship No F	in spelin	es and
	ele	ctions in Kerala in	A DO SECULIAR SANCES		1.7	red in the p	generai
	(1)	May 1989	THE SHAPE OF STREET	(0)	June 1989	Tourse Colle	The state
			季 FFFF (8)	(2)			
	(0)	MARAMAN AND	Rolling Washing	(4)	February 2000	फक्त अ	(1)
21	मिन	र्ह्हा मिल्स प्रकरणामध्ये सर्वोच्ह	व न्यायालयाने घोषि	त केले	an riberra a san	1 Well Walnes	- भारतेन
91.		नंभिशास्त्रात मधाराण च गाण	dineranner	u siele	त्या सावधानाच्या मूलभूत	चाकटाच घटक	. Alga.
	अ.	संविधानात सुधारणा करण्य	ाचा संसदेचा मर्यादि	त अधि	कार	erer c	Stared
	ब.	न्यायालयान पुनरावलाकन	ac Mathonal Pr	D best	ent Assembly adop	Constitue	B.
	, <u></u>	मूलभूत अधिकार व मार्गदः	र्शक तत्वे गांच्याण	1	Policy Latitude at the color of	icantus pric Constitue	.D
	প.	सत्तेचे विभाजन	. Rajendua Pra	ra gaq	ii c a agan taala vidmassA tin	Constitue	.ci
	ड.	सत्तेचे विभाजन	manage - 17 Califf	明县广	21-01 .14 y tanna!	and arbut	
	(1)	फक्त अ, ब, क	y is this com-	(2)	फक्त ब, क, ड		upation .
	(3)	फक्त अ, ब, क	Man i avodit at	(4)	फक्त अ, क, ड । प्राता (S)	03111 3011 323	MEG
			The state of the s				
	The	elements of the basi	c structure of	Cons	titution as deciar	ed by the D	word to
		rt in Minerva Mills c					DHP .60
	A.	Limited power of Pa	ırliament to aı	mend	the Constitution	2014	(1)
		Judicial review	(4) 2022	(7)	101.0 114	2021	(25)
	0	Harmony and balance	o botween Fui	ndame	ental Rights and D	irective Pri	nciples.
7.	U.	Harmony and balance	e between 1	1111111	At maintaints the	Maria and and	(ad)
	D.	Separation of power	'S		nibal lo la		
	(1)	Only A, B, C	866 (B)		Only B, C, D	5014	(1)
	(3)	Only A, B, D	1918 (1)	(4)	Only A, C, D	1202	(8)
	, ,	omy A, D, D	1 1				

Person	
32. संवि	विधान सभेबाबत खालील विधाने विचारात घ्या. जिल्ला महाराष्ट्र स्वामा समिति कार्नी प्रकृति है विधान
अ.	. संविधान सभेने मे 1949 मध्ये भारताच्या राष्ट्रकुल सदस्यत्वाला मान्यता दिली.
	. संविधान सभेने 22 जुलै, 1947 रोजी राष्ट्रध्वज स्वीकारला. 🗸
	. संविधान सभेने 24 जानेवारी, 1950 रोजी राष्ट्रगीत स्वीकारले. 🗸
	. संविधान सभेने 24 जानेवारी, 1949 रोजी भारताचे पहिले राष्ट्रपती म्हणून डॉ. राजेंद्र प्रसाद यांची निवड केली.
वरी	लिपैकी अयोग्य कथन ओळखा : ता प्राप्त (2) जेवार्च (2)
(1)) फक्त अ (3) फक्त क (4) —————
Co	onsider the following statements should a statements should be statements should be statements of the
	Constituent Assembly ratified India's membership of the Commonwealth in Ma
-	- नियानात मधारणा स्राण्याचा समदेचा पद्मावरा जायकाः
В.	Constituent Assembly adopted the National Flores In 1. 20
C.	Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947.
	Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947. Constituent Assembly adopted the National Anthem on January 24, 1950 Constituent Assembly elected Dr. Rajendra Prasad as the first President of India on January 24, 1940
C. D.	Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947. Constituent Assembly adopted the National Anthem on January 24, 1950 Constituent Assembly elected Dr. Rajendra Prasad as the first President of India on January 24, 1949
C. D. Sel	Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947. Constituent Assembly adopted the National Anthem on January 24, 1950 Constituent Assembly elected Dr. Rajendra Prasad as the first President of India on January 24, 1949 lect the incorrect statement from the above:
C. D. Sel	Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947. Constituent Assembly adopted the National Anthem on January 24, 1950 Constituent Assembly elected Dr. Rajendra Prasad as the first President of India on January 24, 1949 lect the incorrect statement from the above: Only A (2) Only B (3) Only C (4) Only D
C. D. Sel (1) 9m9mqu 33. भारत	Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947. Constituent Assembly adopted the National Anthem on January 24, 1950 Constituent Assembly elected Dr. Rajendra Prasad as the first President of India on January 24, 1949 lect the incorrect statement from the above: Only A (2) Only B (3) Only C (4) Only D R सरकारने साली 'आकांक्षी जिल्हा कार्यक्रमानी' माना के किया कार्यक्रमानी के किया कर्यक्रमानी करने किया कर्यक्रमानी के किया कर्यक्रमानी के किया कर्यक्रमानी के क्रिक्स करने किया कर्यक्रमानी करने क्रिक्स करने
C. D. Sel (1) 33. भारत (1)	Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947. Constituent Assembly adopted the National Anthem on January 24, 1950 Constituent Assembly elected Dr. Rajendra Prasad as the first President of India on January 24, 1949 lect the incorrect statement from the above: Only A (2) Only B (3) Only C (4) Only D R सरकारने साली 'आकांक्षी जिल्हा कार्यक्रमानी' माना के किया कार्यक्रमानी के किया कर्यक्रमानी करने किया कर्यक्रमानी के किया कर्यक्रमानी के किया कर्यक्रमानी के क्रिक्स करने किया कर्यक्रमानी करने क्रिक्स करने
C. D. Sel (1) 33. भारत (1) (3)	Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947. Constituent Assembly adopted the National Anthem on January 24, 1950 Constituent Assembly elected Dr. Rajendra Prasad as the first President of India on January 24, 1949 lect the incorrect statement from the above: Only A (2) Only B (3) Only C (4) Only D The Hiell 'Manish Gren कार्यक्रमाची' सुरुवात केली. and a trunch and a state of the production of t
C. D. Sel (1) 33. भारत (1) (3)	Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947. Constituent Assembly adopted the National Anthem on January 24, 1950 Constituent Assembly elected Dr. Rajendra Prasad as the first President of India on January 24, 1949 lect the incorrect statement from the above: Only A (2) Only B (3) Only C (4) Only D The Hiell 'Manish Gren कार्यक्रमाची' सुरुवात केली. and a trunch and a state of the production of t
C. D. Sel (1) 33. भारत (1) (3)	Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947. Constituent Assembly adopted the National Anthem on January 24, 1950 Constituent Assembly elected Dr. Rajendra Prasad as the first President of India on January 24, 1949 lect the incorrect statement from the above: Only A (2) Only B (3) Only C (4) Only D The Hiefle 'आकांक्षी जिल्हा कार्यक्रमाची' सुरुवात केली. 2014 2021 (4) 2022 e 'Aspirational Districts Programme' was launched in the year
C. D. Sel (1) 33. भारत (1) (3)	Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947. Constituent Assembly adopted the National Anthem on January 24, 1950 Constituent Assembly elected Dr. Rajendra Prasad as the first President of India on January 24, 1949 lect the incorrect statement from the above: Only A (2) Only B (3) Only C (4) Only D R सरकारने Hiell 'आकांक्षी जिल्हा कार्यक्रमाची' सुरुवात केली. 2014 2021 (4) 2022 e 'Aspirational Districts Programme' was launched in the year by Government of India.
C. D. Sel (1) 33. भारत (1) (3) The	Constituent Assembly adopted the National Flag on July 22, 1947. Constituent Assembly adopted the National Anthem on January 24, 1950 Constituent Assembly elected Dr. Rajendra Prasad as the first President of India on January 24, 1949 lect the incorrect statement from the above: Only A (2) Only B (3) Only C (4) Only D attential statement in the stateme

भारतीय राज्यघटनेच्या चौथ्या भागात अनुच्छेद क्रमांक

(2) Only B, C, E

(4) (4) (4) (4) (4)

तत्वांचा समावेश करण्यात आला आहे.

(1) 52 ते 62

(3)

(1)

(3)

79 ते 88

from Article number

52 to 62

79 to 88

B

L18

मध्ये राज्याच्या धोरणासंबंधीच्या मार्गदर्शक

A minusbariandenia Di

D. Assamrian Phalia.

(1) Only A. D. E.

(3) (Inly C. D. E.

36 to 51 " I walked much start . A

१११३ प्रशासकाराम्य वासकार 101 ते 114

C Teel ni bemrol erew soite q 36 à 51 uniwellet als le deally

(4)

(2)

(4)

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK W/ (1300) अपने अपने अपने शिलामान P.T.O.

101 to 114

Directive Principles of State Policy are included in Part 4 of the Indian Constitution

36. योग्य कथने ओळखा.	लमलेच्या अधिकाराः वाचन खाहीलावेकी योगतं विधान(तृ
अ. मुंबई प्रांताच्या विधानसभा निवडणूव	ह 1937 मध्ये स्वतंत्र मजुर पक्षाने 13 जागा जिंकल्या होत्य
ब. शेड्यल कास्ट फेडरेशनची स्थापना (1940) मध्ये हाँ ली आप आंग्रेस्ट्रा गांधे रेर
क. शेड्यूल कास्ट फेडरेशनने लोकसभा	निवडणूक 1957 मध्ये 6 जागा जिंकल्या होत्या.
(1) फक्त अ, ब 🗡	X' (2) wan a. a.
(3) फक्त अ, क	X' (2) いいでは、
Select the correct statements	BE BURN (TXX)-INH IDESHED Y DOS BEREE
A. Independent Labour Party 1937 of Mumbai (Bombay)	won 13 seats in Legislative Assembly Electronice.
ELEVANOR DE LA PROPERTO DEL PROPERTO DE LA PROPERTO DEL PROPERTO DE LA PROPERTO DEL PROPERTO DE LA PROPERTO DEL PROPERTO DE LA PROPERTO DEL PROPERTO DE LA PROPERTO DEL PROPERTO DE LA PROPERTO DE LA PROPERTO DE LA PROPERTO DEL PROPERTO DE LA PROPERTO DE LA PROPERTO DE LA PROPERTO DEL PROPERTO DEL PROPERTO DE LA PROPERTO DE LA PROPERTO DE LA PROPERTO	was established in 1940 by Dr. B. R. Ambed
C. Scheduled Caste Federation	n won 6 seats in Lel- C-11 Fig.
(1) Only A, B	n won 6 seats in Lok Sabha Election, 1957. (2) Only B, C
Exist to Property mas need delice	8761 (2) Only B, C
(3) Only A, C	(4) All -Cul
	atdain is improported to the se
37: खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप	from the list of Pundamental Rights.
37: खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप	from the list of Pundamental Rights.
37: खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी A 008 950 ब. राष्ट्रीय जनता दल	from the list of Fundamental Kights. 2) Provision in Artsaffis (局限的 中央 1991年) been transposed to a newly formed Artsaffine of the state of the st
37: खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी A 008 950 ब. राष्ट्रीय जनता दल	from the list of Fundamental Kights. 2) Provision in Artsaffis (局限的 中央 1991年) been transposed to a newly formed Artsaffine of the state of the st
37. खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी A 008 950 ब. राष्ट्रीय जनता दल	from the list of Fundamental Kights. 2) Provision in Artsaffis (局限的 中央 1991年) been transposed to a newly formed Artsaffine of the state of the st
37: /खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी .A 008 कां ब. राष्ट्रीय जनता दल क. बिजू जनता दल क. बिजू जनता दल उत्तर कार्या का	from the list of Fundamental Kights. Provision in Artsalhis Images Property is now considered. Provision in Artsalhis Images Property is now considered.
37: खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी A 008 का ब. राष्ट्रीय जनता दल क. बिजू जनता दल इ. आसाम गण परिषद इ. लोक जन शक्ति पार्टी	from the list of Fundamental Rights. Provision in Art?cififs Sights Provision in Art?cififs Sights Provision in Art?cififs Sight Property is now considered Article 300 A is in Chapter-III of Part (4) The Right to Property is now considered Statutory Right but also a Human Right Statutory Right but also a Human Right Statutory Right But also a Human Right Statutory Right But also a Human Right Statutory Right But also a Human Right Statutory Right But also a Human Right Statutory Right Stat
37: खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी A 008 कां ब. राष्ट्रीय जनता दल क. बिजू जनता दल क. बिजू जनता दल उ. आसाम गण परिषद इ. लोक जन शक्ति पार्टी	Provision in Arts. In Reservation in Arts. Provision of the Arts. Provision Chapter-III of Part. Property is now considered. The Right to Property is now considered. Statutory Right but also a Human Right. Statutory Right but also a Human Right.
37. खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी A 008 कां ब. राष्ट्रीय जनता दल क. बिजू जनता दल ड. आसाम गण परिषद इ. लोक जन शक्ति पार्टी (1) फक्त अ, ड, इ	from the list of Fundamental Rights. Provision in Artsalhia Imaginary 1991. In been transposed to a newly formed Article 300 A is in Chapter-III of Part (4) The Right to Property is now consider Statutory Right but also a Human Right fundamental of the consideration of the conside
37. खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी ते 000 कां ब. राष्ट्रीय जनता दल क. बिजू जनता दल क. बिजू जनता दल इ. आसाम गण परिषद् इ. लोक जन शक्ति पार्टी (1) फक्त अ, इ, इ (3) फक्त क, इ, इ Which of the following political pa	Provision the list of Fundamental Rights. Provision in Art? Shis Impiestar 7001. In been transposed to a newly formed Article 300 A is in Chapter-III of Part (4) The Right to Property is now consider Statutory Right but also a Human Right formed article and also a Human Right formed article and also a Human Right formed article art
37. खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी A 000 कार्य ब. राष्ट्रीय जनता दल क. बिजू जनता दल इ. आसाम गण परिषद इ. लोक जन शक्ति पार्टी (1) फक्त अ, इ, इ (3) फक्त क, इ, इ Which of the following political party	Provision in Artschis Inights. Provision in Artschis Inights 1991 Information in Artschis Inights Inight of Provision in Artschis Inight of Partschiele 300 A is in Chapter-III of Partschiele 300 A is in Chapter-I
37. खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी A 008 का ब. राष्ट्रीय जनता दल क. बिजू जनता दल ड. आसाम गण परिषद इ. लोक जन शक्ति पार्टी (1) फक्त अ, ड, इ (3) फक्त क, ड, इ Which of the following political pa A. Zoram Nationalist Party B. Rashtriya Janata Dal	Provision in Artschis Imagental Rights. Provision in Artschis Images Provision in Artschis Images Provision in Artschis Images Provision in Artschis Images Provision In Chapter-III of Partschie Article 300 A is in Chapter-III of Partschie The Right to Property is now considered Statutory Right but also a Human Right Images Provision In Article In Images Provision I
37. खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी A 00% का ब. राष्ट्रीय जनता दल क. बिजू जनता दल इ. आसाम गण परिषद इ. लोक जन शक्ति पार्टी (1) फक्त अ, इ, इ (3) फक्त क, इ, इ Which of the following political pa A. Zoram Nationalist Party B. Rashtriya Janata Dal	Provision in Artschis Imagental Rights. Provision in Artschis Images Provision in Artschis Images Provision in Artschis Images Provision in Artschis Images Provision In Chapter-III of Partschie Article 300 A is in Chapter-III of Partschie The Right to Property is now considered Statutory Right but also a Human Right Images Provision In Article In Images Provision I
37. खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी A का विज्ञ जनता दल क. बिजू जनता दल क. बिजू जनता दल इ. आसाम गण परिषद् इ. लोक जन शक्ति पार्टी (1) फक्त अ, इ, इ (3) फक्त क, इ, इ Which of the following political pa A. Zoram Nationalist Party B. Rashtriya Janata Dal D. Assam Gan Parishad	from the list of Fundamental Rights. Provision in Art? Infis Ing. Supposed to a newly formed Article Sou A is in Chapter-III of Part— (3) Article 300 A is in Chapter-III of Part— (4) The Right to Property is now considered Statutory Right but also a Human Right article artic
37. खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी ब. राष्ट्रीय जनता दल क. बिजू जनता दल इ. आसाम गण परिषद इ. लोक जन शक्ति पार्टी (1) फक्त अ, इ, इ (3) फक्त क, इ, इ Which of the following political pa A. Zoram Nationalist Party B. Rashtriya Janata Dal D. Assam Gan Parishad E. Lok Janshakti Party	Provision in ArtScififs Impression in ArtIcle 300 A is in Chapter-III of Part—(3) Article 300 A is in Chapter-III of Part—(4) The Right to Property is now considered Statutory Right but also a Human Right and Grant and Article according to the Ar
37. खालीलपैकी कोणत्या राजकीय पक्षांची स्थाप अ. झोरम नॅशनॅलिस्ट पार्टी ते ००० वर्ण ब. राष्ट्रीय जनता दल क. बिजू जनता दल इ. आसाम गण परिषद इ. लोक जन शक्ति पार्टी (1) फक्त अ, इ, इ (3) फक्त क, इ, इ Which of the following political pa A. Zoram Nationalist Party B. Rashtriya Janata Dal D. Assam Gan Parishad	Provision in Artschiff sime first provision in Artschiff sime formed Article and the sign of the property is now considered. (3) Article 300 A is in Chapter-III of Partbern Right to Property is now considered. (4) The Right to Property is now considered. Statutory Right but also a Human Right property are signed at the sign of the

38.	भारत	तवा नवडणूक सुधारणा समिती आणि त्याचे स्थापना वर्ष यांची/यांच्या खालीलपैकी चूकीच्य	॥ जोड्या
	ओळ	कार्यानस्य पारी अधिक संप्रेसमा ची स्थापना १४ डिसेन्स 1920 मना का	.FE
	अ.	1964 THE FEATER CONTRACT FROM THE SE F. T. T. T.	,F
		वाछू सामता	.75
	क.	दिनेश गास्वामी समितीह हि 1990 (९)	
	ड.	तारकुंडे समिती	(8)
	(1)	अ आणि ड (2) ब आणि क (3) ब आणि ड (4) अ आणि अ अगि । अग्रेस के अग्रे	क 198
	Ider	ntify the following incorrect pairs about the Election Reform Comm	ittee of
	Indi	In 1957, the CPL Cader Achutha Mc.tnemdaildatae fo rasy ati bna ai	B.
	A.	EMS Namboodriped and 4901 R-ndive wassestimmod manathras	C.
	B.	Wanchoo Committee vlato (2) – 1971 a bas A vlato	(1)
	C.	Dinesh Goswami Committee – 1990 – Dine A vlnO	(3)
	D.	Tarkunde Committee – 1973	T BH TA
	(1)	A and D (2) B and C (3) B and D (4) A and E THE PROPERTY OF TH	C EE
39.	201	4 च्या महाराष्ट्र विधानसभा निवडणूकीच्या तुलनेत 2019 च्या विधानसभा निवडणूकीमध्ये	कोणत्या
39.	201 राजव	4 च्या महाराष्ट्र विधानसभा निवडणूकीच्या तुलनेत 2019 च्या विधानसभा निवडणूकीमध्ये तिय पक्षाने मिळालेल्या मतांच्या टक्क्यांमध्ये वाढ केली आहे ?	कोणत्या , तन
39.	राजवं (1)	तीय पक्षाने मिळालेल्या मतांच्या टक्क्यांमध्ये वाढ केली आहे ? भारतीय जनता पक्ष	क,
39.	राजवं (1)	तीय पक्षाने मिळालेल्या मतांच्या टक्क्यामध्ये वाढ केली आहे ? भारतीय जनता पक्ष राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष	क, (1)
39.	राजव (1) (2) (3)	भारतीय जनता पक्ष राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष शिवसेना	雨, (1) (3),
39.	(1) (2) (3) (4)	भारतीय जनता पक्ष राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष शिवसेना वरीलपैकी कोणीही नाही (A Edashids avas 8 boots atmosphale states)	雨, (1) (3) Sele
39.	(1) (2) (3) (4)	भारतीय जनता पक्ष राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष शिवसेना वरीलपैकी कोणीही नाही A marked vote share percentage in last Maha	(1) (2) (3) Sele
39.	(1) (2) (3) (4)	भारतीय जनता पक्ष राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष विशेष कोणीही नाही ich political party increased vote share percentage in last Maha embly Election, 2019 as compared to Assembly Election, 2014?	(1) (2) (3) Sele
39.	(1) (2) (3) (4) Wh	भारतीय जनता पक्ष राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष विश्वादी काँग्रेस पक्ष विश्वादी काँग्रेस पक्ष विश्वादी काँग्रेस पक्ष हिन्दी काँग्रेस पक्ष विश्वादी काँग	(1) (1) (2)(8) rashtra
39.	(1) (2) (3) (4) Wh	भारतीय जनता पक्ष राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष शिवसेना वरीलपैकी कोणीही नाही ich political party increased vote share percentage in last Maha embly Election, 2019 as compared to Assembly Election, 2014? Bharatiya Janata Party	(1) (3) (3) (a) (b) (c)
39.	(1) (2) (3) (4) Wh Ass (1) (2) (2)	भारतीय जनता पक्ष राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष शिवसेना बरीलपैकी कोणीही नाही ich political party increased vote share percentage in last Maha embly Election, 2019 as compared to Assembly Election, 2014? Bharatiya Janata Party Nationalist Congress Party Chivenna	(1) (3)(8) rashtra g.(1)
39.	(1) (2) (3) (4) Wh Ass (1) (2) (2)	भारतीय जनता पक्ष राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्ष शिवसेना वरीलपैकी कोणीही नाही ich political party increased vote share percentage in last Maha embly Election, 2019 as compared to Assembly Election, 2014? Bharatiya Janata Party Nettionalist Congress Party	(1) (3)(8) rashtra g.(1)

20.0	युनिस्ट पार्टी ऑफ इंडिया बाबत योग्य र	कथने ओळखा	as white therein to	eatest represented o	
	कम्युनिस्ट पार्टी ऑफ इंडिया ची स्थ				
ब.	भा.क.प. नेते अचुता मेनन 1957 म	ाध्ये केरळचे मु	ख्यमंत्री झाले.	tralls mark	
क.	ई. एम. एस. नंबुद्रीपाद व बी. टी. र	णदिवे हे भा.क	 प.चे नेते होते. 	fruits gre	
(1)) फक्त ब व क		
(3)	फक्त अ व क) वरील सर्व		
Sele	ect the correct statements ab	out Comm	unist Party of I	ndia.	1
	Communist Party of India				
	In 1957, the CPI leader Ack				
C.	EMS Namboodripad and B.				
(1)	Onles A I D	81 - (2)		Wanchou Co	
(3)	Only A and C	er – (4)	All of the abo		
TISTING TO	सर्व शिक्षा अभियान हे 2001 – 200	2 मध्ये प्रारभ	करण्यात आले.		
ब. क.	सर्व शिक्षा अभियानाचा उद्देश उपयुक्त 'बेटी बचाओ – बेटी पढ़ाओ' हे सर्व	S Spart of Santana	a	करून देणे, असा उ X	आहे. वाही
क.	सर्व शिक्षा अभियानाचा उद्देश उपयुक्त 'बेटी बचाओ – बेटी पढ़ाओ' हे सर्व कक्त अ, ब	S Spart of Santana	नेक शिक्षण उपलब्ध गचे घोषवाक्य आहे.	ाष्ट्र प्रद्राण्ये । यस्त्राला X भारतीय जनगा भ	आहे. हासाउ
क. (1)	'बेटी बचाओ – बेटी पढ़ाओ' हे सर्व	S Spart of Santana	नेक शिक्षण उपलब्ध गचे घोषवाक्य आहे.	भारतीय जनात । भारतीय जनगा भ राष्ट्रवादी कांत्रेष	(1) (2)
क. (1) प (3) प	'बेटी बचाओ - बेटी पढ़ाओ' हे सर्व कक्त अ, ब कक्त ब, क	व योग्य प्राथि शिक्षा अभियान (2) (4)	नेक शिक्षण उपलब्ध गचे घोषवाक्य आहे. फक्त अ, क वरीलपैकी सर्व	ताह वहाने । महत्राता भारतीय जनगा भ राष्ट्रवादी कांत्राप्ट शिवसेना	(1) (2) (2)
क. (1) प (3) प Select	'बेटी बचाओ - बेटी पढ़ाओ' हे सर्व कक्त अ, ब कक्त ब, क the correct statements above	व योग्य प्राथि शिक्षा अभियान (2) (4) ut Sarva S	नक शिक्षण उपलब्ध गचे घोषवाक्य आहे. फक्त अ, क वरीलपैकी सर्व hiksha Abhiyar	त्रेष्ट चन्नान् । महत्रात्र भारतीय जनगा भ राष्ट्रवादी कार्ताए शिवसीका कार्णी	(1) (2) (2) (3)
क. (1) प (3) प Select A. S B. S	'बेटी बचाओ - बेटी पढ़ाओ' हे सर्व किंक्त अ, ब किंक्त ब, क the correct statements about Sarva Shiksha Abhiyan has Sarva Shiksha Abhiyan ain ducation.	व योग्य प्राथि शिक्षा अभियान (2) ut Sarva S been launc s to provi	नक शिक्षण उपलब्ध निवे घोषवाक्य आहे. फक्त अ, क वरीलपैकी सर्व hiksha Abhiyar hed in 2001 – 2 de useful and	The same of the serior of the same of the	(1) (2) (2) (3)
क. (1) प्र (3) प्र Selection A. S. B. S. C. S.	बेटी बचाओ - बेटी पढ़ाओं हे सर्व किंत अ, ब किंत ब, क the correct statements about Sarva Shiksha Abhiyan has Sarva Shiksha Abhiyan aim ducation. logan of Sarva Shiksha Abh	व योग्य प्राथि शिक्षा अभियान (2) ut Sarva S been launc s to provi	नक शिक्षण उपलब्ध निवे घोषवाक्य आहे. फक्त अ, क वरीलपैकी सर्व hiksha Abhiyar hed in 2001 – 2 de useful and	The same of the serior of the same of the	(1) (2) (1) (1) (1) (1) (1)
新。 (1) 可 (3) 可 Select A. S B. S C. S (1) C	'बेटी बचाओ - बेटी पढ़ाओ' हे सर्व किस्त अ, ब किस्त ब, क the correct statements about Sarva Shiksha Abhiyan has Sarva Shiksha Abhiyan aim ducation. logan of Sarva Shiksha Abh	व योग्य प्राथि शिक्षा अभियान (2) ut Sarva S been launc s to provi	नक शिक्षण उपलब्ध न पक्त अ, क वरीलपैकी सर्व hiksha Abhiyar hed in 2001 – 2 de useful and ti Bachao – Bet Only A, C	The piers of the contract of t	(1) (2) (1) (1) enta
雨. (1) 可以(3) 可以(4) 可以(4	'बेटी बचाओ - बेटी पढ़ाओ' हे सर्व किस्त अ, ब किस्त ब, क the correct statements about Sarva Shiksha Abhiyan has Sarva Shiksha Abhiyan aim ducation. logan of Sarva Shiksha Abh	व योग्य प्राथिति शिक्षा अभियान (2) (4) ut Sarva S been launch is to provi	मेक शिक्षण उपलब्ध निव घोषवाक्य आहे. फक्त अ, क वरीलपैकी सर्व hiksha Abhiyar hed in 2001 – 2 de useful and ti Bachao – Bet Only A, C All of the above	The pitale of the print of the	(1) (2) (1) (1) (1) (2) (1)

42. ई-पाठशालाची संसाधने ही या भाषांमध्ये उपलब्ध आहेत. प्राप्त का कार्या क									
	अ. मराठी /								
	ब.		war was a many than been an engine						
	क.	तेलगू	and the first will are the						
	ड.	हिंदी /	नवीः क्या असा नेशना प्रशास्तित वृष्टिकोणात्।						
	इ.	रप्रणा	विकास अभिनाचा भा बाद्रविका.						
	फ.	उर्दू	े होत्र अपने अस्ति असीमा अन्य नामा है। विकास समित्र अस्ति असीमा अन्य नामा जाहि	(1)					
	(1)	फक्त अ, ब, इ	(2) फक्त अ, ड, इ	(2)					
	(3)	फक्त ब, क, ड	(4) फक्त ड, इ, फ	(5.)					
	The	resources of E-pathshala are	e available in languages.	(1.)					
	A.	Marathi	and the						
the	B.	Malayalam	municipals toggiouni han marico adi vituli	.bl					
	0.002	Telugu	cross of educational technology.	nd .					
	D.	Hindi	To redoice the cost of education.	e.E.					
	E.	English	To make the learning process meaning	.73					
	F.	Urdu	To use new or old techniques without b	.)					
	(1)	Only A, B, E	ord nois (2) Only A, D, Et sassman of	.11.					
	(3)	Only B, C, D	(2) Only II, E, F o ora Cl. O. E. Only D, E, F o ora Cl. O. E.	101					
43	भारत	ातील उच्च शिक्षणास्मोगील आस्टाने व	ोणती, आहेता?ा orrect and Cassansiane,	7573					
40.		निकृष्ट दर्जाच्या संस्थांची संख्यावाढ.							
		व्यावसायिक अभ्यासक्रमावर कमी ल	The state of the s						
		मंद गतीने मंजुरी आणि निधीचा कमी		46. 97					
		शिक्षणामध्ये माहिती तंत्रज्ञानाचा उपयो							
	(1)		(2) फक्त अ, क, ड	(9)					
	(3)	फक्त अ, ब, क	महाद्राह्य है (4) वरीलपैकी सर्व कार्याह अस्पर्याद	(8)					
	Wh	-450-	Higher Education in India?						
	B.		rinstitutes.						
in.ni	C.	Slow sanction and under-ut	ilization of funds.	(1)					
	D.	Use of information technology	gy in education.	(,,)					
	(1)	Only B, C, D	(2) Only A, C, D						
1	(3)	Only A, B, C Danibro of In	(4) All of the above	(1-)					

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK / HDUOS अपन अप्रेमेश रे जागा किल्लामान P.T.O.

-.0.

44.	शैक्षणिक	तंत्रज्ञानाच्या	उद्देशासंदर्भात	खालील	विधान/विधानांपैकी	चूक आणि	बरोबर	विधान/विध
	ओळखा.							DR AC

- शिक्षणाचा खर्च कमी करणे. 🛩
- अध्ययन प्रक्रिया अर्थपूर्ण करणे. 🗸
- नवीन किंवा जुन्या तंत्रांचा पूर्वग्रहरहित दृष्टिकोणातून वापर करणे.
- शिक्षण प्रक्रियेचा वेग वाढविणे. 🗸
- ब, क, ड बरोबर आहे आणि अ चूक आहे (1)
- ब, ड बरोबर आहे आणि अ, क चूक आहे
- अ, ब, ड बरोबर आहे आणि क चूक आहे
- The resources of E-pathshala are available in -sik-missources of E-pathshala a

. idiarathi . Identify the correct and incorrect statement/s from the following regarding th purpose of educational technology. C. Teluga

- To reduce the cost of education.
- To make the learning process meaningful.
- To use new or old techniques without bias.
- To increase the speed of education process.
- B, C, D are correct and A is incorrect
- (2) B, D are correct and A, C are incorrect
- A, B, D are correct and C is incorrect in figure followers to the figure followers.
- A, B, C and D are correct (4)

खालीलपैकी अयोग्य कथन ओळखा.

- स्वयम हे भारत सरकारद्वारे विकसित केलेले राष्ट्रीय MOOC चे पोर्टल आहे. प्रापानाय
- स्वयम अंतर्गत 7 राष्ट्रीय समन्वयकांची नियुक्ती करण्यात आली आहे.
- NPTEL ऑनलाईन प्रमाणपत्र अभ्यासक्रम हे स्वयम अभ्यासक्रमांपेक्षा वेगळे आहेत. (3)
- NPTEL हे स्वयम चे अभियांत्रिकीसाठी अधिकृत राष्ट्रीय समन्वयक आहे ते बार्ट कर्ना

Select the incorrect statement from the following.

- SWAYAM is the National MOOC's Portal being developed by Govt. of India. (1)
- Seven National Co-ordinators have been appointed under SWAYAM. (2)
- NPTEL online certification courses are different from SWAYAM courses.
- NPTEL is the official SWAYAM National Co-ordinator for engineering.

 \mathbf{B}

मालायालाम

(1) 中玩 31, 可, 豆

(3) 市研司, 年, 思

ibnifl

mbil

English

Only A. B. E

Only B, C, D

निकार दर्जाच्या संस्थांची संख्याबाढ

हरान विका प्रभावस्थापराप्र संधी संभ

मंद्र गतीने मंज्री आणि निधीया कभी वापर.

- खालीलपैकी अयोग्य कथन/ने ओळखा.
- परिसिमन आयोगाने दिलेल्या आदेशांना कोणत्याही न्यायालयात आव्हान देता येते. हिन्ता गर्ज्य निवडणूक विवादांच्या निकालासाठी न्यायाधिकरण स्थापन करण्याचा अधिकार (संसद किंवा राज्य विधिमंडळला) अवन्त्रे १००० व विधिमंडळला) अनुच्छेद ३२३ बी नुसार आहे. FOR THE PRESENT PROPERTY
- कथन अ चुकीचे आहे
- कथने अ व ब चुकीचे आहे किया (क्रांतिक क्रिकेट क
- यापैकी नाही

- Select the incorrect statement/s from the following. Orders issued by the delimitation commission can be challenged in any court.
- Article 323 B empowers the appropriate legislation (Parliament or State Legislature) to establish a tribunal for adjudication of election disputes.

A. (C. D. A. (E.)

- Statement A is incorrect. (1)
- Statement B is incorrect (2)
- Both statements A and B are incorrect मित्राह क्ष्में क्ष्में क्षिति क्षिति क्षिति क्षिति क्षाति (3)
- None of these (4)

खालीलपैकी अयोग्य विधान ओळखा.

- (1) राज्यातील पंचायती व नगरपालिकांच्या निवडणूका राज्य निवडणूक आयोग घेत असते.
- 1988 च्या 61 व्या घटनादुरुस्ती कायद्याने मतदानाचे वय 21 वरून 18 वर्षे करण्यात आले.
- 1991 मध्ये निवडणूक आयोगाने पहिल्यांदा प्रभावीपूर्ण आदर्श आचारसंहितेचा उपयोग केला.
- एल. चंद्रकुमार विरुद्ध युनियन ऑफ इंडिया (1997) मध्ये अनुच्छेद 332 B चे पोटकलम 3 (d) हे असंविधानीक घोषित करण्यात आले. (3) म, ब, क जामि ड जाम ड जाम

Select the incorrect statement from the following.

- State Election Commission deals with elections to the Panchayats and Municipalities in the State.
- 61st Amendment Act 1988 has reduced the voting age from 21 to 18 years.
- The Election Commission first effectively put to use the model code of conduct in 1991.
- In L. Chandrakumar Vs Union of India (1997), Clause 3 (d) of Article 332 B was declared as unconstitutional. (3) A B. Cand Date compet

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

48. ভ	वालीलपैकी कोणते इलेक्ट्रॉनिक मतदान यंत्राचे फार	यदे आ	हेत शामें अवीय कशन में में में के विकास	5H
. 3	भ. छपाईची किंमत कमी करते । एका हा कि	विमानित्र ।	मास्त्राह कन्हेंद्री समावह जन्मी	- Fe
15.19	ब. ाकांगदाचे प्रमाण कमी करते एक नगर मा	वासाधि	निवडणुक्त विवादांच्या निकासमाधी स	, F
व	 पारंपरिक पद्धतीपेक्षा मोजणी प्रक्रिया जलद अ 	सते 🏻	मान्याम् । मान्यान्या अत्राच्या स्थान	
	 मशीनवरील अवलंबित्व कमी करते 		शाह कितिक महाराज्य ।	(1)
3	इ. मतदान टक्केवारीत वाढ करते		क्यम व चुकीचे अगहे	(2)
(1	l) फक्त अ, ब, क, इ	(2)	फक्त बं, ड, इन्हें कि कि कि निष्य ((8)
(3	3) फक्त क, ड, अ	4 (4)	फक्त अ, ब, क . जान किमार (1)
W A B C O D E (1)	Enhances voting percentage Only A, B, C, E	itiona itiona ne an udint	of Electronic Voting Machines	A () ()
49. भार	रतातील दबाव गटाबाबत खालीलपैकी कोणती विध			
अ.	. समान हितसंबंध असणाऱ्या लोकांचा दबाव गट दबाव गट ही एक अगुजकीय मंधुरूना अमुने	निर्माण	मालीलपैकी अयोग विधान आळखा. बालीलपैकी अयोग विधान आळखा.	
	ते सदस्य असतात.		(3) मिसे हिट्ये जिबब्धिक आसीमान प	
¹⁰ ंड. ई (b)	दबाव गटाच कायक्षत्र हा अमयादात असत.	mil.		
(1)	अ आणि ब योग्य आहेत	(2)	अ, ब आणि क योग्य आहेत	
(3)	अ, ब, क आणि ड योग्य आहेत	(4)	यापैकी नाही	
A. B.	Pressure groups are formed by peoper Pressure group is non-political organization. The members of the pressure group. They are member of one party or the The scope of the pressure group is up. A and B are correct.	ole wi nizat are n e oth	ith common interests. tion. ot completely aligned from polit er.	
(3)	Table 1		None of these	

	-	14)					Jan G
50.	माहल	॥ आरक्षणासबधा खालील विधाने विचारात रूप	.0				
	अ.	ा आरक्षणासंबंधी खालील विधाने विचारात घ्या लोकसभा आणि सर्व राज्यांच्या विधानमधांपूर्ण	गानामान नेता नाम नामाना	प्रिक्त क्ली	SPHE F	abl?i,	.I d
		लोकसभा आणि सर्व राज्यांच्या विधानसभांमध्ये विधेयक युपीए - I शासनाने मे 2008 मध्ये महिला आरक्षण विधेयक -	महिलांसाठी राखीव ज	ागा असा	व्यात या सं	बंधीचे	
		उ र रासनान में 2008 मध्ये म	गंडले होते.	ranke, see a	बदनामी	开	
		" I MACIA ITTEL A .		HISTE IF	चायालय	\mathcal{B}	
	क.	महिला आरक्षण विधेयक पुनर्मांडणीनंतर राज्यस् सदरह् विधेयकावर लोकसभेत क्षीन	भिने 9 मार्च 2010 रोज	नी मंजूर वे	ज्ले.काग	.\$	
				47. 2.46	The second secon	2 - 2 -	
1.0	ड.	सदरहू विधेयकाचा प्रमुख उद्देश महिलांसाठी लोव जागा राखीव असाव्यात हा होता	मधीन आणि सर्	- Por	former.	E0 76	}
		जागा राखाव असाव्यात हा होता	di d	us thou	Meligio	.A	4,
	वरील	पैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ? अ, ब आणि क	rality can entoded	y or mo	Deceme	B.	
	(4)	ा च अपि -	ucirl andone was	ncion vol. of C	Codeen	a	
	(1)	ब. क आणि ह	coasa e e qidar	l leade.	Politica	.3	
	(2)	ब, क आणि ड oda add fo IIA (4)	100 00 1 11	J 12 1	or Corres	(1)	
	(3)	अ आणि ड			Only A	(8)	
		वरीलपैकी सर्व (कि) क	(4) None wites	30	ा लाका.	जर कि	52.
	(4)	वरालपका सर्व			ंश् (योज		
	Con	sider the following statements abou	The Great was to	त आभवा	उन्तर भार		
	Α	IJPA - I Government into 1	women's Reser	.norse	उच्चतर ३	.F	
	11.	UPA - I Government introduced to	he bill to reserve	seats fo	or wome	n in	
		Lok Sabha and all State Legislati		2. 2			
	B.	After its reintroduction, the Wome	en's Reservation 1	Bill was	passed	by.	
		Rajya Sabha on March 9, 2010.	(2) Charl of All	iii	ii i	(8)	
	C.	The bill was never voted in the Lo	k Sabha.	tii	i iv	(1-)	
	_				sh the pa		
	D.		eserve ou percent	seats 1	n Lok S	abha	and
*		all State Legislative Assemblies for	utional name ro	il Instit	Nations	В.	
	Wh	ich of the statements given above a	re correct ?	vork.	Framew	0	
	(1)	A, B and C 102 radinavel .vi	BIUSIO I JUSHIE		Uchena IMPRIP		
		Designation of the Particle of the Control of the C	D	O	A B		
	(2)	B, C and D	vi	ii	i iii	(1)	
	(3)	A and D	the state of	Dill	li iii	(2)	
	(4)	All of the above	11 11 11		vi i	(4)	
	, ,						

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORKY HOUON MON STAYS \ गणा किम्मामक P.T.O.

अ. धार्मिक विचार ब. सभ्यता किंवा नैतिकता क. बदनामी इ. न्यायालयाचा अवमान इ. राजकीय नेतृत्व कि विचार कि किंग से हिम्मिक्त के किंग कि हिम्मिक्त के किंग किंग कि हिम्मिक्त के किंग कि हिम्मिक्त के किंग किंग किंग किंग किंग किंग किंग किंग	
क. बदनामी ड. न्यायालयाचा अवमान इ. राजकीय नेतृत्व कि १९३६ निष्ठ होंगान अनेतिमहोंगान कार्यने एक्सार एक्सीन क्र	
ड. न्यायालयाचा अवमान इ. राजकीय नेतृत्व कि ११११ के ११११ व मिरामा अनेतिमहोगान का विने एसमार किसी स	
इ. राजकीय नेतृत्व किए का का का से मार का मोना का मानी प्रकार का निवास का कि एक मान का कि एक मान का कि	
(1) फक्त ब, क, ड (2) फक्त अ, क, ड	
(Z) word 31. as. 3	
(3) फक्त अ, ड, इ	
What are the restrictions on the exercise of the freedom of speech and express	
11. Rengious thought	ior
B. Decency or morality	
C. Defamation	
D. Contempt of Court	7
E. Political leadership (1) Only B. C. D (2) Only A. C. D	
(2) O 1 4 D =	1
(3) Only A, D, E (4) All of the above with \overline{A} (5)	,
52. जोड्या लावा.	-
'अ' (गोजना)	
अ. उन्नत भारत अभियान ; मार्जेक्स २०१८	
ब. राष्ट्रीय संस्थात्मक रॅंकिंग फ्रेमवर्क का उच्चतर अतिष्कार योजना	
क. उच्चतर अविष्कार योजना iii. नोव्हेंबर, 2014	
ड. इम्प्रिंट वर्ण डाक्न अवाजना वाजना है। नाव्हेंबर, 2014	
Lok Sabha and all State Legislative Assemblic: En Mas: 2016.	
(1) 111 1 117	
B. After its reintroduction, the Women's Reservation Bill was iin iii (2)	
(3) i ii iii iv .0102 dansiv on March 9, 2010.	
(4) 1 10 111 11	
Match the pairs.	
A. Unnet Phanet Abbi	
A. Ulliat Dharat Aphivan i Sentember 2015	
B. National Institutional Ranking ii. October, 2015	
r ramework	
C. Uchchatar Avishkar Yojana iii. November, 2014	
iv. November, 2015	
A B C D (1) iii i ii iv	
(0)	
(9) : (2) Same A: (2)	
(a) i ii iii ii (b) (b) (b) (b) (c) (d) i iv iii ii	

53.	अहि	त्याबाई होळकर मोफत एस.टी. प्रवास योजनेबाबत अयोग्य विधान ओळखा.	327
00.	अ.	अहिल्याबाई होळकर मोफत एम न	.66
	ब.	वरील योजनेचे लाभार्थी हे क्या रहते ने नाम योजना हो 1996 – 97 मध्ये सुरू करण्यात आला र	व़ेती.
	क.	वरील योजनेसाठी शाळेत 50% पर वर्गातील विद्यार्थिनी आहेत. जिल्ला विद्यार्थिनी आहेत. जिल्ला विद्यार्थिनी आहेत.	
	(1)	- अपने अपने किया के कि	
	(3)	फक्त क (द) (2) फक्त ब (1)	
	~ 1	फक्त क (2) फक्त ब (1) **Cet the incorrect statement (3) (4) यापैकी नाही	
	1000	then obesit is a second of the	ne.
		- 1000 DI Inorral C 1	
	В.	The beneficiary of above Scheme is girl student of Std. V to XII. The 50% attendance in school is necessary for above Scheme	
	C.	The 50% attendance in school is necessary for above Scheme. Only A	
	(1)	(2) Univ B	
	(3)	Olly C (4) None of these	
	ग्रष्टी	न चार आयोगाने (००००)	
94.	अ.	य शान आथागान (2009) ज्ञान प्रारूपाच्या प्रमुख क्षेत्रांवर लक्ष केंद्रीत केले आहे ज्ञानास प्रवेश	.85
	5.3	अ संघटना काँग्रेस, जनसंघ, भएतीय लीयदल, समुख्याप्रीमभी का काँग्रेस किमीनी किनाइ	
		ज्ञानाची उपाययोजना कर्णिक मिन्निक एक्टिमक (फर्ट) क्रानाक क्रांसक कर्णिक करिया करिया कर्णिक करिया करिया करिया कर्णिक कर्णि	
	- 100 miles	ज्ञानाचा विस्तार व्याप्त कार्यात कार्यात कार्यात (१९७) कार्यात कार्या	
	ड. (1)		
	(1)	(2) 19(1) 51, 47, 5	
	(3)	फक्त अ, ब, क विशेष हैं कि विशेष (4) वरीलपैकी सर्व	
	The	National Knowledge Commission (2009) have focussed on key area	
	knov	wledge paradigm areas to militarize out it asisting thempore of the bands	
	A.	Access to knowledge of nythmade damagnes asserted of spiriture A	
	B.	Knowledge creation (a) of many date day and a service of	
	C.	Knowledge application of alanata damaand, Janaangh, Janata Dalnoitage application	
	D.	Knowledge extension (e) In (1 stantal), darmerst, in (1 strings)	
		Only A, B, D (2) Only A, C, D (3)	
	(3)	Only A, B, C (4) All of the above	
		साठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK / HOUOG अपन अपन अपनि । स्थानिक	РТО
कच्चा र	कामास	ताठी जागा / SPACE FOR ROUGH (1022)	111.0.

ग्रेंग एकलब्य माडल निवासा शाळबाबत खालालपका याग्य कथन आळखाउँ ए किए। जिल्हा है। जिल्हा है	周
ामिक अ.स. ही योजना 1998 मध्ये सुरू करण्यांत आली. सामर . डि. संग्र कर्माम अकडाई हेम्बाम्बरीस्ट	F
ब. 2000 साली पहिली शाळा महाराष्ट्रात सुरू करण्यात आली. ह विभागन विकास निर्माण	, and
क. ती आदिवासी विद्यार्थ्यांसाठी उत्कृष्ट संस्था म्हणून कार्यरत आहे. किला किला किला	Q.
	(1
(3) फक्त अ, क किए किएए (4) वरीलपैकी सर्व	(8
Select the correct statements about Eklavya Model Residential Schools.	Ior
A. This Scheme was started in 1998.	
B. First School was started in 2000 in Maharashtra.	
C. It has been functioning as institutions of excellence for tribal studen	
(2) (3) (3) (4) (5) (4) (5) (6)	
(2) Only B, C	(E)
(4) All of the above	
56. जनता पक्षाच्या स्थापनेतील घटक पक्ष सांगा.	313
अ. संघटना काँग्रेस, जनसंघ, भारतीय लोकदल, समाजवादी प्रक्ष	Æ
ब. संघटना काँग्रेस जनसंघ जनता टल (एस) भएतीय लोकटल	5
* (10 (10 (10 (10 (10 (10 (10 (10 (10 (10	4
क. संघटना काँग्रेस, जनसंघ, जनता दल (एस), समाजवादी दल 🛪	5
ड. लोकतांत्रीक दल, जनसंघ, जनता दल (एस), भारतीय लोकदल	
(1) फक्त अ बरोबर केस तिक्रीलिक (E) (2) ब आणि क बरोबर, कि किस (8	
(3) फक्त ड बरोबर o asean year on the National Enowledge Continuesion (2009) have focussed on key areas of	77
State the component parties in the formation of Janata Party.	
A. Syndicate Congress, Jansangh, Bharatiya Lokdal, Samajwadi Party	
B. Syndicate Congress, Jansangh, Janata Dal(s), Bharatiya Lokdal	
C Complicate Community I I I I D 1/) C 1 1 I D 1	
D I alstontwik Dal Janearch Janear Dalla Diantin I al 1	
(1) Only A is correct A vin (2) (2) B and C are correct vin (1)	
(3) Only D is correct (1) (4) (4) A, C and D are correct (8)	

लीलपैकी कोणत्या निवडणूक सुधारणा, 1996 नंतर झाल्या आहेत ? टपाल मतपत्रिकेद्वारे (पोस्टल बॅलेट) मतदान मतदार याद्यांचा मोफत पुरवठा मतदानाच्या दिवशी कर्मचाऱ्यांना सुट्टी अस्त्र करावा कार्या कियोग क्रिकेट कियोग किय										
मतदार याद्यांचा मोफत पुरवठा मतदानाच्या दिवशी कर्मचाऱ्यांना सुट्टी हैं कि देखा हिंदि हैं कि हिंदि हैं कि है										
शस्त्रास प्रतिबंध प्रॉक्सीद्वारे मत देण्याची सुविधाक्त (2) फक्त क, ड, इ फक्त क, ड, ब										
शस्त्रास प्रतिबंध प्रॉक्सीद्वारे मत देण्याची सुविधाक्त (2) फक्त क, ड, इ फक्त क, ड, ब										
प्रॉक्सीद्वारे मत देण्याची सुविधा (2) प्रक्त क, ड, इ (2) प्रक्त क, ड, ब (4) प्रक्त अ, ब, क ड										
) फक्त क, ड, ब (2) फक्त अ, ब, क, ड (4) एक्ट अ न जिल्ला (8)										
) फक्त क, ड, ब (2) फक्त अ, ब, क, ड (4) एक्ट अ न जिल्ला (8)										
) फक्त क, ड, ब (2) फक्त अ, ब, क, ड (4) एक्ट अ न हा व										
(A) TEALS OF A B										
Which of the following electoral reforms have been made after 1996?										
Free supply of electoral roll For large was appointed in lor large supply of electoral roll Free was appointed to leave the supply of electoral roll Free was appointed to leave the supply of electoral roll Free was appointed to leave the supply of electoral roll Free was appointed to leave the supply of electoral roll free was appoint										
Holiday to employees on the polling day due continued about III										
Prohibition of arms										
- Bil Plony										
Only C, D, E (2) Only A, B, C, D A vinO (1)										
Only C, D, B _{sendification} (4) Only A, B, E Oglato (3)										
) 2013 मध्ये VVPAT चा उपयोगाबाबत कायद्यामध्य सुधारणा करण्यात आला.										
(2) 2013 मध्ये नोकसेन विधानसभा मतदारसधाच्या पाट निवडणुकात ४ ४ 1711 ना गर्टर गर्द										
करण्यात जाता.										
) VVPAT सह EVM ह मतदान प्रभारतक विवदक 10 लोकसभा मतदारसंघात VVPAT चा										
अपयोग करण्यात आला हाता.										
Labout VVPAIL BILLY SILLY										
The law for using VVPATs was amended to the Noksen Legislative Asser	nbly									
Great 118ed in Dye Cloud										
Constituency in 2010.	ung									
EVMs with VVPAT ensure than 2 T - images in the cou	ntw									
system.	iiiiy									
-1000 III 10										
	Holiday to employees on the polling day due settimmo obtained. Prohibition of arms Facility to opt to vote through proxy Only C, D, E Only C, D, E Only C, D, B Only C, D Only C, D, B Only C, D, D Only C, D Onl									

Scanned with OKEN Scanner

DUSTIN THE CO.

- 59. अयोग्य विधान ओळखा.
 - अ. तारकुंडे समिती 1974 मध्ये नियुक्त करण्यात आली होती.
 - ब. तारकुंडे समितीने आपला अहवाल 1975 मध्ये सादर केला
 - क. तारकुंडे समिती ही संसदेची अधिकृत समिती होती.
 - (1) फक्त अ

(2) फक्त ब

(3) फक्त क

(4) यापैकी नाही

A plant of the other party application of the file of the state of the

Select the incorrect statement. who enquies lenotopic gained of our to de dw

A. Tarkunde Committee was appointed in 1974.

Only 2, 8, 6, 10

1 . E . P 7(m) (1)

B. Tarkunde Committee submitted its report on 1975.

\$.F .F HTD (1)

- C. Tarkunde Committee was a official committee of Parliament.
- (1) Only A

(2) Only B

(3) Only C

(4) None of these

- 60. भारतीय केंद्रीय निवडणूक आयोगाच्या खालील सुख्य निवडणूक आयुक्तांचा क्रम त्यांच्या कार्यकालानुसार लावा.
 - (1) टी. एस. कृष्णमूर्ती एस. वाय. कुरेशी एन. गोपालस्वामी एम. एस. गिल
 - (2) एस. वाय. कुरेशी एन. गोपालस्वामी एम. एस. गिल टी. एस. कृष्णमूर्ती
 - (3) एन. गोपालस्वामी टी. एस. कृष्णमूर्ती एस. वाय. कुरेशी एम. एस. गिल
 - (4) एम. एस. गिल टी. एस. कृष्णमूर्ती एन. गोपालस्वामी एस. वाय. कुरेशी

Arrange the following Chief Election Commissioners of the Central Election Commission of India according to their tenure.

- (1) T. S. Krishnamurthy S. Y. Qureshi N. Gopalaswami M. S. Gill
- (2) S.Y. Qureshi N. Gopalaswami M. S. Gill T. S. Krishnamurthy
 - (3) N. Gopalaswami T. S. Krishnamurthy S. Y. Qureshi M. S. Gill
 - (4) M. S. Gill T. S. Krishnamurthy N. Gopalaswami S. Y. Qureshi

- योग्य कथने ओळखा. अल्पसंख्यांक शैक्षणिक संस्थासाठी राष्ट्रीय आयोगाची स्थापना 11 डिसेंबर, 2006 रोजी झाली.
 - अल्पसंख्यांक शैक्षणिक संस्थासाठी राष्ट्रीय आयोगाचे अध्यक्ष न्यायमूर्ती नरेंद्र कुमार जैन होते.

क मिनिया है और ११०

- अल्पसंख्यांक शैक्षणिक संस्थासाठी राष्ट्रीय आयोगाचे सदस्य डॉ. शाहिद अख्तर व डॉ. जसपाल सिंह THE PROPERTY OF THE PARTY OF E tollie it is it is in
- फक्त अ, ब (1)
- (2) फक्त अ, क to begge at their section within Supplied to an implied and be store
- फक्त ब, क है हारियों मार्टियान क्रिकेट का कि कि मार्टियान करिया करिया करिया करिया करिया करिया करिया करिया करिय
- (4) वरीलपैकी सर्व Hairagen Samue Penty is in my with the amin's rene nousiness.

Select the correct statements.

- is Soond equality, justicel fraterious values are followed by the pultrent A. The National Commission for Minority Educational Institutions was established on 11 December, 2006. Obna J A
- Justice Narendra Kumar Jain was Chairman of National Commission for В. Minority Educational Institutions. CE TELLINE & PROLET ET
- C. Dr. Shahid Akhtar and Dr. Jaspal Singh were members of National Commission for Minority Educational Institutions. The same and the second of the

ANY OPERATOR OF THE PERSON NAMED IN COLUMN TWO IS NOT THE OWNER.

- Only A, B (1)
- Only A, C (2)
- Only B, C (3)
- All of the above (4)

- भारतातील राजकीय पक्षाच्या निर्मितीमधील सामाजिक घटकांसंदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोक आहे/आहेत ?
 - भारतीय रिपब्लिकन पक्ष हा सामाजिक जाणिवेतून निर्माण झालेला आहे.
 - बहुजन समाज पक्ष हा सामाजिक जाणिवेतून निर्माण झालेला आहे.
 - भारतात सामाजिक विचारसरणीवर आधारित राजकीय पक्षांची संख्या नगण्य आहे.
 - राजकीय पक्षाकडून सामाजिक समता, न्याय, बंधुभाव या मुल्यांचा पाठपुरावा केला जातो.
 - अ, क आणि ड (1)

अ, ब, क आणि ड

ब, क आणि ड

अ, ब आणि क

Which of the following statement/s is/are correct with respect to the social components in the formation of the political party in India?

- The Indian Republican Party is formed with the social consciousness.
- Bahujan Samaj Party is formed with the social consciousness. B.
- India has negligible number of political parties based on social ideology.
- Social equality, justice, fraternity values are followed by the political The Nutional Commission for Minority Educational Insistract
- A, C and D (1)

- (2) A, B, C and D
- 101 (3) a B, C and Donne To naminal saw (4) , A, B and Constal social.
- 1989 ते 2004 या काळातील लोकसभा निवडणुकीमध्ये भारतीय साम्यवादी पक्ष (मार्क्सवादी) ला प्राप्त ा झालेल्या जागांचा निवडणूक वर्षानुसार उत्तरता क्रम लावा. प्राप्त कार्यात्र कार्यात्र
 - (1)
 - 1989 1991 1999 2004
 - (3)2004 - 1991 - 1989 - 1999
- 1999 2004 1991 1989(4)

Arrange the winning seats in descending order according to the Election year won by the Indian Communist Party (Marxist) in the Lok Sabha elections from 1989 to 2004. (3) Only 15 (

- 1989 1991 1999 2004(1)
- 1991 1989 2004 1999(2)
- 2004 1991 1989 1999(3)
- 1999 2004 1991 1989(4)

- खालीलपैकी योग्य कथने ओळखा. पान नामान नामान नामान मानामान पर कार्या कर्णा कर्णा है। पंडित नेहरूंनी 1952, 1957, 1962 च्या सार्वत्रिक निवडणूकीत भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेसला सलगपणे
- कांग्रेसच्या वर्चस्वाला पहिले गंभीर आव्हान 1967 मध्ये आले, जेव्हा संयुक्त विरोधी पक्षाने हिंदी पट्ट्यातील अनेक राज्यांवर नियंत्रण मिळवले. जिल्ला किर्ह्म विश्वाम आग्न किर्निक होते
- इंदिरा गांधीना गरीबी हटाओचा नारा देवून अमेरिकेशी घनिष्ठ संबंध विकसित करायचे होते.
- फक्त ब, क (1)

फक्त अ, क

फक्त अ, ब (3)

वरीलपैकी।सर्वर महाराजा है कार्याका

Select the correct statements from the following.

iv. 2013

- Pandit Nehru led the Indian National Congress to consecutive majorities in the General Election of 1952, 1957, 1962.
- The first serious challenge to the dominance of the Congress came in 1967 when a united opposition party won control over several States in Hindi Belt.
- Indira Gandhi raised slogan Garibi Hatao to develop closer ties with U.S.A.
- Only B, C (1)

Only A, C (2)

Only A, B (3)

All of the above ring ent dolald (4)

- समाजवादी कांग्रेस पक्षाबाबत खालीलपैकी भयोग्य विधान ओळखा.
 - समाजवादी कांग्रेसने 1980 च्या लोकसभा निवडणूकीत 1 जागा जिंकली. noithirtee म (1)
 - समाजवादी कांग्रेसने 1984 च्या लोकसभा निवडणूकीत 3 जागा जिंकल्या. nois pollA (2)
 - समाजवादी कांग्रेसने 1980 च्या महाराष्ट्र विधानसभा निवडणूकीत 47 जागा जिंकल्या.
 - समाजवादी कांग्रेसने 1985 च्या महाराष्ट्र विधानसभा निवडणूकीत 5,4 जागा जिंकल्या.

Select the incorrect statement from the following about Samajwadi Congress Party.

- Samajwadi Congress won 1 seat in 1980 Lok Sabha Election.
- Samajwadi Congress won 3 seats in 1984 Lok Sabha Election. (2)
- Samajwadi Congress won 47 seats in Maharashtra Legislative Assembly (3)
- Samajwadi Congress won 54 seats in Maharashtra Legislative Assembly Election, 1985 कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK W HOUON अ०७ अ००० अ००० । गणा हिम्समान P.T.O.

66. जोड्या लावा. व्यवसार प्रतिक एपीए अन न्यांमापने विकासिक्षित विकास कर्म विकास कर्म विकास

	' э ' (f	निवडणू	क सुधा	रणा)	-1 a-111-11	r lan Ryfi	'ब'	(वर्ष)	पंचितः नातान्। सहस्रात्ते सम्बद्धाः	.FE
अ.	निवडण	ाूकपूर्व ग	मत चा	वण्यांवर प्रतिब	ंध ार (संधा	FIREITE JI	r p i. =	2018	1	<u>w</u>
ब.									िस्ट लिसिस्डिम	
क.					Same Standard		F TE ()	siss feit	इंस्सि गार्थाला ग	·帝
						,	111.	2003	क , ल तमस	(1)
ਤ.	निवडण	पूक रोख	यांचा !	प्रारंभ के निज्ञि	(4) ē		iv.	2013	फिल्ल ओ, ब	(3)
	अ	ब	क	_					ect the correct	
(1)	i i	ii	iv	o of esenal iii	rotilerro	itsVI esib aer esor	nl er	nt led til Electio	Pandit Nebr the General	ATRI
(2)	- ii 105	iii 👊	iv						The first sen	B.
(3)	ii ii	i In	iii	iv late	TICHT YEAR	Spatial or	dilan	grit hat	when a unit	
									Bell. Indira Gand	
(-/-		4 12	,- 	Paly A, C		ar vers ring	OFE D	osier in	Only B, C	(1)
Mat	ch the	e pair	S. _{F()(}	Il of the a					Only A, B	8 05 190
						(M)	·B	(Year)		
A.	Rost	riction	n imr	nogod upo	ene ene	(अम्बर्ध) वि	aferalle.	भावत होत	बादी कांग्रेस प्रभा	समाज
A.									समाजवादी कांग्र	
В.									समाजवादी कार्यस	
C.	Onli	ne en	rolme	ent in the	electora	l roll	iii.	2003	मानिक विकास कार्य	(8)
D.	Intro	dusti	on of	alastanal	l J -			0010	नम्म (जानाम्)	19
SEGLERA	O Hois	Winn	nd J	Josha Bura	rollal od	t great to	enne.	2013	tibe incurr	Selec
	A	B	C	D	fiction .					Part
(1)	i	ii	iv	iii	1.500 1	Elton En	HUVV -		Samajwadi (. Samajwadi ((1)
/dr(2)	ii Ge	iii 🖭	iv	ri i aanah	ith or el	gras Vb m	ulty e	- segmed) determine	(2)
(3)	ii	i	iii	iv				U	Election, 196	
(4)	iv	iii	ii	i dilentresi i	(7. m =)	ers. 1 m at	1577		Samujwadi (Eleman, 198	

(Beliefe) IE

PUSH HERED JE

मान्या महारामा सहस्या

HEREL PLANE IN

ड. क्यापत समादक

vi iii ii (E)

Editor of Newspaner

i.i.

O

iii

	ज्याधीक समाज	माध्यमामञ्जू				
67.	आधुनिय र त	" न गालप्मात ख	लील विधानांमधून च			
		_	राति विधानामध्य ज्ञ	T 2-0-	And And	भी-माता
			" " भूग च	के अगाण लगता	ातधान / विधान	31100011

- अ. स्वायत्तता हे आधुनिक समाज माध्यमाचे वैशिष्ट्य नाही. 🔨
- ब. वेळ आणि स्थळाचे बंधन या समाज माध्यमांना नाही.
- क. आधुनिक समाज माध्यमांनी एक आभासी विश्व निर्माण केलेले आहे.
- ड. आधुनिक समाज माध्यमे ही विश्वव्यापक आहेत.
- (1) अ चूक आहे आणि ब, क, ड बरोबर
- (2) अ, ब बरोबर आहे आणि क, ड चूक
- (3) क, ड बरोबर आहे आणि अ, ब चूक
- (4) अ, ड चूक आहे आणि ब, क बरोबर

Identify the correct and incorrect statement/s from the following statement/s in the context of modern social media.

- A. Autonomy is not a feature of modern social media.
- B. There is no barrier of time and place for social media.
- C. Modern social media has created a virtual world.
- D. Modern social media is universal in nature.
- (1) A is incorrect and B, C, D are correct
- (2) A, B are correct and C, D are incorrect
- (3) C, D are correct and A, B are incorrect
- (4) A, D are incorrect and B, C are correct

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORKW HOUDE HOW SOAS A MINE PRINCE P.T.O.

6		ारतीय	वृत्तपत्र	परिषदे	व्या (प्रेर	न कॉन्सिल ऑफ इंडिया) रचनेबाबत जोड्या जुळवा. ।
		";	अ' (सद	स्य)		अ. स्वायत्तवा हे आयुनिक समाज माध्यम् विभिन्न नहीं.
	अ	अ. राज्यसभा सदस्य				i. 06
	ৰ	. ल	ोकसभा	सदस्य		व. वेज आणि स्थळाचे संधान या समाज माध्यमांना नाही. :
	क	. क	ार्यरत पः	त्रकार	-51	क. आधुनिक समाज माध्यमांनी एक आभार 0 दांं निर्माण केलंले उ
	ड.	वृत्त	तपत्र संप	गदक—		ड. आधुनिक समाज माध्यमे ही विश्वज्याप 80 आधुं।
		अ	ब	क	ड	(1) अ चुक आहे आणि व, क, ड गरोबर
	(1)	i	ii	iv	iii	
	(2)	iii	ii	i	iv	(2) अ, व बरोबर आहे आणि क, ड चूक
	(3)	í	iii	ii	iv	(3) क, ड बरोबर आहे आणि अ, ब चूक
	(4)	iii	iv	ii	i	(4) अ, ड चूक आहे आणि व, क बरोबर
ni	Ma	tch t	he pa	irs ab	out co	mposition of Press Council of India. 100 and vittabl
			(Men			the context of modern social me(.oN) 'B'
	A.	Me	mbers	of R	ajya S	A. Autonomy is not a feature of modern social me
	В.	Me	mbers	of Lo	ok Sab	ha ii. 07
	C.	Wo	rking	Journ	nalist	B. There is no barrier of time and place for social 20. iii
	D.				paper	C Modern wein media has created a virtual wor
		A	В	C	D D	D. Mødern social media is universal in nature.
	(1)	i	ii	iv	iii	(1) A is incorrect and B, C, D are correct
	(2)	iii	ii	i	iv	(2) A Burre contect and C. D are incorrect
	(3)	i	iii	ii	iv	(3) C. D are correct and A. B are incorrect.
	(4)	iii	iv	ii	i	(4) A, D are incorrect and B. C are correct

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORKW HDUON NOT HOATS \ गगल हिमामाक मध्या

69.	16 मा	व 2018 रोजी खालीलगैन		11.62
7	अ.	डॉ. विनय सहस्त्रबुद्धे	ा व्यक्तींची नियुक्ती भारतीय वृत्तपत्र परिषदेमध्ये झाली ?	77.
	ब.	स्वप्न दास गुप्ता	The Parity Indian Contraction of	
	क.	श्रीमती मिनाक्षी लेकी	applipity trittle by the con-	
	ड.	डॉ. मोहन याटव	पुराह्याचर आधारित अधीत अनुभवात्मक प्रकर्ण ।	
	(1)	डॉ. मोहन यादव फक्त अ, ब, कार्स (a) (d)	d. पड़तशीर मुख्यमाप्य आणि सतत पुनशास्त्रोबल्च ां	
	(3)	फक्त अ, ब, इ	(8) (a) एगार्क (d) (a) (1) (b) (b) प्रमार्क (d) (n) (d) (d) (d) (d) (d) (d) (d) (d) (d) (d	
	Whi	ch of the following persons	(4) वरीलपैकी सर्व were nominated in Press Council of India on	
	16 N	March 2018?	were nominated in Press Council of India on	
	A.	Dr. Vinay Sahastrabuddh	b. Innovative and flexible c. Evidence based and experiential lesson ar	
	B.	- as dunia	CHICHITIANA Beer constant of the constant of t	£0.
	C.	Mrs. Minakshi Lekhi Dr. Mohan Vod	d. Systematic evaluation and continuents (1) (a), (b) and (c)	
	D.	Dr. Mohan Yaday	(3) (a), (b) and (d)	
	(1)		जिल्हा क्षेत्र कार्य	6.15
	(3)	Only A, B, D	विवारच्या नोक्स्याहीच्या B , C, D	72.
			त. व्यापाची विभागणी	
70.	खाल	तीलपैकी अयोग्य कथन ओळखा.	c. कार्याच्या आंगलवजावणीसाठी लिखिल नियम	
	(1)	भारतीय वृत्तपत्र परिषदेची प्रथमतः	: स्थापना 4 जुलै 1966 रोजी झाली. पानकांग्रेसी तर्गात्र .b	
	(2)	भारतीय वृत्तपत्र परिषदेचे पहिले उ	अध्यक्ष न्यायमूर्ती जे. आर. मुधोळकर होते. (1) (1)	
	(3)		ध्ये स्थापन झाला.	
	(4)	वृत्तपत्र परिषद अधिनियम, 1966	Which of the following are eleme! mik hair 8	
	Se	elect the incorrect statemen	a. Hierarchical atructure	
			dia was first constituted on 4 th July 1966.	
			Press Council of India was Justice J. R. Mudhol	,
	(3		ission was established in 1954.	
	(4		. 1: 1000	
Sign L	(-	The Fress Council Act v	was enacted in 1966. (a) ban (b) (8))
		The state of the s	The strong of th	

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

71.	. सर्वो	त्तम सार्वजनिक धोरण निर्मितीची प्रक्रिया खालील	प्रमाणे	,आहेत हा सिन्दा जिल्ला स्था ।	Hag
	a.	अग्रदर्शी आणि बहिरदर्शी		क्षित्र सामान भागन अध्यान	
	b.	नाविन्यपूर्ण आणि लवचिक		TOTAL DESCRIPTION	, li
	c.	पुराव्यावर आधारित आणि अनुभवात्मक प्रकरण	गे	(छाईन विभाजभी क्रिस क्रि	
	d.	पद्धतशीर मूल्यमापन आणि सतत पुनरावलोकन			
		(a), (b) आणि (c)	(2)	(a), (c) आणि (d)	1.0
	(3)	(a), (b) आणि (d)	(4)		(1)
		process of making the excellent pu			
	a.	Forward looking and visionary	vere		
	b.	Innovative and flexible		Jarch 2018?	
	c.	Evidence based and experiential le	esson	Dr. Vinay Sohaatrabuddh.	A
	d.	Systematic evaluation and continu	ous 1	review significant angles and	B.
	(1)	(a), (b) and (c)	(2)	(a) (c) and (d)	
	(3)	(a), (b) and (d)	(4)	(a), (c) and (d) (a), (b), (c) and (d)	
72.	वेबरच	त्या नोकरशाहीच्या मॉडेलमध्ये खालील कोणते घ	ाटक स		
		श्रेणीबद्ध रचना		Oaly 3, B, D	
	b.	कामाची विभागणी			
	c.	कार्याच्या अंमलबजावणीसाठी लिखित नियम		LEASTE FRAT RAINE 13-PM	11/2
	· d.	लोक नियोजनात सामाजिक स्तर	T-1-1-1	धर असम्बद्धाः संस्थानाः स्थानाः स्थ	(1)
	(1)	(a), (b), (c) आणि (d)	(2)	(b) आणि (d)	12
	(3)			(a), (b) आणि (c)	
	Whi	ch of the following are elements of V			
		Hierarchical structure	.		
		Division of work	riion	Trendental and the district	
		Written rules for execution of work	a suy	alburi's lisance to the lisant	
.70		Social level in people planning			
		(a), (b), (c) and (d)			
				(a), (b) and (c)	

पंतप्रधानांच्या कार्यालयाबाबत (PMO) खालीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत ?

ती सहाय्यकारी संघटना (staff agency) आहे. ती एक बिगर-संविधानिक संस्था आहे.

त्याच्या अधिकार क्षेत्रात काही संलग्न आणि दुय्यम कार्यालये आहेत. गव्हर्नर जनरल (व्यक्तिगत) च्या सचिवाच्या जागी जानेवारी 1950 मध्ये ते अस्तित्वात आले.

(1)

(3)

अ, ब आणि क (2) ब, क आणि ड (4) वरीलपैकी सर्व Which of the following statements are true about Prime Minister's Office (PMO)?

It is an extra-constitutional body.

It has a few attached and subordinate offices under it. It came into existence in January 1950 by replacing the Secretary to the Governor General (Personal). पालबामसाठीचे पार्टाव चारणा, धवता साप्तात हिचान

A and B (1)

A, B and C (3)

B, C and D. F. FEIBER

(4) All of the above

the characterian an cover and refrecise is First

(3) Union and States

74. खालील जोड्यांवर विचार करा. करा सामनाम्य क्षित एमनमैक्य सामनी कानिक्रांस व कालीमाम

लेवेलिन स्मिथ समिती – 1920

व्हीलर समिती – 1919

मॅक्सवेल समिती – 1930

टोटनहॅम समिती - 1945 🗸

ब्रिटिश काळातील सचिवालय व्यवस्थेच्या संदर्भात वरीलपैकी कोणत्या जोड्या बरोबर आहेत ?

a आणि d (1)

(2) b, c आण d

a, c आणि d

(4) a, b, c आणि d

Consider the following pairs.

the age of sixteen years as a come Llewellyn Smith Committee - 1920 The New Mitterial Policy (2013) for el

Wheeler Committee - 1919

Maxwell Committee - 1930 Syllingos Jantoume Intern edit indi

Tottenham Committee - 1945 at his beamer him ad of arm bludy and lo

Which of the pairs given above are correct related to secretariat system during Francisco et Main manufact (E) British period?

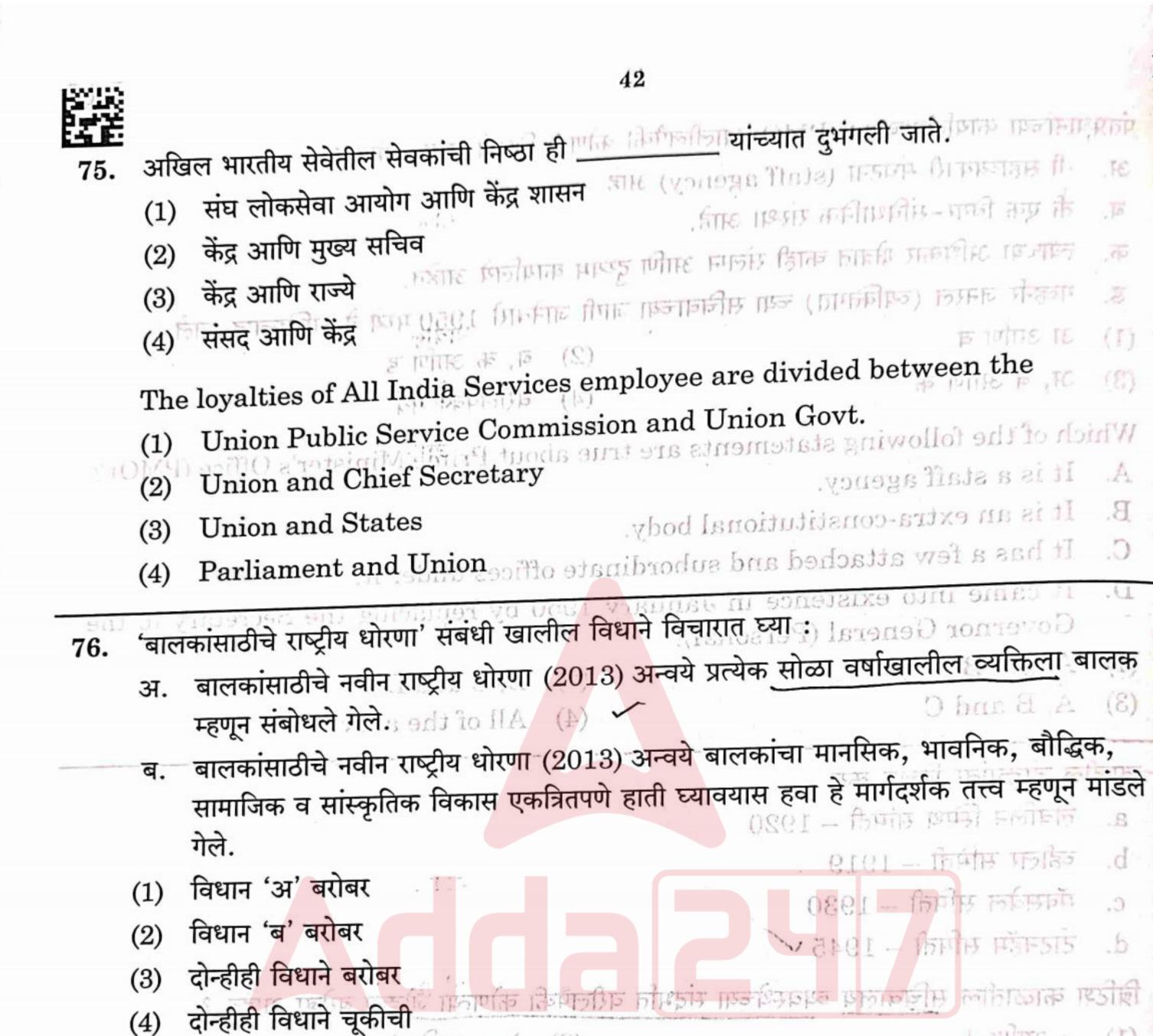
a and d (1)

(2) b, c and d

a, c and d (3)

a, b, c and d (4)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

(4)Consider the following statements about 'National Policy for Children':

The New National Policy (2013) for children recognises every person below Consider the following pairs. the age of sixteen years as a child.

Llewellyn Smith Committee The New National Policy (2013) for children lays down the guiding principle that the mental, emotional, cognitive, social and the cultural development of the child are to be addressed in totality.

- Statement 'A' is correct
- Statement 'B' is correct (2)
- Both the statements are correct (3)
- Both the statements are false (4)

British period?

6 bus o , a (8)

bhass (1)

- अ. मूलतः नागरी सेवेचे करारबद्ध नागरी सेवा (उच्च नागरी सेवा) आणि अकरारबद्ध (कनिष्ठ नागरी सेवा) असे वर्गीकरण केले गेले. THORE HUPE TELEBRATE STORE
- 1899 मध्ये आलीश अधिकाहिली सेवा, भएतीय पत्र नेदाह सेवा आणि आपताब वहांक सेवा भारतीय करारबद्ध सेवा ही भारतीय नागरी सेवा (ICS) म्हणून नावारूपास आली.
- ॲट्किसन आयोगाने आपल्या अहवालात अशी शिफारस केली होती की, करारबद्ध आणि तसे नसलेले अशी नागरी सेवांची द्विस्तरीय पद्धत बंद करून त्याच्या जागी साम्राज्यिक, प्रांतिक आणि द्य्यम नागरी सेवा अशी त्रिस्तरीय पद्धत सुरू केली जावी. Civil Service (108).
- On the basis of Macaulay Committee report the first compatible examination the basis of Macaulay Committee report the first compatible (ivil Service (ICS) walls alpha (ivil Service (ICS) (iv
- The Indian Service of Engineers, की किए के चूकीची कि नाथिक के नाथिक के नाथिक कि कि सिंह के नाथिक कि
- विधान 'क' बरोबर, 'अ' आणि 'ब' चूकीची
- 79. स्वातंत्र प्राप्तीनंतरच्या काळालुक्षां क्रिक्षिक्षिक्षिक्षिक्षिक्षिक्षां काळाल एक प्रतिनित्र प्रतिनित्र अप

Originally the civil service classified as covenanted and un-covenanted service. अधि।डी गावनाचा उट्य

(4) None of the above:

इाण्यास कारणीभूत झाले आहेत:-?

- The Indian covenanted service got designated as the Indian Civil Service (ICS).
- Aitchison Commission recommended in its report that the two-tier classification of civil services into covenanted and un-covenanted should be replaced by a three-tier classification viz. imperial, provincial and subordinate.
- Statement 'A' is correct, 'B' and 'C' are false (1)
- Statement 'B' is correct, 'A' and 'C' are false (2)Soparation of judiciary trom the or
- Statement 'C' is correct, 'A' and 'B' are false (3)

(h)

All statements are correct (4)world will be UA

(1) A. Band C

(3) A. B. D and E.

- खालीलपैकी कोणते विधान चूकीचे आहे ? मेकॉले समितीच्या अहवालाने भारतीय नागरी सेवेसाठी (ICS) तत्त्वज्ञान आणि पाया घातला आहे. (1)
- मेकॉले समितीच्या अहवालाच्या आधारे भारतीय नागरी सेवेसाठी पहिली स्पर्धा परीक्षा इंग्लंडमध्ये
- 16 जूलै 1855 रोजी घेण्यात आली.
- मेवा) असे वर्गीकरण केले गेले. 1899 मध्ये भारतीय अभियांत्रिकी सेवा, भारतीय पशु वैद्यक सेवा आणि भारतीय वैद्यक सेवा भारतीय करारबद्ध सेवा ही आरतीय नागरी सेवा (ICIS) म्हणून नावास्त्याः ाष्ट्रनाध्य गाम्पाध्य अंट्रिकेसन आयोगाने आपल्या अहवालात अशी शिफारस केली हाता की, कारम्बत अगण

Which one of the following statements is false?

- ch one of the following statements is raise : The Macaulay Committee report provided the philosophy and base for Indian Civil Service (ICS). जिस्तरीय पद्धत सुरू केली जावी.
- On the basis of Macaulay Committee report the first competitive examination for Indian Civil Service (ICS) was held on 16th July 1855 in England.
- The Indian Service of Engineers, the Indian Veterinary service and the Indian (4)
- None of the above

(3) विधान 'क बरावर, 'अ' आणि 'व' चुकीची 79. स्वातंत्र्य प्राप्तीनंतरच्या काळात खालीलपैकी कोणते घटक जिल्हाधिकाऱ्यांच्या प्रतिष्ठेत आणि अधिकारात घट

- शासनाच्या धोरण आणि उद्दिष्टांमध्ये (ends and objectives) झालेले बदल की विवास Originally the civil service classified as covenausponement of the

 - न्यायव्यवस्थेचे कार्यकारी विभागापासून अलग होणे
 - लोकांमध्ये राजकीय जाणीवेमध्ये झालेली वाढ service service कांचे प्रथमकीणाल प्रथमकिल प्रथमकीणाल प्रथमकीणाल प्रथमकीणाल प्रथमकीणाल प्रथमकिल प्रथमकीणाल प्रथमकीणाल प्रथमक
 - (1)अ, ब आणि क

भाग (3) अ, ब, ड आणि इं that troper sti ni bebn(4) ावरील सर्व हां कार्का करात्रां A

Which of the following factors are responsible for the decline of the District Collector's prestige and authority in the post-independence period?

- Change in the ends and objectives of Govt. Emergence of Panchayat Raj " hour 's' hour me A memorial?
- D.
- Emergence of Coalition Government E.
- Increasing political consciousness among people (1)
- (3)A, B, D and E

- (2)
- B, C and D All of the above

Service.

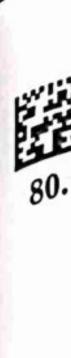
HERIT & HIERITE

ALL a-E, b-I, c-h,

d. Christopher Pollitt

(3) a-h, b-e, c-g,

जीनाए महानिश्च प्राचीट

45 रोजी भारतात नागरी सेवा दिन साजरा केला जातो जाती है है है है है है है 21 जून 10 मार्च करत क्रिकाल काम्यक्र (2)with pro-t special to the state of the state 10 एप्रिल (3)छ. प्रसप्तवाद 21 एप्रिल नियोद्धानिक व्यक्ति होति । Historia e eis d

Civil Service Day is celebrated in India on _

- 21 June
- 10 March (2)
- 10 April (3)
- 21 April (4)

जिल्हाधिकारी यांचे अधिकार व कार्ये या बाबतीत चूकीचे विधान ओळखा.

क (है) विद्यानं जोकः आहेत

- (1) ते जिल्हा जनगणना अधिकारी असतात
- (2) ते संसदीय मतुदारसंघासाठी निवडणूक अधिकारी असतात
- ते संकटकालीन आपत्ती व्यवस्थापनाचे प्रमुख असतात 🗸
- आवश्यक तसेच अनावश्यक वस्तुंचा नागरी पुरवठा सुनिश्चित करणे ही त्यांची जबाबदारी असते

State the wrong statements with regard to the powers and functions of the District Collector. Torrest and a control of the control of the late.

- He acts as a district census officer
- He acts as the returning officer for the election to Parliamentary (I) н-Г, b-h д'-э d-d Э-н (I) Constituency
- He acts as a chief of disaster management during crisis. (3)
- He is responsible for ensuring the civil supply of essential and non-essential **(4)** n-h d-n d-n (t) commodities कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK // HOUSE HOTE STATE \ DITTE (SIRRER P.T.O.)

82. अभ्य	गसक व त्यांनी नव र	लोक व्यवस	थापन या संज्ञेव	ज् रीता	उपयोगात आणलेल्या संज्ञा यांच्या	योग्य जोङ्
जुळ						21
	अभ्यासकाचे नाव				उपयोगात आणलेल्या संज्ञा नाम	
a.	ख्रिस्तोफर हुड	5 110		e.	प्रबंधनवाद जिलीज ((3) 10
b.	लॅन व रोसेनब्लूम			f.	नव लोक व्यवस्थापन	(4) 21
c.	ओसबोर्न व गएब्लेर	:IF 4	no sih	 оп ў. п	उद्योजकीय किंवा पुनर्शोधीत शास	न Liviə
d.	ख्रिस्तोफर पोलीट	77	T V	h.	लोकप्रशासनाचा बाजाराधारीत [्] टृी	ष्टेकोन)
(1)	a-f, $b-h$,	c-g,	d – e		March	Lan (2)
A (2)	a-g, $b-f$,	c - h,	d – e		lingA (the Endin
	a-h, $b-e$,				I April	(4) 2
(4)	a-e, $b-f$,	-c-h,	d-g	-8		
Mat	ch the pairs wit	h scholar	s and they	used	कारी यांचे अधिकार व कार्य या ह the terms for New Public	, विल्हाचि
Mar	nagement.	, , ,		50	जिल्हा जनगणना आधिकारा असल	f (1)
	Name of the s	cholar			संसदीय मतदारसंघासाठी निवडणूर Terms used	
а. Быч b.	Christopher Ho Lan and Rosenl	od बत करणे Ploom	ख असताव v हे पुरववा सुनिहि	HK P	Managerialism New Public Managemen	(3) ते (4) 3
District	Osborne and Ga	ebler	ard to the po	.g.11	Entrepreneurial Govern	ment or
	Christopher Pol				Reinventing Governmen	Collect
nenlary	inilary of ordina	1166	CED	167		
(1)	a-f, $b-h$,	te clec	The second secon	1F 0.	Market based approach a	(2) E
(2)	a-g, $b-f$,	c - b	a		onstituency	
[mi](3)	anh, babe,	C - p	d c	TH '19.	enstituency le acts as a chief of disast	(g) F
(4)	a-e, $b-f$,	c – h.	Tre civil add	d gni	le acts as a chief of disast le is responsible for costa	(4) I
ञ्च्या कामास	ाठी जागा / SPACE	Eon	~ g		ommodities	
3	DIACE	FOR RO	JGH WORK	W H;	ommodities some nought	च्या कामासा

क ट्राइनी संदर्भात खाली के	131.63
वर्तनवादी दृष्टीकोनासंदर्भात खालीलपैकी कोणती विधाने बरोबर आहेत ?	84. जाल
ते मनिवा परागापा शास्त्राय अध्याप —	16
b. वितनवादा अभ्यासावा सुरुवात चेस्टर बर्नार्ड या अभ्यासकाने केली त्यानंतर हर्बर्ट सायमनने त विकसित केली	ft : 1 - 1 - 1
с. या संदर्भातील वाङ्मय/साहित्य हे वर्णनात्मक आहे, निदेशात्मक नाही क्रिकाकी प्रकारी	- Tip
d. हा दृष्टीकोन अनौपचारिक संबंध आणि संप्रेषण आकृती बंधावर भर देते. जिस जिला जिला	75-
(1) (a), (b), (c) आणि (d) विधाने योग्य आहेत	
(2) (a), (b) आणि (d) विधाने योग्य आहेत	(1)
(3) (a), (c) आणि (d) विधाने योग्य आहेत	(2)
(3) (4), (८) जारा (५) विवास थाय आहत	(8).
(4) (a) आणि (b) विधाने योग्य आहेत	(4)
Which of the following statements are correct about the behavioural ap	
a. It is concerned with the scientific study of human behaviour.	Α.
n 1806 Haileybury Codege was renablished in Eoligetta by Lord Wellenber	
b. It was started by Chester Bernard and later developed by Herber	Simon.
c. Its literature is mostly descriptive, not prescriptive	
d. It stresses on informal relations and communication patterns	
(1) (a), (b), (c) and (d) statements are correct	
(2) (a), (b) and (d) statements are correct	
OHLY	(2)
(3) (a), (c) and (d) statements are correct	(8)
(4) (a) and (b) statements are correct	(a) N

खालीलपैकी कोणते विधान/विधाने चूकीचे आहे/आहेत ? विधानीवाल विधान विधानीवाल विधान

- 1793 मध्ये लॉर्ड कॉर्नवॉलिसद्वारे लोक (नागरी) सेवांची पुनर्रचना केली गेली.
- लॉर्ड वेलस्लीद्वारे 1806 मध्ये कनिष्ठ अधिकाऱ्यांसाठी नोकरीपूर्वीच्या काळातील प्रशिक्षण देण्यासाठी कलकत्ता येथे हेलेबरी महाविद्यालय (Haileybury College) स्थापन करण्यात आले.
- 1853 मध्ये ईस्ट इंडिया कंपनीने भारतातील करारबद्ध नागरी सेवेचे अगदीच आगळेवेगळे असे का संदर्भातील बाइमय/साक्षित्य हे वर्णनात्मक आहे, निदेशात्मक ग्राही किंगकिम प्रज्यादिक
- भारतीय नागरी सेवा अधिनियम, 1861 द्वारे 'भारतीय नागरी सेवा' नामकरणास वैधानिक मान्यता दिली गेली. (1) (a), (b), (c) आणि (d) विधाने योग्य आहेत

(2) (a) (b) आणि (d) विधाने योग्य आहत

(3) (a), (c) आणि (d) विधान योग्य आहेत

(2) (a), (b) and (d) scalesments new correct

Correction of the Contraction of

Permitted the amountains (d) bats (R)

- अ, ब आणि क (1)
- केवळ ब
- क आणि ड
- वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which one of the following statement/s is/are incorrect?

- In 1793 reorganisation of public services was made by Lord Cornwallis. meeting the solentific study of human behaviour.
- In 1806 Haileybury College was established in Kolkata by Lord Wellesley to give pre-service training to junior officers.
- In 1853, the East India Company accepted the most distinctive feature of the covenanted civil service in India. The state of the s
- d. At stresses on informal relations and communication patterns The nomenclature 'Indian Civil Service' was given statutory recognition by the Indian Civil Service Act of 1861.
- (1)A, B and C
- (2)B Only
- (3)C and D
- None of the above (4)

'भारतीय लोक प्रशासन संस्थे' संदर्भात खालीलपैकी कोणती विधाने सत्य आहेत ?

पॉल एच. ऑपलबी यांच्या शिफारशीनुसार ही संस्था 1954 मध्ये नवी दिल्ली येथे स्थापण्यात आली.

ही संस्था केवळ केन्द्र शासनामधील अधिकाऱ्यांसाठी उजळणी अभ्यासक्रम (Refresher Courses)

उ. भारतात हिरालाल चौधरी आणि डॉ. अरूण कृष्णल है जिन्नों क्रातील चौधरी आणि चौधरी आणि क्रात्नाल है जिन्ना अध्यास ही संस्था विद्यापीठातील अध्यापकांसाठी 'लोक प्रशासन' विषयावरील अल्पावधीच्या अभ्यासक्रमाचे

(1)

देखील आयोजन करते. वरील सर्व (2) अ आणि ड (3) ब आणि क (4) अ, ब आणि ड Which of the following statements regarding 'Indian Institute of Public B. Nirpakh Tutej is known as the father of Blue?

It was setup in New Delhi in 1954 on the recommendation of Paul H. Appleby.

It is fully governmental body. It organised refresher courses only for the officers of central government.

It also organised short-term courses for university teachers in 'Public' Administration'. has A (8) and a Band C

All of the above (2) A and D (3) B and C

(1) Only A (4) A, B and D

खालीलपैकी कोणते विधान चूकीचे आहे ?

- लाल बहादूर शास्त्री राष्ट्रीय प्रशासन अकादमी, मसूरी द्वारे जे पायाभूत अभ्यासक्रम आणि उजळणी अभ्यासक्रम (Foundational and Refresher Courses) आयोजित केले जातात ते भारतीय प्रशासकीय सेवेचे प्रवेशपूर्व प्रशिक्षणाचे (Pre-entry training) उदाहरण आहे.
- आयकर अधिकारी अथवा वाहतूक पोलीस इन्स्पेक्टरचे प्रशिक्षण हे 'कौशल्य प्रशिक्षणाचे (skills training) उदाहरण आहे'.
- पार्श्वभूमी प्रकारच्या प्रशिक्षणाच्या कार्यक्रमाचे उद्दिष्ट हे प्रशिक्षणार्थीचा मानसिक विकास हे असते, (3)त्याचे उद्दिष्ट कोणत्याही विशिष्ट प्रकारचे कौशल्य प्रदान करणे हे नसते. जिस्ह का अ
- वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which one of the following statements is not correct?

Foundational courses and refresher courses organised by the Lal Bahadur Shastri National Academy of Administration, Mussoorie are the example of (1)pre-entry training for Indian Administrative Services.

The training of the Income Tax Officers or Traffic Police Inspector's are example of skills training. In andgir odd to secure we have loved week Background type of training programme aims at mental development of the (2)

trainee, its objective is not to provide any particular skills as such. (3)

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK! HOUON श्रीत अञ्चल १ गणा किल्लाक P.T.O.

Scanned with OKEN Scanner

5
T.T.
0
तात
1
Ind
7
el]
rod
3
) -
)
The state of the s

		L18
89.	खालीलपैकी कोण 'द ॲडमिनिस्ट्रेटर' या नावाने त्रैमासिक जर्नल काढते ? जिलाहर किएकि विकास कार्या है। जिलाहर किएकि	h 116
F	AMILIAN STREET TO THE PARTY OF	1
	अधिन व्यवस्थापन विज्ञानाच्या प्रचार मिथीकिए मंग्याण संस्थाना प्रोत्माहन देण हिल्ला (8) व्यवस्थापन विज्ञानाच्या वापरामध्ये व्यवसी, संघटना आणि संस्थाना प्रात्माहन देण हिल्ला (8)	· \
	(4) भारतीय लोक प्रशासन संस्था	,
	TOTAL TOTAL	
	Which one of the following brings out a quarterly journal known as Administrator'?	(The
	Administrator'?	7
	(1) Lal Bahadur Shastri Academy of Administration (2) Sardar Vallabhbhai Patel National Police Academy	7
1.2.	(2) Sardar Vallabhbhai Patel National Police Academy memoria of (1) YASHADA)
	(3) YASHADA Propries 10 25 11 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10	
	(3) To foster, assist and support individuals, organisations ACLARIAN (3)	()
	(4) Indian Institute of Public Administration reisa Inemeganam to eau	
	'श्वेत-धवल क्रांती' (White Revolution) बाबत खालीलपैकी कोणते विधान अयोग्य आहे ? (1) भारतातील दुधाच्या घन पदार्थांची आयात संपली आणि भारताने अनेक परदेशी देशांना दुध पार निर्यात करण्यास सुरुवात केली	बडर
	(2) दुग्ध उद्योग आणि पायाभूत सुविधा आधुनिक आणि विस्तारीत झाल्या	92. J.J
	(3) दुग्धजन्य गरजा स्थानिक पातळीवरच पूर्ण केल्या जातात	.)
	(4) वरीलपैकी कोणतेही नाही एतरीय अधिकार्थ (
	Which one of the following statements about 'White Revolution' is false?	F).
	(1) It ended the imports of milk solids in India and India started exporting	g milk
	to many foreign countries.	1)
	(2) Deing industries and infrastructures modernised and expanded	(2)
	and the second of the second o	
	(3) Dairy needs are met locally (4) None of the above बामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK । HOUGH अवराय अवराय अवराय । जागा / SPACE FOR ROUGH WORK । HOUGH अवराय अवराय अवराय । जागा / SPACE FOR ROUGH WORK । HOUGH अवराय अवराय अवराय । जागा / SPACE FOR ROUGH WORK । HOUGH अवराय अवराय अवराय । जागा / SPACE FOR ROUGH WORK । HOUGH अवराय अवराय अवराय । जागा / SPACE FOR ROUGH WORK HOUGH अवराय अवराय । जागा / SPACE FOR ROUGH WORK HOUGH WOR	11)
	(4) None of the above	DMO

91.	पुढीलपैकी	कोणते(यशदाचे)उद्दिष्ट्य	नाही	?
-----	-----------	--------	--------	-------------	------	---

(1) राज्य सरकारच्या आर्थिक आणि सामाजिक क्रियाकलापाच्या विकासासाठी एक प्रमुख साधन म्हणून आधुनिक व्यवस्थापन विज्ञानाचा प्रचार करणे

क विभिन्न के किया है। अंदर्ग किया के किया के किया के किया है।

- (2) व्यवस्थापन विज्ञानाच्या वापरामध्ये व्यक्ती, संघटना आणि संस्थाना प्रोत्साहन देणे, मदत करणे आणि त्याचे समर्थन करणे
- (3) विकास आणि लोक प्रशासनामध्ये सल्लागार सेवा प्रदान करणे 🗸
- (4) मानवी संसाधनासंबंधीची माहिती संकलित करणारी सर्वोच्च संस्था म्हणून सेवा प्रदान करणे

Which of the following is not the objective of Yashada?

- (1) To promote modern management science as a major instrument for development of economic and social activities of the State Government
- (2) To foster, assist and support individuals, organisations and institution in the use of management science
- (3) To provide consultancy services in development and public administration
- (4) To serve as the apex institute for the collection of information regarding human resources

द्रायक्षान्य गएको ध्यानिक पानकीचान्त पूर्ण केल्ट्स कातात

powder to many foreign countries.

Dairy needs are met locally

बगलग्वी काणतेहा गाही

92. पुढीलपैकी कोणते एक धोरण मूल्यमापनाचे तंत्र नाही ?

- (1) सामग्री संकलन
- (2) प्रश्न आणि वाद विवाद
- (3) अर्थसंकल्पीय प्रक्रिया
- (4) समितीच्या सुनावण्या आणि तपासणी uode should statements about one of the following statements about the month (4)

Which of the following is not a technique for policy evaluation?

- (1) Collection of data
- (2) Questions and debates show sorutaurteerini ban sointsubai yris [
- (3) Budgetary process
- (4) Committee hearings and investigations and ayoda add to anow (b)

क्रम्म्यां क्रामामाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK!! HOUON

र्-शासन प्रणालीमध्ये हे समाविष्ट आहे

- a. कमी खर्च, कार्यक्षमता आणि सेवांची गुणवना
- नागरिक आणि शासन यांच्यातील अधिक प्रभावी संबंध
- जाणीवपूर्वक समन्वय
- पारदर्शकता आणि उत्तरदायित्व यांची सुविधा
- (a), (b) आणि (c)
- (3) (a) आणि (b)

- (2) (a), (b) आणि (d)
- (4) (a), (b), (c) आणि (d)

E-government system include

- Lower costs, efficiency and quality of services
- More effective linkages between citizens and government
- Deliberate coordination
- Facilitated transparency and accountability
- (a), (b) and (c)

(a), (b) and (d)

(a) and (b) (3)

- (4) (a), (b), (c) and (d)
- खालीलपैकी कोणत्या समितीने सेवा प्रशिक्षण कार्यक्रमात मोठ्या बदलांची शिफारस केली आहे जो आता मध्य-करिअर प्रशिक्षण कार्यक्रम म्हणून दिला जात आहे ?
 - किरण अग्रवाल समिती (1)

- (2) वाय. के. अलघ समिती
- आर. व्ही. व्ही. अय्यर समिती (3)
- (4) सुरेन्द्रनाथ समिती The to a will have to

Which of the following Committee recommended major changes in the in-service training programme which is now being imparted as mid-career training programme?

(4)

- Kiran Aggarwal Committee (1)
- Y. K. Alagh Committee (2)
- R. V. V. Ayyar Committee
- Surindranath Committee

हिच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

ई-शासन प्रणालीमध्ये हे समाविष्ट आहे

100000000	`		
05	जोड्या	लावा	•
95.	जाउना	(1171	•

iii

(4)

iv

यादी - III यादी – I b. नगरिक अभीग शासन यांच्यातील अधिन प्रधानी सबध् सीड पार्क i. मुबई ं जाणीवपूर्वक समन्वय मिल्क प्रोजेक्ट ii. पाल्घर वाहिता अत्तरहायित्व यांची सविधा (a), (b) sinfor (c) पशुधन प्रजनन प्रशिक्षण केंद्र) (B) iii.) जालना (d) FIRE (g) iv.) दापचारी आरे मिल्क कॉलनी (क्री) (ह) E-government system include **d** 10. a a. Lower costs, efficiency and quality of service vi ii iii (1)and the More effective linkages between citizens and grivern linkages between citizens and grivern linkages between citizens and grivern linkages and griver ii (2)Deliberate coordination ii iii iv found. Facilitated transparency and accountability . . ii (4) iv (a), (b), (b), (c) Match the following: (d) bas (s) (8) List-I(b) 5 (a) (b) (d) (a) List-II i. Mumbai जालीलपैकी काणस्या समितीन सेना प्रशिक्षण Seed Park Pile ii. Palghar मध्य-कांग्जर प्रशिक्षण कार्यक्रम ह्यान वि Milk Project iii. Jalana Livestock Breeding (1) किरण आवाल समिती (3) आर. व्ही. वही. अध्यार समिती **Training Centre** iv. Dapchari Aarey Milk Colony Which of the following Committee recommended ration dumines in the in-service training programme which is now being militing iii iii iii iii iiii iiii (I) Kiran Aggarwal Cammilling iv iii ii (2)iv ii land A. N. (8) (3) R. V. V. Ayyar Committee: iii (3)(i) Burmdrans ii

TO EOD BOUGH WORK! HOUSE FOR EOD BOILDS GOT TO

96.	'लोक	पाल' (ऑम्बुडस्मन) मंतंन्द	1,10
0	अ.	ज्याल' (ऑम्बुडस्मन) संबंधी खालील विधाने विचारात घ्या का एक एक निर्माण क्रिकार के जिल्हा क्रिकार क्रिक	The Ro
	ब.	न्यूझिलंड हा राष्ट्रकुल राष्ट्रांमधील लोकपाल (ऑम्बुडस्मन) नेमणारा पहिला देश आहे. K	(1)
		in the same state and the same	आहे.
		ं ''रानाना माजा क्या क्या जन्म	1 10. 1
	वरील	पैकी कोणते विधान /२ —	(4-)
	(1)	न्यायालयाचा माजी मुख्य न्यायाधीश असावा. पैकी कोणते विधान/ने बरोबर आहे/त ? केवळ ब	Hiller or
		(2) a 3110 a (2) 27 27 (2) (3) (4) (4) (2)	ार्थ ते सर्व
	Con	sider the following statements 1	(-)
	A.	New Zealand is the first Commonwealth country to adopt Ombudsn In India, the term of office for Tolerand	(2)
	B.	In India, the term of office for I	ian.
	DATE LES	In India, the term of office for Lokpal and members is 5 years or till of 65 years.	the age
FILE.	C	The judicial member of the Leby कि जिल्ला कि	99. at
845. 3		Court or a former Chief Justice of a High Court.	upreme
		Bir Court.	1.117
	(1)	ch of the statements given above is/are correct? कि शिक्षिक प्रमु	(1)
	(1)	Only B (2) B and C (3) A and C (4) All of the	e above
97.	खार्ल		(6)
	(1)	लि समित्यांपैकी कोणती समिती ही सभागृहाच्या दैनंदिन कामकाजाशी संबंधित नाही ? विशेषाधिकार समिति	(4)
utv	(2)	he Chaleman and the Deputy Chairman are or तीमीम गांगिलमां लिमांक	If t
di	(3)	reises the powers and duties of the Chairman all guide and serious राजा महस्यांची विधेयके आणि हराव यावरील समिती	ехе
non	HIP.91	Cuarringu of as the case may be for the Point Annual Contract of the Contract	enj -
	(4)	Contraction of Action Contraction of the Contractio	
avid	Wh	ich one of the following Committees is not related to the Day-to-Day E	Business
		Officer by drawing lors Phe Chairman of the Subject Committee element.	(2)
But	(1)	Committee of Privileges	(12)
	(2)	Business Advisory Committee	(3)
ner	(2)	Committee on Private Member's Bills and Resolutions	
	(3)	Rules Committee are the commit	(4-)
The state		साठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK, Hitter	
hच्च्य	ा कामा	साठा जागा / इस्स्टिय	В
			_

ाशिक्षा । जीवाक्षा । व्यक्त हिंदा । जावाक्षीय अस्ति।

帝 [1] · [2] · [3]

- 98. भारतातील आर्थिक सर्वेक्षण कोण प्रकाशित करते हैं माहली लिएक विकास (नाम कार्याक) माहली
 - (1) भारतीय रिझर्व बैंक भाष्या (निम्हानीह) भारतीय रिझर्व बैंक भाष्या (निम्हानीह) भारतीय रिझर्व बैंक
 - (2) नीति आयोग स्वायम एक्सी एन दे स्वामनेशक प्रतिस्कृत हाताम लोग कारकाल कार प्रा
 - (3) वित्त मंत्रालय, भारत सरकारम मनाधनाष्ट्राष्ट्र हर्नान्य मनाधना निर्मात निर्मात निर्मात
 - (4) पंतप्रधान कार्यालय

Economic Survey in India is published by

- (1) Reserve Bank of India
- (2) NITI Aayog shindin() Inches though the fall of the following statements about 1 policy of the following statements about 1 policy of the following statements and the following statements are statements and the statements are statements and the following statements are statements are statements and the statements are statements and the statements are statements and the statements are statements as a statement of the statements are statements and the statements are statements and the statements are statements as a statement of the statements are statements as a statement of the statements are statements are statements as a statement of the statement of the statements are statements as a statement of
- (3) Ministry of Finance, Government of India
- B. In india. the term of office for Lokyal and members is 5 years of office for Lokyal and members is 5 years of the
- 99. जर सभापती आणि उप-सभापती एकाच वेळी रजेवर असतील तर सभापती किंवा उपसभापती कामावर रुजू होईपर्यंत पंचायत समितीचा सभापती म्हणून कोण सभापतीच्या अधिकाराचा वापर करतील व कर्तव्ये पार पाडतील ?
 - (1) मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याने चिठ्ठ्या टाकून निवडलेला विषय समितीचा सभापती (प्रमुख) विषय
 - avo(2) जिल्हाधिकाऱ्याने चिठ्ठ्या टाकून निवडलेला विषय समितीचा सभापती (प्रमुख) 🗡 📶 🕕
 - (3) विभागीय आयुक्तांनी चिठ्ठ्या टाकून निवडलेला विषय समितीचा सभापती (प्रमुख) 🗸
 - (4) जिल्हाधिकाऱ्याने नियुक्त केलेला पंचायत समितीचा कोणताही ज्येष्ठ सदस्य

If the Chairman and the Deputy Chairman are on the leave together, then who exercises the powers and duties of the Chairman of the Panchayat Samiti until the Chairman or as the case may be, the Deputy Chairman of the Samiti resumes duty? (With reference to Maharashtra)

- (1) The Chairman of the Subjects Committee chosen by the Chief Executive Officer by drawing lots
- (2) The Chairman of the Subject Committee chosen by the Collector by drawing lots
- (3) The Chairman of the Subject Committee chosen by the Divisional Commissioner by drawing lots
- (4) Any senior member of Panchayat Samiti appointed by the Collector

57 तातडीच्या सार्वजनिकदृष्ट्या महत्वाच्या विशिष्ट बाबीकडे विधानसभा सदस्य हुन या मार्गाने शासनाचे अविश्वासाचा प्रस्ताव विषय स्थात कालान्य (4) निंदाव्यंजक प्रस्ताव विषय स्थात कालान्य विषयांच्या संबंधात विषयांच्या संवधात विषय साम तिला के स्थान Members of the State Assembly can focus the attention of the government on matters of urgent public importance through

Adjournment motion

अव्यान , अ. व्यावर

- No-confidence motion (3)
- Censure motion (4)

खालील विधाने विचारात घ्या: 101.

- विधान 'व' वरीवर मुलतः राज्यघटनेच्या अनुच्छेद 243 (b) नुसार ग्रामसभेची व्याख्या करण्यात आली आहे. 🗡
- ग्रामसभा ही कायमस्वरुपी संस्था असून तिचे सदस्य हे निर्वाचित नसतात.
- जरी त्यांची नावे मतदार यादीत नोंदलेली नसली तरी ग्रामसभा ही मुख्यत: 18 वर्षे वयावरील सर्व Consider the following statements regardin. fine information of the following statements regardin.
 - ड. ग्रामसभा ही गाव पातळीवर कार्यरत असलेली वैधानिक (legislative) संस्था आहे.

A. The Committee may invite several representations मिलिशिक विधान किंगिनिक विकास कार्या

- di (1) अ, ब आणि क au lo esegung edi roi es(2) v अ; ब आणि ड jointaib edi ni
 - ब, क आणि डिक्टिशाणि कार्य कार्या किया है कार्य कार कार्य का

Consider the following statements was but oved Hade equipment and . A

- A. Gram Sabha is originally defined under Article 243 (b) of the Constitution.
 - B. Gram Sabha is a permanent body and its members are not elected.
 - Gram Sabha is mainly constituted by all the people who are more than 18 years of age even though their names may not be enrolled in the voter list.
 - Gram Sabha is the legislative body operating at the village level. merrus at it treme itie (E)

Which of the above statements are true?

A, B and C (1)

(2) A, B and D

(3) B, C and D

(4) All of the above

- 102. महाराष्ट्रातील जिल्हा परिषदेच्या 'जल व्यवस्थापन व स्वच्छता समिती' बाबत खालील विधाने विचारात घ्या.
 - समितीस आपली कार्ये आणि कर्तव्ये पार पाडताना सहाय्य किंवा सल्ला देण्यासाठी जिल्ह्यातील सहाय्य करणाऱ्या संघटनांच्या कितीही प्रतिनिधींना विशेष निमंत्रित करता येईल.
 - विषय समितीला नेमून देण्यात आलेल्या विषयांच्या संबंधात विषय समितीला जे सर्व अधिकार असतील आणि ज्या अधिकारांचा ती वापर करीत असेल ते सर्व अधिकार जल व्यवस्थापन व स्वच्छता समितीला जल-संधारण, जतन, वापर, पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा व स्वच्छता या संबंधात असतील आणि ती त्यांचा वापर करील. (3) No-confidence motion (4) Censure motion
 - विधान 'अ' बरोबर

 - दोन्हीही विधाने बरोबर
 - दोन्हीही विधाने चूकीची

जरी त्यांची नाट पश्टाए गैरहील नीवलीली नेसली तरी हामहमार है। महस्ता: 18 वर्ष नयावरील सर्व Consider the following statements regarding the 'Water Management and Sanitation Committee' of Zilla Parishad in Maharashtra.

- The Committee may invite several representative of support organisations in the district as special invitees for the purpose of assisting or advising the committee in discharge of its duties and functions.
- The Committee shall have and exercise, in relation to the subject of water conservation, preservation, utilisation, drinking water supply and sanitation, all the powers which the subjects committee has and exercises in relation to the subjects allocated to it. . In Francis which depend to the ego to many St

brough short eviluation is all a little to the constitutions of

source was a treatment of the state of the s

which will be the state of the

- Statement 'A' is correct (1)
- Statement 'B' is correct (2)
- Both the statements are correct (3)
- Both the statements are false (4)

संसदेमध्ये अर्थसंकल्प खालील 6 टप्प्यातून जातो. योग्य क्रम लावा. विकास किर्माण

- प्राप्त, पूर्ण, वर्ण, नासीक, पिन्सी-चिचयंड हो। अ चर्ग महानगरपालिकाचा उदाहरण आहरा.
- सर्वसाधारण चर्चा
- ज. प्रकृतच महाराष्ट्रज्यात्रमधिना नगरपरिषदेचे श्रेणीवाढ करून महानगरपालिकत रूपान्तर कर्ला विनियोजन विधेयकाला मंजूरी
- अनुदानाच्या मागण्यांवर मतदान
- वित्त विधेयकाला मंजूरी

(1)
$$2-1-3-5-4-6\gamma$$

$$(2) \quad 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6$$

$$(3) \quad 1 - 3 - 2 - 5 - 4 - 6$$

(4)
$$2-1-5-4-3-6 \times$$

वदील पैकी कोणते विधान/ने बिगचुक आहे/त ?

(A) BEETS BY BUILT TO

Municipal Corporations.

(4) Only A and bus see

Consider the folltowns statements: The budget goes through the following 6 stages in the Parliament. Arrange in B, Cand Diter a proper order.

- B. Presentation of budget Chinchwad are the example of A class 2. Scrutiny by Departmental Committees
- - Passing of Finance Bill Troo ora's laven above is an entire Bill Passing of Finance Bill Passing of Fi 5.
 - 6.

(1)
$$2-1-3-5-4-6$$

(2) $1-2-3-4-5-6$

$$(2)$$
 $1-2-3-4-5-6$

(2)
$$1-2$$

(3) $1-3-2-5-4-6$
 $3-2-6$

B

104. खालील विधाने विचारात घ्या समाना मिलिसिस प्रमाहत क्रिक्ट मुस्साहण्य व लिलिस्स एक्सिसीय हिम्मूज्य ह

- अ. महाराष्ट्रातील महानगरपालिकांचे 4 गटात वर्गीकरण केले जाते ते म्हणजे वर्ग अ, ब, क आणि इ.
- ब. नागपूर, पूणे, ठाणे, नांसिक, पिंपरी-चिंचवड ही अ वर्ग महानगरपालिकांची उदाहरणे आहेत.
- क. नुकतेच महाराष्ट्र शासनाने जालना नगरपरिषदेचे श्रेणीवाढ करून महानगरपालिकेत रूपान्तर केले आहे. वरील पैकी कोणते विधान/ने बिनचूक आहे/त ?
- (1) केवळ अ
- (2) केवळ अ, ब आणि क[~]
- (3) केवळ ब आणि क
- (4) केवळ अ आणि क

Consider the following statements:

- A. There are 4 types of Municipal Corporations in Maharashtra i.e. class A, B, C and D.
 - B. Nagpur, Pune, Thane, Nasik, Pimpri-Chinchwad are the example of A class Municipal Corporations.
- C. Recently Government of Maharashtra has upgraded Jalna Nagar Parishad to Municipal Corporation.

Which of the statements given above is/are correct?

- (1) Only A
- (2) Only A, B and C
- (3) Only B and C
- (4) Only A and C

(1) 2-1-3-5-4-6

अनुदानाच्या मागणवाचा मतदान

वित्त विधेयकाला मंजूरी

(43) 1-3-2-5-4-6

br(4) 2-1-5-4-3-6 ×

(1) 2-1-3-5-4-6 γ

 $(2) \quad 1 - 2 - 3 - 4 - 6 - 6$

(3) 1-3-2-5-4-6

(4) 2-1-5-4-3-6

HOUGH SIGHT / SPACE FOR HOUGH

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

继		L1 3							
05.	महाराष्ट्र लोकायुक्त विधेयक – 2022 संबंधी खालील विधाने विचारात घ्या :								
		भारत वर - 2022 मध्ये मांडण्यात आले किया किया किया किया किया किया किया किया							
	(a)	रवान नहाराष्ट्र लोकायुक्त आणि उपलोकायुक्त अधिनियम, 1972 बदलला.							
	প.	ानवड सामतीच्या शिफारशीवरुन लोकायक्वाचे अध्यक्ष न सम्बद्धा गाँ ने नेपाद सञ्जापनाटो केली							
	AD AND	के. 243 Q III. जिल्हा नियोजनासाठी समिता 19A (ARRT) हजार क							
	ड.	निवड समितीमध्ये तीन लाकिं किया किया किया किया किया किया किया किया							
	(3)	आणि विधानसभैतील विरोधी पक्ष नेता.							
	वरील	1पका काणत विधान/ने बरोबर आहे/त ?							
	(1)	केवळ क (2) केवळ अ, ब आणि ड							
	(3)	केवळ ब, क आणि ड (4) केवळ अ आणि क III VI (६)							
	Consider the following statements regarding Maharashtra Lokayukta Bill – 2022:								
	A. It was introduced in the Legislative Assembly in December, 2022. B. It repeals the Maharashtra Lokayukta and Upa-Lokayukta Act, 1972. C. The Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed by the Governor and Members of a selection committee.								
	D The selection committee consists of a line of the selection consists of a line of the selection consists								
		Legislative Assembly and Opposition Leader of the Legislative Assembly. Legislative Assembly and Opposition Leader of the Legislative Assembly. (2) Only A, B and D							
	W	hich of the statements gives (2) Only A, B and D							
	100	Only C (4) Only A and C							
	(3)	Only B, C and D HIRIO जागा / SPACE FOR ROUGH WORKW HOUGH HOUGH HORE (माम डिमामाय P.T.							
	(10)	WALL AND HOUGH HOUSE TO A STATE OF THE STATE							

L18 जोड्या जुळवा : अंहर (वेदनीकी) निर्मान विर्मान विर्मान विर्मान विर्मान विर्मान विर्मान विर्मान विर्मान विर्मान तस्तूद निवाससमेत हिरोबर - ३०२३ मध्ये मांडण्यात आहं हुक्क अनुच्छेद . क्याने महाराष्ट्र सोमायुक्त आणि उपलोकायुक्त अधिनामा । 972 बदलला. अ. 243 ZE ब. 243 ZD
क्रिक महाराम काणमें क्रिक महाराम किल्लाच्या निवडणुका क्रिकार महाराम महाराम महाराम है कि कर्म के क्रिकार क्र III. जिल्हा नियोजनासाठी समिती किया है 243 ZA जी जी आहे दिए सहातगर नियोजनासाठी समिती किलेक कि दिवसी मिले हैं कि विवास है जिसे हैं कि लिए हैं अ क अगित विधानसभेतील विरोधी पक्ष नेता. (1)Ι IVII $_{
m III}\chi$ वरीलवेकी काणत विधान/ने बरोबर आहे/त ? (2) IV (2) केवळ अनु स्आणि ड (3) IV II II (4) केवळ अधिका क IIIक रूपिक (4) I केवल व, क आणि ड II M AI SIEIII Consider the following statements regarding Maharashtra Lokayukta Match the pairs: A It was introduced in the Lagislative Assembly in December, 2022. Article Provision 243 ZE B. It repeals the Maharashtra Lokayukta and Upa-Lokayukta Act, 1972. B. 243 ZD

The Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed by the Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed to the Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed to the Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed to the Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed to the Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed to the Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed to the Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed to the Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed to the Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed to the Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed to the Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed to the Chairperson and Members of Lokayukta will be appointed to the Chairperson and Members of the Chairperson and Memberson and Members B. 243 ZD on the recommendations of a selection committee. D. The selection committee consists of 3 persons i.e. Chief Minister, Speaker of Legislative Assembly and Opposition Leader of the Legislative Assembly. Which of the statements given above is/are correct? (3) IA Onlin Band D III (4) I II III TE ATO कच्छ्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK) HOUGH ROT HOUSE \ गामान केन्य (1) Only C (3) Only B, C and D

खालीलपैकी कोणते पंचायती (अनुसूचित क्षेत्रांना लागू करणे) कायद्याचे (PESA) उद्दिष्ट नाही ? स्व-शासन प्रदान करणे वाचा प्रदेश राजवतीत केंद्र शाकाराष्ट्री वाचा वाचित्र हैं।

- पारंपारिक हक्क जोपासणे
- आदिवासी क्षेत्रामध्ये स्वायत्त विभाग निर्माण करणे (3)
- ग्रामसभा हे सर्व कामकाजाचे केन्द्र बनविणे (4)

Which one of the following is not identified as objective of the Panchayat Extension to Scheduled Area (PESA) Act?

- (1) To provide self-governance To preserve traditional rights
- To create autonomous regions in tribal areas (3)
- To make gram sabha a nucleus of all activities (4)

1992 च्या 74 व्या घटनादुरुस्ती अधिनियमाच्या वैशिष्ट्यांबाबत खालील विधाने विचारात घ्या. 108.

- अ. जिल्ह्यातील पंचायत आणि नगरपालिकांचे निर्वाचित सदस्य त्यांच्यामधून 'जिल्हा नियोजन समितीचे' चार-पंचमांश सदस्यांची निवड करतील असे या कायद्यात म्हटले आहे.
- महानगर क्षेत्रातील नगरपालिकांचे निर्वाचित सदस्य आणि पंचायतींचे अध्यक्ष त्यांच्यामधून 'महानगर नियोजन समितीतील' तीन-चतुर्थांश सदस्य निवडतील असे या कायद्यात म्हटले आहे.
- विधान 'अ' बरोबर
- (2) विधान 'ब' बरोबर
- (3)
- दोन्हीही विधाने चूकीची अधि है। है (4) दोन्हीही विधाने बरोबर किए हैं।

Consider the following statements about the features of 74th Amendment Act of A) A-II, B-I, C-III (2) A - III. B - III. C-T

- The Act lays down that four-fifths of the members of a 'District Planning Committee' should be elected by the elected members of the district panchayat and municipalities in the district from amongst themselves.
- The Act lays down that three-fourth of the members of a Metropolitan Planning Committee' should be elected by the elected members of the municipalities and chairpersons of the panchayats in the metropolitan area from amongst themselves.
- Statement 'A' is correct (1)
- (2) Statement 'B' is correct
- Both the statements are false (3)
- Both the statements are correct

A. Smart Cities

109.	खार्ल	ोलपैकी कोणत्या योजना/कार्यक्रम हे शहरी विव	नसा सं	बंधी आहे/आहेत ? है जिएकि किएकि कि	T
	अ.	स्मार्ट सिटीज्		किरक स्तित समाह-१८५ (1)	
	ब.	स्वच्छ भारत मिशन		विस्त्राणिक सम्बद्ध जीपस्त्रण	
	क.	भारत गिषान		(र्श) अतिहयासी क्षेत्रामध्ये स्वायस विभाग	
			IMP/E	क इन्हें देश सर्व काणका शे केंद्र के	
go)	347-331	हृदय (HRIDAY)	i Irrobi	अ, ब आणि क (4) वरील सर्व	
	(1)	केवळ अ (2) अ आणि ब	(8)	अ, ब आणि क (4) वरील सर्व	
	Whi	ch of the following schemes/program	nmes	are related to Urban development?	
	A.	Smart Cities	815	(2) To preserve traditional righ	
	В.	Swachh Bharat Mission	ni sac	(3) To orente autonomous regio	
		AMRUT Mission	lous c	(4) To make gram sabha a nucl	
	D.		à reserv	. 1992 च्या ७४ ट्या घटनों दुक्तनी अधिनियम	
	ע.				
	(1)	Only A (2) A and B	(3)	A, B and C (4) All of the above	,
110.	योग्य	जोड्या लावा. अस्थार विकासना स्थाप एक	restle	व. महानम क्षेत्रातील नगरपालिकाचे निव	-
	A	महास्त्रील असे या कार्यकात प्राप्त में की साथ		नियोजन समितीकील' तीन-चहाशीश र	
	Α.	एस.के. धर आयोग	1.	डिसेंबर 1953	
	В.	फजल अली आयोग	Щ.	जून 1948 कि कि कि विकास विकास (है)	
lo J	C.	जे.व्ही.पी. समिती	H.	्डिसेंबर 1948 Consider the following	
	(1)	A-II, B-I, C-III	(2)	A-III, $B-II$, $C-I$. 2001	
gair	(3)	A-III, B-I, C-II			
Jave	Monn	he elected meraborith are detect pa	1-70 b	edules ad filomia austrice on O	
	Mate	ch the pairs correctly.	eithei	bodt ni Esidifaqioinum bea	
pair	A.	S.K. Dhar Commission and add to d	ran I ,	December 1953	
6011	B.	Fazal Ali Commission	ditte.	dorle out bloods fouttimenal	
18.70	C.	J.V.P. Committee	enden TTT	December 1948	
	(1)	A - II, B - I, C - III	(0)	A TIL D II C T	
	(3)	A-III, B-I, C-II		A-III, B-II, C-I	
2	(0)	(III, D.T.I, O.T.II) (III)	(4)	A-I, $B-II$, $C-III$	

- खालील विधाने विचारात घ्या. अवस्था अवस्था अवस्था सम्बद्धा प्राप्त क्रिकेश कार्यक किंग्रिजी 1787 अ. मुख्य सचिव या पदाचा उगम ब्रिटीश राजवटीत केंद्र सरकारमध्ये झाला. या पदाची निर्मिती 1787 मध्ये
- वॉरेन हेस्टींग्ज यांनी केली. ब. मुख्य सचिव हा राज्याच्या मुख्यमंत्री आणि राज्यपाल यांचा प्रधान सल्लागार म्हणून कार्य करती:

मुख्य सचिव हे राज्याच्या प्रशासनातील सर्वात ज्येष्ठ केडर पद असून ते भारताच्या अग्रक्रम तालिकेमध्ये

21 व्या स्थानी आहेत. इ. मुख्य सिववाचे पद हे व्हाईस चीफ ऑफ आर्मी स्टाफ/कमांडर्स यांच्या बरोबरीचे आहे. वरीलपैकी कोणते विधान/विधाने बरोबर आहेत ?

(1) केवळ अ (2) अ, ब आणि क (3) केवळ ड अग्रिंग (4) क आणि ड/

Consider the following statements: wooding John 2000 mortalities (1) The office of a Chief Secretary had its origin in the Central Government

during the British rule. It was created in 1787 by Warren Hastings. The Chief Secretary acts as the principal advisor to the Chief Minister and

The Chief Secretary is the senior-most cadre post in the State Administration, ranking 21st on the Indian order of precedence.

D. The post of the Chief Secretary is equivalent to Vice Chief of the Army Staff/Commanders.

Which of the statements given above is/are correct? (1) A only (2) A, B and C (3) D only (4) C and D

राज्यपालांच्या नियुक्ती संबंधी 'सरकारिया आयोगाने' खालीलपैकी कोणत्या कसोटीची शिफारस केलेली नाहीं 112. तो जीवनाच्या एखाद्या क्षेत्रातील प्रतिथयश असावा । वार्वा वार्व वार्व वार्व वार्व वार्व वार्व वार्व वार्व वार्व

ातो राज्याबाहेरील असावा मान हा ४३६६ । हानान मानवीस मानी छार एनामा निर्माणाहरू (2)

तो सक्रिय राजकारणी नसावा निर्मा कार्य कार् राज्यपालांची नियुक्ती ही पंतप्रधान, गृहमंत्री, लोकसभेचा सभापती आणि संबंधीत राज्याचा मुख्यमंत्री यांनी मिळून बनलेल्या समितीद्वारे केली जावी

Which one of the following criteria is not recommended by the 'Sarkaria Commission' about the appointment of Governor?

(1) He should be eminent in some walk of life

He should be a person from outside the State Act (AFSPA) 1958

He should not be an active politician

Appointment of Governor should be entrusted to a Committee comprising the Prime Minister, Home Minister, Speaker of Lok Sabha and Chief Minister of the State concerned

कच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK# HOUGH अपन अपनि । अपन जिल्लाहरू P.T.O.

खालीलपैकी कोणते विधान चूकीचे आहे ?

- खालील विधाने विधारांस ध्याती तथाने जनवार तातन र (1) राज्यघटना राष्ट्रपतींना त्यांच्या विवेकाधिकाराने कोणतेही कार्य करण्याचा अधिकार देत नाही.
- एखाद्या गंभीर किंवा निंदनीय अथवा भ्रष्टाचाराशी निगडीत गुन्ह्यांचा आरोप असलेल्या व्यक्तिला मंत्री बनण्याच्या संदर्भातील सल्ला राज्यपालांना देण्यापासून मुख्यमंत्र्यांना घटनात्मक दृष्ट्या कोणीही प्रतिबंध करू शकत नाही.
- करू शकत नाहा. राज्यपाल त्यांचा स्वत:च्या मतानुसार अशा व्यक्तिला मुख्यमंत्री म्हणून नेमू शकतात ज्याची विधान सभेत बह्मत मिळविण्याची शक्यता आहे आणि ते विधानसभा पूर्णपणे स्थापन करण्यापूर्वीच या अधिकाराचा वापर करू शकतात, अशी कृती राज्यपालांचा अप्रामाणिकपणा स्थापित करणार नाही. वरीलपैकी कोणते विधानं /विधाने अरोवर अग्रवत ?
- वरीलपैकी कोणतेही नाही

Which one of the following statements is false?

- The Constitution does not empower the President to exercise any function in his discretion.
- in his discretion.

 (2) The Chief Minister cannot be constitutionally prohibited to give advice under Article - 164 (1) to the Governor in respect of a person, for becoming a Minister, who is charged for serious or heinous offences or offences relating to corruption.
- The Governor may appoint a person to be the Chief Minister on his own (3)estimation that such person is likely to command a majority in the State Assembly and he can exercise this power even before the Assembly is fully constituted. Such act, itself, would not establish malafide on the part of the Governor. Spare correct spare correct from all of the correct from the statements and the delication of the statements and the statements are spared to the correct from the statement of the sta
- (1) A only and O (3) Done at A (2) vino A (1)

114. दुसऱ्या प्रशासकीय सुधारणा आयोगाबाबत खालीलपैकी कोणते विधान बरोबर आहे ? विधानामाना

- आयोगाने कार्यालयीन गुप्त कायदा, 1923 रद्द करावा अशी शिफारस केली आहे. जिल्ला (1)
- आयोगाने सशस्त्र बल विशेष अधिकार कायदा, 1958 रद्द करावा अशी शिफारस केली आहे.
- आयोगाने स्थानिक क्षेत्र विकासासाठी संसद सदस्य आणि विधीमंडळ सदस्यांना देण्यात येणाऱ्या निधीची योजना रद्द करावी अशी शिफारस केली आहे.

यांनी मिळ्न बनलेल्या समितीहर कली जावी Which one of the following statements about Second Administrative Reforms Commission is correct?

- about the appointment of Governuer" The Commission has recommended repeal of the Official Secrets Act, 1923.
- The Commission has recommended repeal of the Armed Forces Special Powers Act (AFSPA), 1958.
- The Commission has recommended abolition of schemes under which MPs and MLAs are allocated funds for their local area development.

of the State concerned

All of the above

67

अ. अर्थ विधेयक नसलेल्या संपूर्ण विधेयकाचा पुनर्विचार करावा असा संदेश देवून ते परत पाठविण्याचा राज्यपालांना अधिकार राज्य व. अशा प्रकार पदावरून दूर केलेला सभापती किंवा उपस्याति. हिन मुक्धि पदावरून दूर केलेला सभापती किंवा उपस्याति।

महाराष्ट्र, मध्यप्रदेश आणि कर्नाटक या राज्यात राज्यपालांना आदिवासी जमातीच्या कल्याणासाठी मंत्री नेमण्याची विशेष जबाबदारी पार पाडावी लागते. χ

सहाव्या परिशिष्टातील तरतुदीनुसार आसाम मध्ये आदिवासी क्षेत्राच्या प्रशासना संदर्भात राज्यपालांना

ड. उच्च न्यायालयाचे स्थान धोक्यात आणणारे विधेयक राज्यपाल स्वेच्छेने राष्ट्रपतींच्या विचारार्थ राखून the office if he fifth to convene two consecutive meetings .nnark pb unittee.

B. The Chairman or the Deputy Chairman so removed shall be K (1) re-election as Chairman or Deputy Chairman of sach committee uttring

remainder term of his office.

(1) Statement 'A' is correct (2) Statement 'B'vis z 呵呢 (8)

(3) Both the statements are correct (4) Both the statements apple (4)

Which of the following statement/s is/are correct? (2) 1991 (3) 2009 (4).

A. The Governor has no power to return a non-money bill with a message for Fiscal Responsibility and Budget Manifel alodw adt fo noitared in which of the following year?

In the States of Maharashtra, Madhya Pradesh and Karnataka, it is the special responsibility of the Governor to see that a Minister is placed in charge खालीलपैकी कोणता राज्यपालांचा स्वेच्छाचिन अधिकार नाही of tribal welfare. (1) राज्यामध्ये राष्ट्रपती शासन लाग् करण्याची शिफारस करणे

In Assam, the Governor is given certain special powers with respect to the administration of the tribal areas as provided in the sixth schedule.

The Governor may reserve the bill for the consideration of the President, where the bill endangers the position of the High Court. To ano doldW

(1) Recommendation for the imposition of the Prosident's rul Bank Ast(1):

(3) Reservation of a bill for the consideration of the President B, C and D (2)

(4) Seeking information from the Chief Minister with regrand to the august (3)

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK HOUGH ADA92 \ IPIE हिमामा P.T.O. Only C

116.	महाराष्ट्राच्या संदर्भात महानगरपालिके संबंधी खालील विधाने विचारात घ्या नामने निर्णात किंगिलीलाह
- 1	अ. कोणत्याही समितीच्या सभापतीने किंवा उपसभापतीने समितीच्या लागोपाठच्या दोन सभा बोलावण्यात
10	कसूर केली तर राज्यशासन त्यास पदावरुन दूर करु शकते.
	ब. अशा प्रकारे पदावरून दूर केलेला सभापती किंवा उपसभापती मात्र त्यांच्या पदाच्या उर्वरीत
127	कालावधीत त्या समितीचा सभापती किंवा उपसभापती म्हणून पुन्हा निवडून येण्यास पात्र असतो 🗡
	(1) विधान 'अ' बरोबर (2) विधान 'ब' बरोबर (3) दोन्हीही विधाने चूकीची
	With reference to Maharashtra, consider the following statements about municipal corporation.
FE	A. The Chairman or the Deputy Chairman of any Committee may be removed from the office if he fails to convene two consecutive meetings of the Committee.
	B. The Chairman or the Deputy Chairman so removed shall be eligible for re-election as Chairman or Deputy Chairman of such committee during remainder term of his office.
	(1) Statement 'A' is correct (2) Statement 'B' is correct
	(3) Both the statements are correct (4) Both the statements are false
erhe	'Fiscal Responsibility and Budget Management Act' in India was passed in which of the following year? (1) 2003 Had bas (2) 1991 sydbold (3) 2009 M to sets (4) 9d2014 .8
118.	खालीलपैकी कोणता राज्यपालांचा स्वेच्छाधिन अधिकार नाही ?
	(1) राज्यामध्ये राष्ट्रपती शासन लाग करण्यांनी शिष्टासम् करणे
the	C. In Assam, the Governor is given certain special cov home is given certain special cov home.
	(3) विधेयक राष्ट्रपतीच्या विचारार्थ राख्न ठेवणे अवस्ति leditt adt to noite tainimbe
ent,	(4) राज्याच्या प्रशासकीय आणि कायदेविषयक बाबींमध्ये मुख्यमंत्र्याकडून माहिती मागविणे 🔞 🕕
	Which one of the following is not a discretionary power of the Governor?
	(1) Recommendation for the imposition of the President's rule in the State
4	(2) To promulgate ordinances
	(3) Reservation of a bill for the consideration of the President
	(4) Seeking information from the Chief Minister with regard to the administrative
	and legislative matters of the State
Chrest	Terminal and Contract
कच्च्य	कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORKV HOUGH ROT TOATS \ मामार विकासावाक एक

जोड्या जुळवा :

print	अनुच्छेद	मंत्र ह	वा सवाव	THE THE STATE OF	TITLE IN	(माण्डी कि	माहित्स देख	m firmin	मा । ।	Mary.	120.
अ.	अनुच्छेद 163 164	elikoti e	flerile I.	तरतूद मुख्यमञ्	मिनाच्या	है राज्यमा विण्यात उ	िम्होतंतित्व है महिल्ले ठर	ता व न्यांड स्य अगपट	मन्द्रशिक्षती समास्यासम्बद्धाः	38.	
ৰ.									महीक्षिपता संस्थान	ri a -	
क.	166		III.	मंत्र्यांबाबत	दिता ता	न करण्यार जर् ग	साठा आणि	सल्ला द	वासाठा मात्र विक्रम हत्वाष्ट	H500	
ड.	167	M,	IV.	राज्य सरव	. ५०० तर कारने का	ildei –	(d) (m)	25/95	वियान अ	(I)	
	अ 🌂 ः	ৰ ী	क । अ	ः `ड	ખારવ પગ			वरावर	D HIDDI	(5)	
(1)	I	$\mathbf{I}^{-1/2\varepsilon_t}$	III	IV		(5)	DEL BUILD	Burge	हो हिडिनांड	/p·	
(2)	II	II I	$\mathbf{IV}_{(0)}$	dvoceLe	A Turoc	e Property of	X13 11	Ir.			
(3)	he in III cate that the cate of the cate o	iect v loei	or bu	$e^{\mathrm{fenc}}\Pi^{2}$	ffice de	nd his o	leneral au	ocale C	The co	A	
			THE STATE OF	1	1-1 7 4 1 2	1 13 24 63 275	artiste - action	The state of the s	with the second control of the control of		
The state of the s	tch the r	2 2 2	DOMESTIC TO STATE OF	000 7 100	e and a first		4 200	CARL COMPANY OF THE PARK OF TH			
	Articl	e		Prov	ision		consect	$^{\mathrm{RL}}_{2}(\Sigma)$	Statemer	(İ)	
A.	163				s of Ch	ief Min	ister ente	nelffræ melffæm	Statemer Both the	(2)	
В								11	se Gover		
C	. 166	्रिक्स	i () III	Other	r provis	sions as	to Minis	ters	हें बचीन महर	UNSE.	121.
D	. 167	PAR	IV	. Cond	uct of l	ousines	s of the S	tate Go	vernmen	नमलेष	
	A	В	C	i) Pos	(2)		17011	भी एउ	ਜ਼ਹੀਰ ਜ਼ਿੰਦਿ ਵਤਲ		
(1) I	II	III	P IV	(F)				नीति पत्रक वेतरण यादी		
(2	nidenacou S) co <u>ll</u> ice (S	in ile									
1207960	B) III	IV	1	11		10/11/310		HIA	dit Patri		
(4	4) I	IV	II	III	(±)			174 4W	dudintat		

20.	'महाधिवक्ता' या संबंधी खालील विधाने विचारात घ्या.							
	अ.	महाधिवक्ता व त्यांचे कार्यालय हे	हे राज्यशासनाच्या हित	तसंबंधाच	। बचाव व	संरक्षण व	करते अ	ाणि 📑
		राज्यशासनास आपली धोरणे ठरि	विण्यात आणि त्याची	अंमलब	नावणी करण	याबाबत	मौल्यव	ान असे
		कायदेशिर मार्गदर्शन करते. 🗸	Papus Hatte	HINTH			6.31	.FE
	ंब.	महाधिवक्ता हा फौजदारी खटल्या	nतील आरोपी व्यक्ति	चा बचाव	राज्यशासन	गच्या पर	वानगीि	शेवाय करु
		शकत नाही. 🗸	बत इतर तरत्ती	najueju'	.III		166	. d 5
	(1)	विधान 'अ' बरोबर	एकारचे कामकाज चा				Tar	tieinal
	(2)	विधान 'ब' बरोबर)					
• •	(3)	दोन्हीही विधाने बरोबर						
		,दोन्हीही विधाने चूकीची		VI.	III	II	Ī	(1)
	- "	sider the following stater	ments about 'Ad	vocate	General	III	II 'II	d(8)
	A.	The Advocate General a						
		State Government and g			lance to t			
			,1,00,00,000		Non-Adult			
		in formulation of its poli	licy and its execu			VI	1	(4)
	В.	1.704	licy and its execu l can not defen	d the	accused	personment	n in	criminal
	B. (1)	in formulation of its poli The Advocate General	licy and its execu l can not defen e permission of t	d the he Sta	accused	nment	n in the	criminal
		in formulation of its police. The Advocate General prosecution without the Statement 'A' is correct. Statement 'B' is correct.	licy and its executed can not defend to permission of the color.	d the he Sta	accused te Gover	nment	the the same Artic	criminal
	(1)	in formulation of its police. The Advocate General prosecution without the Statement 'A' is correct. Statement 'B' is correct. Both the statements are	licy and its executed can not defend to be permission of the correct to be a	d the he Sta	accused te Gover	nment	th the	criminal
	(1) (2)	in formulation of its police. The Advocate General prosecution without the Statement 'A' is correct. Statement 'B' is correct.	licy and its executed can not defend to be permission of the correct to be a	d the he Sta	accused te Gover	nment	the the same Artic	crimina
121.	(1) (2) (3) (4) महार नसले	in formulation of its police. The Advocate General prosecution without the Statement 'A' is correct. Statement 'B' is correct. Both the statements are	licy and its executed can not defend to permission of the correct of the false of	d the he Sta word	accused te Gover	nment	Artical Artica	Math A.A.
121.	(1) (2) (3) (4) 中हार नसले	in formulation of its political The Advocate General prosecution without the Statement 'A' is correct Statement 'B' is correct Both the statements are Both the statements are Both the statements are statements are statements are statements are statement (क्या सर्व जिम्मीच्या व्यवस्थापनार्च करतील.	licy and its executed can not defend to permission of the correct of the false of	d the he Sta	accused te Gover हाधिकारी, ग् बाबींना मूर्त	nment गावातील स्वरूप दे	Artical Artica	मही ताब्यात
121.	(1) (2) (3) (4) महार नसले	in formulation of its policy of the Advocate General prosecution without the Statement 'A' is correct Statement 'B' is correct Both the statements are Both the statements are Both the statements are statements.	licy and its exect l can not defend e permission of t e correct e false च्या कलम 161(1) नु वी योजना आणि त्यासंव	d the he Sta	accused te Gover	nment गावातील स्वरूप दे	Artical Artica	मही ताब्यात
121.	(1) (2) (3) (4) 中हार नसले तयार (1) (3) As pre	in formulation of its police The Advocate General prosecution without the Statement 'A' is correct Statement 'B' is correct Both the statements are Both the statements are Both the statements are recorded with the statements are statement of the statement of t	licy and its exect l can not defent e permission of t e correct e false वा कलम 161(1) नु वी योजना आणि त्यासंव (2) (4) arashtra Land R lying a scheme of	d the he Sta	accused te Gover बाबींना मूर्त पत्रका Code 19	nment गावातील स्वरूप दे	Articolor of the children of t	्राही ताब्यात
121.	(1) (2) (3) (4) 中हार नसले तयार (1) (3) As pre	in formulation of its police. The Advocate General prosecution without the Statement 'A' is correct Statement 'B' is correct Both the statements are Both the statements are Both the statements are statements are statement and statements are statement of the st	licy and its exect l can not defent e permission of t e correct e false वा कलम 161(1) नु वी योजना आणि त्यासंव (2) (4) arashtra Land R lying a scheme of	d the he Sta	accused te Gover बाबींना मूर्त पत्रका Code 19	nment गावातील स्वरूप दे वाल 66, the	Articolor of the coccurrence of	्राही ताब्यात

			L18
218		71	
122.	3841111101	and the same of	धारण केलेल्या जिमनीवर
	ब. शेतीचे उत्पन्न साठविण्यासाठी क. गुरा-ढोरांना निवारा मिळण्यासाठ	evenue Cade 170 reofds wherein o	A horal manual della regionalista della de
	ड. जमीन धारकांच्या कुटुंबातील व योग्य पर्याय निवडा.	यक्तिंच्या, सेवकांच्या वि	केंवा कुळांच्या निवासासाठा
	(1) अ, ब आणि ड योग्य आहेत(3) सर्व योग्य आहेत	(4)	अ, ब आणि क योग्य आहेत फक्त अ योग्य आहे
	 a. for the storage of agric b. for the storage of agric 	ultural implemen ultural produce	on Land assessed or held for the
i Çd	1977 135 115 1 PAR 17 15 (-120 10 10 10)	rs of the family, se	rvants or tenants of the land holder
	Choose the correct option. (1) a, b and d are correct	1115 115 0 to [2)	a, b and c are correct
	(3) All are correct	The Clarkson	THE BUILDING THE STATE OF STAT
123.	महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता १९६६ क्षेत्रात असलेल्या जमिनीचा वापर ब	त्ण्यासाठी कोणत्याही	नुसार विकास आराखड्यात समाविष्ट असलेल्या परवानगीची आवश्यकता नाही. कलम ४२ (बी)
sild	(1) कलम ४२ (ए) (3) कलम ४२ (सी)	gailana bal (4)	कलम ४२ (डी) Code 1966, no
	According to	of 118e C	if land situated in the
	Development Plan.	(2)	Section 42 (B) Section 42 (D)
	(1) Section 42 (A)	(4)	Section 42 (D)

(1)

(4)

Section 42 (A)
Section 42 (C) कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK (3)

The lotter P.T.O.

124.	महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता १९६६ नुसार '' <u></u> क्रमांक जेथे जमिनीचा एक भाग, त्याचे क्षेत्रफळ आणि मूल्यांकन स्वतंत्रपणे प्रविष्ट केले जाते. (1) साज़ा क्रमांक (2) माडे करार क्रमांक
	As per Maharashtra Land Revenue Code 1966, "" means an indicative number in the land records wherein a portion of land of which the area and assessment are separately entered. (1) Saza Number (2) Tenancy Contract Number (3) Survey Number (4) Class Number
	महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता १९६६ च्या कलम २५५ नुसार कोणत्याही महसूल अधिकाऱ्यासमोर दाखल केलेले कोणतेही अपील, ते दाखल केल्याच्या तारखेपासून च्या आत निकाली काढले जावे (2) एक वर्ष (3) ९० दिवस
	As per Section 255 of the Maharashtra Land Revenue Code 1966, any appeal filed before any Revenue Officer shall be disposed off within a period of from the date on which such appeal is filed. (1) Six months (2) One year (3) 90 days (4) Two years
	जेव्हा पोट-कलम (१) अन्वये विनंतीचा अर्ज फेटाळण्यात आला असेल, त्या बाबतीत यथास्थिती, केंद्रीर जनमाहिती अधिकारी किंवा राज्य जन माहिती अधिकारी, माहिती मिळण्याची विनंती करणाऱ्या व्यक्तिस अ. असा विनंतीचा अर्ज फेटाळण्याची कारणे अ. असा विनंतीचा अर्ज फेटाळल्याच्या विरोधात अपील करता येईल तो कालावधी अ. अपील प्राधिकरणाचा तपशील अ.
110000	योग्य पर्याय निवडा. (1) अ, ब आणि क योग्य आहेत (2) ब, क आणि ड योग्य आहेत
o on in ed by	Where a request has been rejected under Sub-Sec. (1), the Central Public Information Officer or State Public Information Officer, as the case may be, shall as the reasons for such rejection b. the period within which an appeal against such rejection may be preferred to the particulars of the appellate authority d. the names and addresses of the concerned authority

Choose the correct option.

(1) a, b and c are correct d and a are correct (1)

b, c and d are correct

a, c and d are correct

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORKN HOUOR HOT MOARS \ तामार किम्सामाल मिल्ली

離	73	ij
1	भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या अनुच्छेटाएक्ट्रिक्	
127.	भारतीय राज्यघटनेच्या कोणत्या अनुच्छेदामध्ये मानवी देह व्यापार प्रतिबंध के लेला आहे ? (1) अनुच्छेद २१ (2) अनुच्छेद २२ (3) अनुच्छेद २३ (4) अनुच्छेद २४ Prohibition of human (4)	
	अन्दर्भ र्थ । अन्दर्भ र	
	Constitution of India 2	
	(1) Article 21 Collins to aluinging	
	(1) Article 21 (2) Article 22 (3) Article 23 (4) Article 24	_
128.	कोणीही लोकसेवक, जो अनुसूचित जाती किंवा अनुसूचित जनजातीचा सदस्य नसेल आणि अनुसूचित जाती व अनुसूचित जनजाती (अत्याचार प्रतिबंध) अभिरास्त्री कार्जातीचा सदस्य नसेल आणि अनुसूचित जाती व	
	171911 8130 8130 3130 3130 3130 3130	
	(2) चीन गरी मही मही है।	13
	(4) सात महीने	
	Whoever being a public servant but not being a member of SC/ST willfuly neglects	
	ms duties under the Scheduled Castes and Schoduled Tribes (Prevention of	
	Attocity) The Shall be punishable with imprisonment for a term which shall not	
	which may be extended to one year. of garbicos A	
	(1) Six months is boried bedites and (2) Two months is requoissimumo	
	(3) Three months (4) Seven months months	
129.	भारतात जनहित याचिका ही सर्वोच्च न्यायालयाच्या न्यायिक सक्रियतेच्या भूमिकेचे फलित आहे. ती 1980 च्या दशकाच्या सुरुवातीला सादर करण्यात आली हे जनहित याचिका या संकल्पनेचे प्रणेते होते.	_
	(1) न्यायमूर्ति शुक्ला आणि न्यायमूर्ति हिदायतुल्लाह	
	(2) न्यायमूर्ति सुब्रमणियम आणि न्यायमूर्ति मार्कण्डेय कार्टजू किए कि विकास कि विकास कि विकास करिया है।	SI
	(3) न्यायमूर्ति व्ही. आर. कृष्णा अय्यर आणि न्यायमूर्ति पी. एन. भगवती	
	(4) न्यायमूर्ति अय्यंगार आणि न्यायमूर्ति सुजाता मनोहर	
	In India, the Public Interest Litigation is a product of the Judicial activism role	;
	of the Supreme Court. It was introduced in the early 1980's were	
	nioneers of the concept of P.I.L.	
	(1) Instice Shukla and Justice Hidayatullah	
	(a) T G. b. amaniyam and Justice Markandey Katju	
	To D. Wrighna Iver and Justice F. N. Bhagawati	
	and Justice Sujata Manonai	
	(4) Justice Iyengar and our	_
ी रहन्द्रा	कामामाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORKW HDUOR श्र04 अप्रेम । माना विवास P.T.	.0.

4	į		L18
130.		at the	The state of the s
	(-)	` '	सर इडवर्ड कोक
3.6 ((3) न्यायमूर्ती होम्सः । । । । । । । । । । । । । । । । । । ।	(4)	सर रिचार्ड
	is said to be originator of p	orinc	iple of Rule of Law.
	(1) Justice P. N. Bhagawati	(2)	Sir Edward Coke
172	(3) Justice Holmes	(4)	Sir Richards
131.	माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५च्या	नुस	तार मुख्य माहिती आयुक्त हे विहित कालावधीसाठी
	सदर पदावर राहतील आणि पुनर्नियुक्तीसाठी पात्र नसर्त		Fifther tells (E)
43.0	(1) कलम १३ (२)	(2)	
to r	(3) कलम १३ (१)		
F12	According to of Right to In Commissioner shall hold office for a prescreappointment.	form	ation Act 2005, the Chief Information
1151		(2)	Section 13(4)
. fs	(3) Section 13(1)	(4)	Section 13(3)
	माहिती तंत्रज्ञान कायदा 2000 चे खालीलपैकी कोणते. संबंधित आहे ?	कलम	
aler	(3) कलम 22	(4)	वरीलपैकी कोणतेही नाही
	Which of the following Section of Infor		
	establishment of 'Cyber Appellate Tribu	ınal'	?. The male depositable will a
	(1) Section 47	(2)	Section 25

(4) None of the above

Section 22

(3)

9	बालकाच्या मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाच्य क
33.	बालकाच्या मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम, २००९ अन्वये 'बालक' म्हणजे या वयाचे मुलगा अथवा मुलगी होय.
	4 2 3 3 1 614.
	(1) The state of t
	(3) ८ ते १६ वर्षे (6) As per Right of Children + 7
	As per Right of Children to D
	As per Right of Children to Free and Compulsory Education Act, 2009 Act, 'Child' means a male or female child of the
	VIIIII DI TRA D
	islicitor(2) of to 14 years of learning
	(b)
_	The state of the second state of the second state of the second s
134.	मुन्दावार प्रातावयक कायदा 1988 च्या कल्या गण
	खाली नसलेले पोलीस अधिकारी हे तपासासाठी अधिकृत व्यक्ती असतात.
	(1) सहाय्यक आयक्त
	(3) निरीक्षक (3) (3) (4) (3) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4) (4
	L The server of
	As per Section 17 of the Prevention of Corruption Act 1988, person authorised to
	investigate in the metropolitan areas of Mumbai is the Police Officer not below
	the rank of presentation of Police. (3) A Hora Person Figure 11 100 Delow
	(1) Assistant Commissioner (2) Commissioner
	(1) Assistant Commissioner (2) Commissioner
	(3) Inspector (4) Superintendent
19	As I acquent at the Contract Visuance Complession act 2005 Con
10	5. जो कोणी लाचलुचपत प्रतिबंधक कायद <u>ा १९८८ अन्वये एखाद्या गुन्ह्यासाठी दोषी ठरला असे</u> ल, त्याने नंतर पुन्हा या कायद्यान्वये दंडनीय गुन्हा केला तर त्याला पेक्षा कमी नसलेल्या परंतु
	पर्यंतच्या कारावासाची शिक्षा होईल आणि तो दंडास देखील पात्र असेल.
	The state of the s
	(2) एक वर्ष, तान वर्ष (3) पाच वर्ष, दहा वर्ष (4) तीन वर्ष, पाच वर्ष
	Whoever convicted of an offence under the Prevention of Corruption Act 1988 subsequently commits an offence punishable under this Act, shall be punished
	with imprisonment for a term which shall be not less than but which
	may extend to and shall also be liable to fine.
	(1) Six months, two years (2) One year, three years
	(3) Five years, ten years (4) Three years, five years
	(3) Arthelic 1226-13 (3) Arthelic 1226-13 Arthelic 3-13-13 (1)
1	केच्चा कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK WHOUGH HOLD A 18- मान किमानाक P.T.O.

L = 1	€	L18
136.	(2) शारीरिक, आर्थिक, लैंगिक, भावनिक	नेयम, २००५ अंतर्गत छळ हा <u>कि स्थान कि असू शकतो. हा</u>
	(3) आर्थिक, लैंगिक आणि शाब्दिक(4) शारीरिक, लैंगिक, शाब्दिक, भावनिक आणि	ण आर्थिक
	Under Protection of Women from Do	mestic Violence Act, 2005 abuse can be
	(1) Physical, Sexual, Mental	means a male or famelor diliberally age
	(2) Physical, Economic, Sexual, Em	
	(3) Economic, Sexual and Verbal	EIRBY ST. TO -II-
	(4) Physical, Sexual, Verbal, Emoti	onal and Economic
137.	सार्वजनिक सेवक म्हणजे भ्रष्टाचार प्रतिबंधक कायह व्यक्ती.	प्राच्या अंतर्गत सार्वजनिक पद धारण करणारी
	(1) कलम 2 (एम) (2) कलम 2 (के)	(3) कलम 2 (सी) (4) कलम 2 (ई)
os t	Prevention of Corruption Act.	ding public office under of the (a) (3) Section 2 (c) (4) Section 2 (e)
190	केंद्रिय दक्षता आयोग कायदा २००३च्या कलम ४(१	o) à fan
138.	नियुक्ती राष्ट्रपतींद्वारे अध्यक्ष अस् (1) भारताचे सरन्यायाधिश	तिल्या समितीच्या शिफारशीवरून केली जाते. (2) कायदा मंत्री
138.	नियुक्ती राष्ट्रपतींद्वारे अध्यक्ष अस् (1) भारताचे सरन्यायाधिश (3) गृहमंत्री	तिल्या समितीच्या शिफारशीवरून केली जाते. (2) कायदा मंत्री (4) प्रधानमंत्री
138.	नियुक्ती राष्ट्रपतींद्वारे अध्यक्ष अस् (1) भारताचे सरन्यायाधिश (3) गृहमंत्री As per Section 4(1) of the Central V Vigilance Commissioner and the other	लिल्या समितीच्या शिफारशीवरून केली जाते. (2) कायदा मंत्री (4) प्रधानमंत्री igilance Commission Act 2003, the Central Vigilance Commissioners shall be appointed of Committee chaired by the
138.	नियुक्ती राष्ट्रपतींद्वारे अध्यक्ष अस् (1) भारताचे सरन्यायाधिश (3) गृहमंत्री As per Section 4(1) of the Central V Vigilance Commissioner and the other by the President on recommendation	लिल्या समितीच्या शिफारशीवरून केली जाते. (2) कायदा मंत्री (4) प्रधानमंत्री igilance Commission Act 2003, the Central Vigilance Commissioners shall be appointed of Committee chaired by the
138.	नियुक्ती राष्ट्रपतींद्वारे अध्यक्ष अस् (1) भारताचे सरन्यायाधिश (3) गृहमंत्री As per Section 4(1) of the Central V Vigilance Commissioner and the other	तिल्या समितीच्या शिफारशीवरून केली जाते. (2) कायदा मंत्री (4) प्रधानमंत्री igilance Commission Act 2003, the Central Vigilance Commissioners shall be appointed of Committee chaired by the
120	नियुक्ती राष्ट्रपतींद्वारे अध्यक्ष अस् (1) भारताचे सरन्यायाधिश (3) गृहमंत्री As per Section 4(1) of the Central V Vigilance Commissioner and the other by the President on recommendation (1) Chief Justice of India (3) Home Minister	लिल्या समितीच्या शिफारशीवरून केली जाते. (2) कायदा मंत्री (4) प्रधानमंत्री igilance Commission Act 2003, the Central Vigilance Commissioners shall be appointed of Committee chaired by the (2) Law Minister (4) Prime Minister अनुच्छेदाप्रमाणे स्थापन होतात.
139.	नियुक्ती राष्ट्रपतींद्वारे अध्यक्ष अस् (1) भारताचे सरन्यायाधिश (3) गृहमंत्री As per Section 4(1) of the Central V Vigilance Commissioner and the other by the President on recommendation (1) Chief Justice of India (3) Home Minister प्रशासकीय न्यायाधिकरण हे राज्यघटनेच्या पुढील (1) अनुच्छेट ३२	स्रोतिच्या शिफारशीवरून केली जाते. (2) कायदा मंत्री (4) प्रधानमंत्री igilance Commission Act 2003, the Central Vigilance Commissioners shall be appointed of Committee chaired by the (2) Law Minister (4) Prime Minister अनुच्छेदाप्रमाणे स्थापन होतात. (2) अनुच्छेद ३००
139.	नियुक्ती राष्ट्रपतींद्वारे	लिल्या समितीच्या शिफारशीवरून केली जाते. (2) कायदा मंत्री (4) प्रधानमंत्री igilance Commission Act 2003, the Central Vigilance Commissioners shall be appointed of Committee chaired by the (2) Law Minister (4) Prime Minister अनुच्छेदाप्रमाणे स्थापन होतात. (2) अनुच्छेद ३०० (4) अनुच्छेद ३४३-ब
139.	नियुक्ती राष्ट्रपतींद्वारे अध्यक्ष अस् (1) भारताचे सरन्यायाधिश (3) गृहमंत्री As per Section 4(1) of the Central V Vigilance Commissioner and the other by the President on recommendation (1) Chief Justice of India (3) Home Minister प्रशासकीय न्यायाधिकरण हे राज्यघटनेच्या पुढील (1) अनुच्छेद ३२ (3) अनुच्छेद ३२३-अ	लिल्या समितीच्या शिफारशीवरून केली जाते. (2) कायदा मंत्री (4) प्रधानमंत्री igilance Commission Act 2003, the Central Vigilance Commissioners shall be appointed of Committee chaired by the (2) Law Minister (4) Prime Minister 3मुच्छेदाप्रमाणे स्थापन होतात. (2) अमुच्छेद ३०० (4) अमुच्छेद ३४३-ब
139.	नियुक्ती राष्ट्रपतींद्वारे अध्यक्ष अस् (1) भारताचे सरन्यायाधिश (3) गृहमंत्री As per Section 4(1) of the Central V Vigilance Commissioner and the other by the President on recommendation (1) Chief Justice of India (3) Home Minister प्रशासकीय न्यायाधिकरण हे राज्यघटनेच्या पुढील (1) अनुच्छेद ३२ (3) अनुच्छेद ३२३-अ	लिल्या समितीच्या शिफारशीवरून केली जाते. (2) कायदा मंत्री (4) प्रधानमंत्री igilance Commission Act 2003, the Central Vigilance Commissioners shall be appointed of Committee chaired by the (2) Law Minister (4) Prime Minister 3 3 3 3 3 3 3 3

कच्च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH WORK

महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता 1966
महाराष्ट्र जमीन महसूल संहिता 1966 च्या संदर्भात खालीलपैकी कोणते विधान/ने बरोबर आहे/आहेत ? a. भोगवटादारांचे अधिकार संशर्त आहेत. b. गावातील साईटमधील जिमनींवर काही प्रकरणांग्रिको चिं
b. गावातील साईटमधील जिमनींवर काही प्रकरणांमध्ये जमीन महसूल आकारला जाणार नाही.
या कायद्याच्या कलम् 131 अपने कि प्रकरणांमध्ये जमीन महसूल आकारला जाणार नाही.
क्ति व
(1) फक्त a आणि b
(3) फक्त a आणि b (2) फक्त a आणि c (3) फक्त a आणि c (4) फक्त c
Povenue Code 1966? State Correct in respect of Maharashtra Land
a. Occupants Rights are condition
a period of 5 years of land holding
(1) Only a (2) Only a and a
(3) Only a and b (4) Only c
क्तानित जाती आणि अन्यानित सम्पर् (क्रमा कर्म क्रमा कर्म कर्म क्रमा क्रम क्रमा क्रम क्रमा क्रम क्रमा क्रम क्रमा क्रम क्रमा क्रम क्रमा क्रम क्रमा क्रमा क्रमा क्रमा क्रमा क्रमा क्रमा क्रमा क्रम क्रमा क्रम क्रमा क्रमा क्रमा क्रमा क्रमा क्रमा क्रमा क्रमा क्रमा क्रम
1. अनुसूचित जाता जाज अनुसूचित जमाता (अत्याचार प्रतिबंधक) अधिनयम १९८९ च्या कलम नुसार न्यायालय, या कायद्यातील तरतूदीनुसार पीडित व्यक्तीला किंवा त्याच्यावर अवलंबून असलेल्या व्यक्तीला
किंवा साक्षीदाराला खटला सुरू असताना शेवटपर्यंत न्याय मिळवण्यासाठी पूर्ण संरक्षण, तपास, चौकशी आणि
खटल्या दरम्यान प्रवास आणि देखभाल खर्च प्रदान करेल.
(1) 12 (i) (2) 14B (2) (3) 17 (b) (4) 15A (6)
of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes
The services of Atrocitics) Act 1989 the court trying a case under this Act shall
in the second on with access complete protection to secure one
provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim, his dependent, or witnesses, complete provide to a victim pr
and trial. (2) 14B (2) (3) 17 (b) (4) 15A (6)
(1) 12(1) (2) 112(1)
42. अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम १९८९ च्या अन्वये 'अनन्य अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम १९८९ च्या अन्वये 'अनन्य अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम १९८९ च्या अन्वये 'अनन्य अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम १९८९ च्या अन्वये 'अनन्य अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम १९८९ च्या अन्वये 'अनन्य अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम १९८९ च्या अन्वये 'अनन्य अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम १९८९ च्या अन्वये 'अनन्य अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम १९८९ च्या अन्वये 'अनन्य अनुसूचित जाती व अनुसूचित जमाती (अत्याचारास प्रतिबंध) अधिनियम १९८९ च्या अन्वये 'अनन्य विशेष न्यायालय जे
A A TIME TO THE TOTAL OF THE TO
विशेष न्यायालय म्हणज कलम २० जा चालिवते. केवळ या कायद्याच्या अंतर्गत गुन्ह्यांचा खटला चालिवते. (2) कलम २(१) (बीजी)
केवळ या कायद्याच्या अंतर्गत गुन्ह्याचा खटला पारापरा (2) कलम २(१) (बीजी)
(1) कलम २ <u>(१) (बीडी)</u> (4) कलम २(१) (बीएफ) एक
(4) कलम २(१) (बीई) (3) कलम २(१) (बीई) According to of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes (Prevention According to of the Scheduled Castes and the Scheduled Tribes (Prevention of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities of Atrocities (Prevention (1) of Section (1) of Sec
According toof the Scheduled Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special of Atrocities) Act 1989, "Exclusive Special Courts" means the exclusive special courts are also accounted to the exclusive special courts are also accoun
of Atrocities) Act Today Sub-Section (1) of Scott
courts established under (2) Section 2(1) (bg)
under this factor 2(1) (hf)
(1) Section 2(1) (bd) (3) Section 2(1) (be) (4) Section 2(1) (br) (5) Section 2(1) (br) (6) P.T.(6)
(5) SCORGE FOR ROUGH WORK
कच्चा कामासाठी जागा / SPACE

	78	704
142	े कलम '/	(1) अन्वये कलम 5
143.	पालक आणि ज्येष्ठ नागरिकाचे पालन-पोषण आणि कल्याण आधानयम 2007 अंतर्गत देखभाल करण्याच्या आदेशावर निर्णय घेण्यासाठी राज्य सरकार प्रत्येक उप-विभ अधिक ची स्थापना करेल.	STORY STATE OF
	(2) $\frac{1}{100}$	
	(/) (9)	
	Act 2007, the State Government shall constant and deciding upon sub-division for the purpose of adjudicating and deciding upon	the order for
	maintenance under Section 5. (1) Special bench of High Court (2) Special Court (3) Tribunal	p: Nola
191	(3) Exclusive Special Court	FAIT R
144	क्र के क्रिक्स के प्रवेश देण्यास नव	हार दिल्यास, नागरी
	THE THOUGH A DICTION AND SHOULD BE S	
	रुपये दंडाची शिक्षा होऊ शकते.	गान छन्। अनुस्ति जात
-	हक्क सरदाण कावदा 1355 तुसार रुपये दंडाची शिक्षा होऊ शकते. (2) चार महिने, चारशे (3) एक वर्ष, एक हजार (4) दोन वर्ष, दोन हजार (5) एक वर्ष, एक हजार	नसार न्यायाता
1ला	(3) एक वर्ष, एक हजार	क्रिक्र कर्मा अ
	Punishment for refusing to admit the Protection of impunishment for refusing the Protection of Impunishment for refusing the Protection of Impunishment for refusing the Protection of Protec	risonment and ghts Act 1955.
2.000	in firm drod	
He	(1) six months, five full tred (3) one year, one thousand (4) two years, two thou	sand
145.	नागरी हक्क संरक्षण अधिनियम १९५५ च्या नुसार ''अनुसूचित जाती'' याला सं ३६६ च्या खंड (२४) मध्ये त्यास नेमून दिलेला अर्थ आहे.	
	(1) कलम 2 (डीसी) (2) कलम 2 (डीबी) (3) कलम 2 (डीए) (4)	कलम 2 (डीडी)
Bala	According toof the Protection of Civil Rights Act 1955, "Sch	eduled Castes
	has the meaning assigned to it in Clause (24) of Article 366 of the	Constitution.
	(1) Section 2 (dc) (2) Section 2 (db) (3) Section 2 (da) (4)	Section 2 (dd)
146.	पर्यावरण संरक्षण अधिनियम १९८६ च्या मोठ्या शीर्षकात याचा उल्लेख	आहे. (8)
ettil	(1) जीनीव्हा परिषद् किता कि विकास स्वास्त्र कि स्टोकहोम परिषद	
	(3) नवी दिल्ली परिषद	of Atrocitie
	The long title of Environmental Protection Act 1986 refers about	COUPLE CELE
	(1) Geneva Conference (2) Stockholm Conference	ice (1)
	The state of the s	ONAGE CAN

(4)

New Delhi Conference

Beijing Conference (8)

	79		
20	मानवी हक्कांचे संरक्षण अधिनियम, १९९३ च्या कलम् गुन्ह्यांचा जलद खटला चालविण्याच्या उद्देशाने, राष् संमतीने, अधिसूचनेद्वारे, प्रत्येक जिल्ह्यासाठी एक _ शकते.	ज्य सरक	तार मानवी हक्कांच्या उल्लंघनामुळे उद्भवलेल्या तर, उच्च न्यायालयाच्या मुख्य न्यायाधिशांच्या मानवी हक्क न्यायालय असल्याचे नमूद करू
	(1) न्यायदंडाधिकारी न्यायालय (3) कौटुंबिक न्यायालय	(2)	दिवाणी न्यायालय
	As per Section 30 of the Protection of He providing speedy trial of offences arising Government may, with the concurrence notification specify for each district a the said offences.	Human gout of	violation of Human Rights, the State
	(1) Judicial Magistrate Court	(2)	Civil Court
	(3) Family Court	(4)	Court of Session
<u> </u>	पर्यावरण (संरक्षण) कायदा १९८६चे प्रकरण III मध	ध्ये समार्ग	वेष्ट्र असलेले पर्यावरण प्रदूषण
8.	प्रतिबंध, नियंत्रण आणि कमी करण्याशी संबंधित अ	ाहे.	
	(1) कलम ९ ते १८	(2)	कलम ८ ते १६
	(3) कलम ६ ते १८		कलम ७ ते १७
	the Act relate to prevention, control a (1) Sections 9 to 18 (3) Sections 6 to 18	(4)	Sections 7 to 17
49.	'बालकांचा मोफत आणि सक्तीचे शिक्षणाचा अधि 'शिक्षकांच्या कर्तव्यांशी' संबंधित आहे ? (1) कलम 22	(2)	कलम 21
	(3) कलम 20	Right	of Children to Free and Compulsory
	(3) कलम 20 Which of the following Section of The Education Act 2009' deals with 'dutie	es of te	achers'?
	Education Act 2009 deals William	(2)	Section-21
	(1) Section 22	(1)	None of the above
	(3) Section 20 माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ च्या तरतूर्व	ीनुसार ल	ोकसभेच्या बाबतीत ''सक्षम प्राधिकारी'' म्हणजे
150.	. माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ ज्या संस्कृ	(2)	भारताचे सरन्यायाधीश
	(1) राष्ट्रपती	(4)	पंतप्रधान
	(1) राष्ट्रपती (3) अध्यक्ष According to the Provisions of Right i	to Info	rmation Act 2005, "Competent
	According to the Provisions of Tube	n case	of the House of the People.
	Authority" means, the	'-	n ' Minister
	(1) President	(4	
_	TOR ROUGH W	ORK	
केटा	च्या कामासाठी जागा / SPACE FOR ROUGH W		